

Beskydy

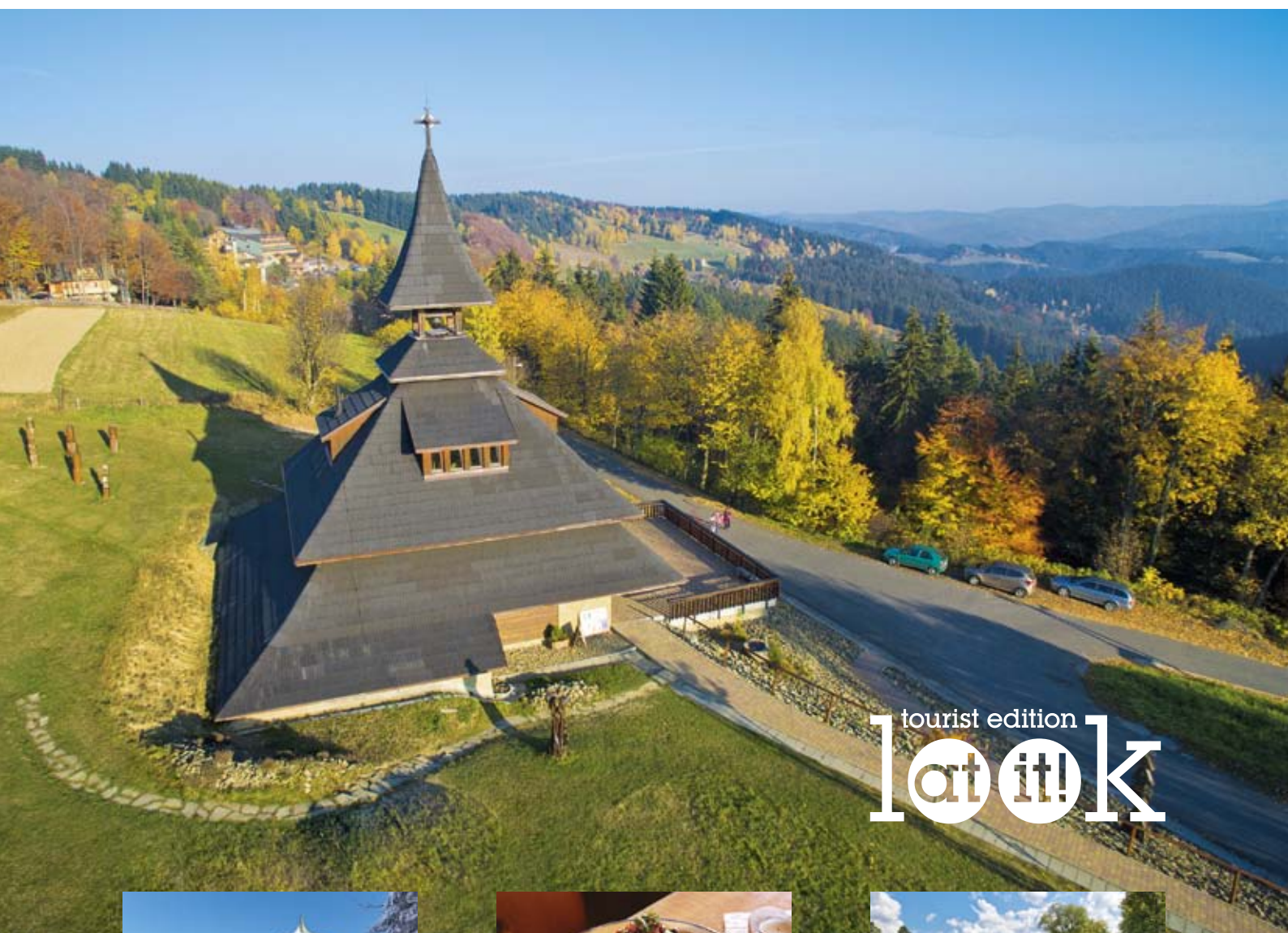
Valašsko

Těšínsko, Lašsko

magazín
VIII. ROČNÍK

CESTOVATELSKÉ TIPY PO NEJKRÁSNEJŠÍCH MÍSTECH

www.lookatit.cz

tourist edition
lookatit!

Okouzující příroda

Lenoši, sportovci či turisté, užijí si všichni, to je jisté

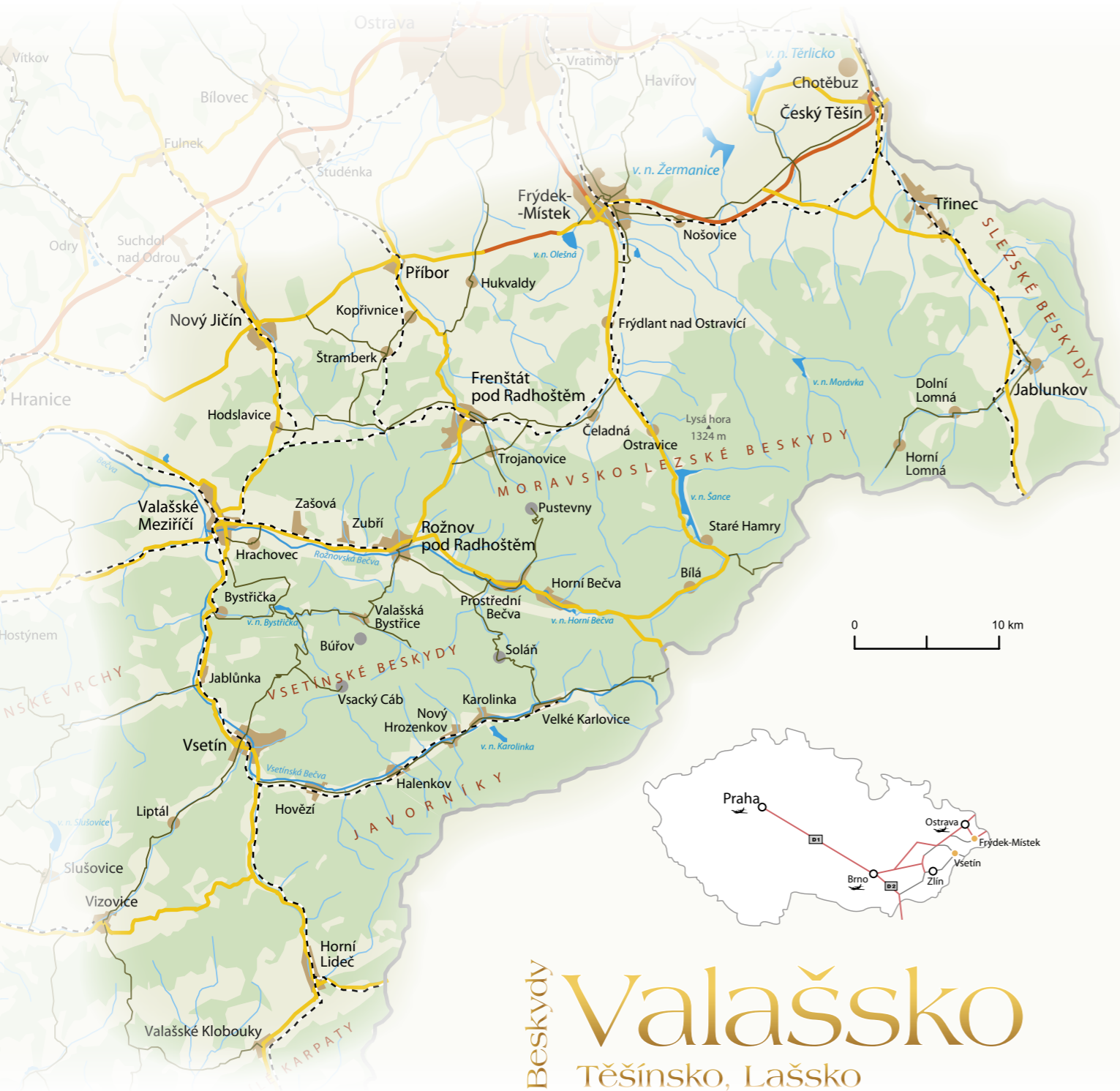
Tradiční i moderní kuchyně

Frgál, slivovice, zemáky i zelé, Valach šťasten, to je živobyті celé

Zábava po celý rok

Lyže, kolo, skialpy či in-liny, zážitky z wellness i vířivé vany

Beskydy Valašsko

Těšínsko, Lašsko

Foto na titulní straně: **Valašský Olymp (Soláň)**
 V nadmořské výšce 861 m n. m. ční nad okolní krajinou jeden z nejkrásnějších a nejnavštěvovanějších vrcholů Valašska – Soláň. Je součástí rozsáhlého hřebene Vsetínských Beskyd. V jeho malebných výhledech se snoubí krása zachovalé přírody s bohatou lidovou a uměleckou tradicí.

Fascinace, která nepřestává

Když jsme v roce 2016 vydávali edici turistických regionálních magazínů poprvé, chtěli jsme vám ukázat nádherné kouty naší země a pobídnout vás k jejich objevování. Nyní držíte v rukou už osmý ročník edice Look at It! a stále platí, že nepřestáváme být fascinováni krásou krajiny i lidského umu, jež nás obklopují. V průběhu let se jen mění hloubka našich znalostí a šířka zkušeností, které při cestách neustále sbíráme, protože kvalitní obsah a krásné fotky pro nás vždycky budou na prvním místě. Navíc na tvorbu magazínů nejsme sami. Je to společné dílo, které by nevzniklo bez spolupráce s mnoha partnery a jejich podpory. Jsou mezi nimi města, vesnice, sdružení, významné firmy i úspěšní živnostníci, kteří milují kraj, ve kterém žijí. Pro řadu z nich se edice Look at It! postupně stala srdeční záležitostí, stejně jako pro nás. Velmi důležitým pomocníkem při tvorbě magazínů jste i vy, čtenáři, se svými tipy na novinky, povedené akce a zajímavá místa. Největší radost vždy máme z vašich pozitivních reakcí, které nám posíláte nebo sdělujete osobně po celý rok. Věřím, že letošní ročník vás znovu potěší a ponoukne vás k výletům, udělali jsme pro to všechno, co bylo v našich silách. Magazíny z edice Look at It!, v roce 2023 v celkovém nákladu více jak 80 tisíc kusů, najdete v rychlovlacích ČD včetně SuperCity Pendolino, na regionálních letištích, v informačních centrech i na mnoha dalších místech Moravy, Čech nebo regionu Bratislava.

Příjemné čtení, bezpečné a pohodové cestování přeje

Ivan Marek,
 vydavatel turistické edice Look at It!
www.lookatit.cz

Foto: m-ARK

Magazíny Look at It! pro rok 2023

Nejnovější tituly agentury m-ARK jsou stostránkové magazíny **Unikátní parky a zahrady střední Evropy** a **Unikátní Galerie a café střední Evropy** v edici Dovolena s nápadem.

Obsah

- 5 **Oblasti Moravskoslezských Beskyd**
- 8 **15 tipů Valašska a Beskyd**
- 10 **Hospoda U Janíka** – rozhovor
- 14 **Valašské Meziříčí**
- 18 **Cyrilovo pekařství**
- 20 **Zašová**
- 22 **Rožnov pod Radhoštěm**
- 28 **Prostřední Bečva**
- 30 **Horní Bečva, Hotel Duo, Kotlová, Chalupy na Rališce**
- 38 **My jsme Valaši**
- 40 **Vsetín**
- 42 **Bystřička**
- 44 **Valašskem po cyklostezce Bečva**
- 45 **Jasenná**
- 46 **Horní Lideč**
- 48 **Valašské Klobouky**
- 50 **Velké Karlovice**
- 58 **Královna Moravskoslezských Beskyd**
- 60 **Frydek-Místek**
- 64 **Příbor**
- 66 **Resort Hukvaldy**
- 68 **Lašská brána**
- 72 **Hodslavice**
- 74 **Nový Jičín, Starý Jičín**
- 76 **Pohankový mlýn Šmajstrla**
- 78 **Kunčice pod Ondřejníkem**
- 80 **Čeladná**
- 82 **Areál Bílá**
- 84 **Technotrasa, Zima v Beskydech**
- 88 **Svatováclavský hudební festival**
- 90 **Muzeum Těšínska**
- 96 **Jablunkov**
- 97 **Tip z jiného kraje** – Kovožoo

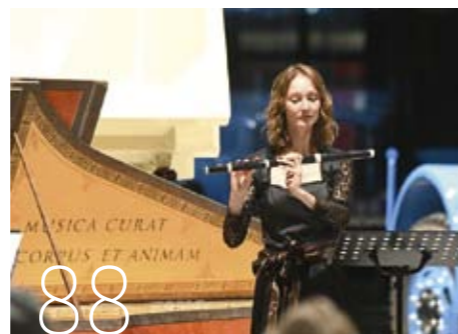

Foto: m-ARK 5x

Foto: Ivan Korč

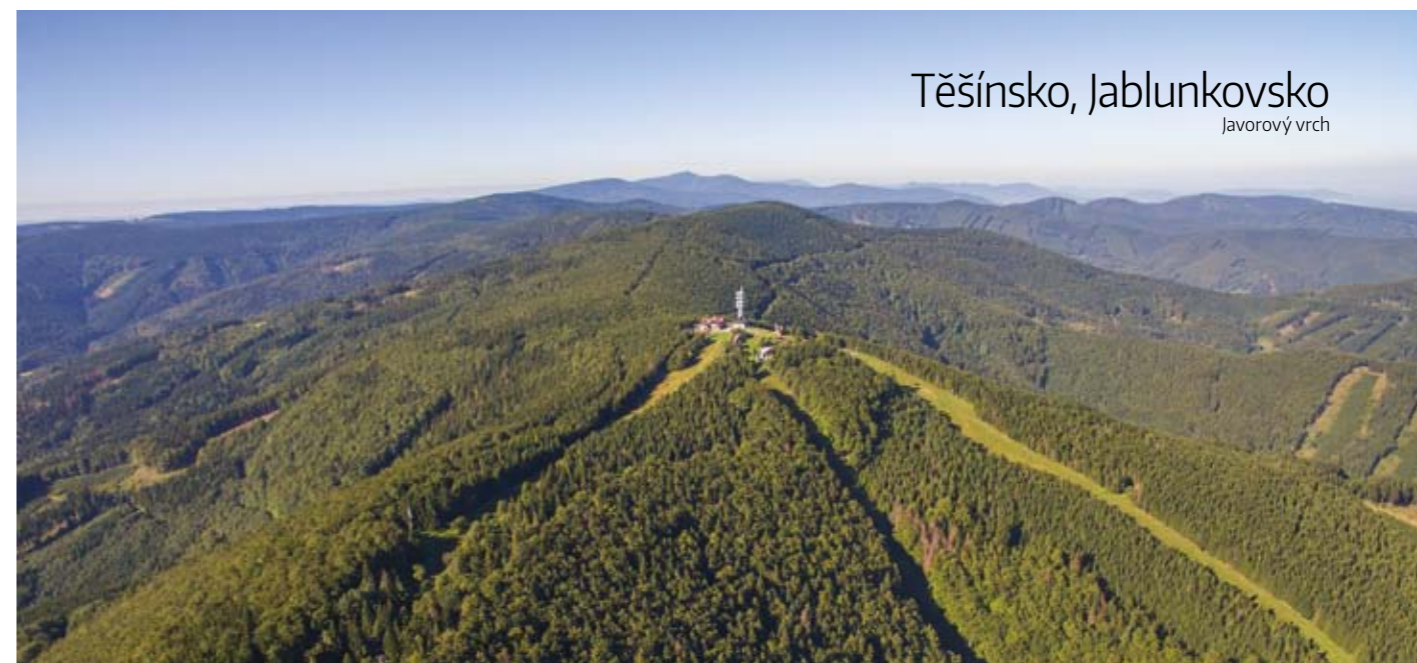

Foto: m-ARK 3x

OBLASTI MORAVSKOSLEZSKÝCH BESKYD

Vydal: m-ARK Marketing a reklama, s.r.o., Železniční 4, 779 00 Olomouc. Konceptce: Ivan Marek; redakce: Ivan Marek, Ondřej Marek, Jolana Juříčková, Anežka Fungačová; texty: Eva Lhoťanová, Zuzana Nešporová, Miloslav Jančík, Iva Pašková, archiv partnerů. Foto: m-ARK, archiv partnerů; art director: Tomáš Burda, grafická úprava: Tereza Svobodová; internet: www.lookatit.cz, www.m-ark.cz; e-mail: magazin@m-ark.cz; tisk: Walstead Moraviapress, s.r.o., Břeclav. © Všechna práva vyhrazena. Rok vydání: 2023. Foto na titulní straně: Soláň.

Srdce Valašsko

JE KRAJEM ZALESNĚNÝCH HORSKÝCH HŘBETŮ
I HLUBOKÝCH ÚDOLÍ, ZELENÝCH STRÁNÍ, ROUBENÝCH
CHALUP, LIDOVÝCH TRADIC, SKVĚLÉ KUCHYNĚ, ALE
TAKÉ PRACOVITÝCH A POCTIVÝCH LIDÍ.

*Na chlumu kopce z rána stoje,
přehlížím to dálné pásmo hor,
naslouchám jak z lesů chvoje,
tajemný plyne rozhovor.*

*V údolí hory v dálce běží,
rubiska, vonné paseky,
pryskyřici a rosou svěží
dýchá ten prostor daleký.*

*Ej, to je kraj můj milovaný
krása je v něm a Boží klid.
Kde má své rolky, chudé stavy
tak dobrý můj a bystrý lid.*

*Sotva tě zhlédnu, země drahá,
radostí se mi zvlní hrud.
Po klobouku si ruka sahá,
Valašsko moje – zdrávo bud!*

Písně rodného kraje, 1946,
Metoděj Jahn (1865–1942), český spisovatel, prozaik a učitel

Půvabná kaplička na Štrčkově nad Velkými Karlovicemi nabízí nádherné výhledy do krajiny.
Zajímavá je svým netradičním kruhovým tvarem, připomínajícím malou rotundu. Foto: m-ARK

14. Netradiční, odpočinkovou **Zvěrokruhovou zahradu** najdete v Novém Jičíně na Skalkách. V lesní lokalitě bylo vysázeno podél spirálovitě vedené pěšiny 3750 trvalek a 30 dřevin. Hlavním motivem je 12 zastavení = znamení zvěrokruhu.

11. V interaktivní expozici **Muzea řeznictví** ve Valašském Meziříčí poznáte jednu z nejvoňavějších tradic, které se dochovaly na Valašsku, tradici řeznického řemesla a výroby lahodných uzenářských výrobků.

10. **Naučná stezka Klenov** vám na 10 informačních panelech představí geologické, botanické i zoologické zajímavosti Javorníků v oblasti kolem masivu Klenov. V létě je stezka vhodná pro pěší i cyklisty na horských kolech, v zimě i pro běžkaře.

9. **Rozhledna Vartovna**, přezdívaná „valašská Eiffelovka“, se nachází na stejnojmenném vrchu. Tento kovový válec o výšce 37 metrů je dominantou Hornolidečska a nabízí krásné výhledy na Vsetínské Beskydy, Moravskoslezské Beskydy, Hostýnské i Vizovické vrchy.

7. V Lačnově najdete **muzeum**, které stálou expozicí připomíná tragickou událost vypálení **Vařákových pasek** na konci 2. světové války. Okolím vede tematická naučná stezka.

8. V centru obce Horní Lideč najdete moderní multimediální expozici s názvem **Trezor přírody**. Představuje přírodní bohatství čtyř okolních území chráněných krajinných oblastí – CHKO Beskydy, CHKO Kysuce, CHKO Bílé Karpaty a CHKO Biele Karpaty.

13. **Hrad Hukvaldy** je jedním z největších hradů na Moravě. Najdete ho na kopci nad stejnojmennou obcí, kdy se již z dálky tyčí rozsáhlé hradní opevnění uprostřed obory plné daňků a muflonů.

15. Navštivte rodinnou **Kozí farmu Zerlina**, která už léta hospodáří na loukách a polích v Hážovicích v Rožnově pod Radhoštěm. Kromě výrobků z ovčího a kozího mléka zde pořádají exkurze a zážitkové pobyty.

12. Pověstmi opředenou bájnou **horu Radhošť** najdete nedaleko Pustevn. Její vrchol nabízí nejen krásné výhledy na celé Beskydy a Valašsko, ale také třeba kapli sv. Cyrila a Metoděje se sousoším obou věrozvěstů.

6. Pokochejte se pohledem na Valašsko z **rozhledny Miloňová**. Dřevěná 24 m vysoká rozhledna je celoročně volně přístupná a jsou z ní vidět jako na dlani Vsetínské vrchy, část Beskyd a za vynikající viditelnosti také Hrubý Jeseník.

1. **Liščí díry** (775 m n. m.), lidově Liščí díry, je označení pro tři pískovcové skalní útvary pod vrcholem Smrčina. Nabízí neobvyklé výhledy na Lysou horu a horolezci jsou jejich stěny využívány pro bouldering.

2. V přírodní rezervaci Bučací potok se nachází kouzelná podívaná – **Bučací vodopády**. Jedná se o soustavu několika kaskád, na které se nachází dva hlavní vodopády. Nevede k nim přímá stezka, ale jsou dobře vidět z lesní cesty pod vodopády.

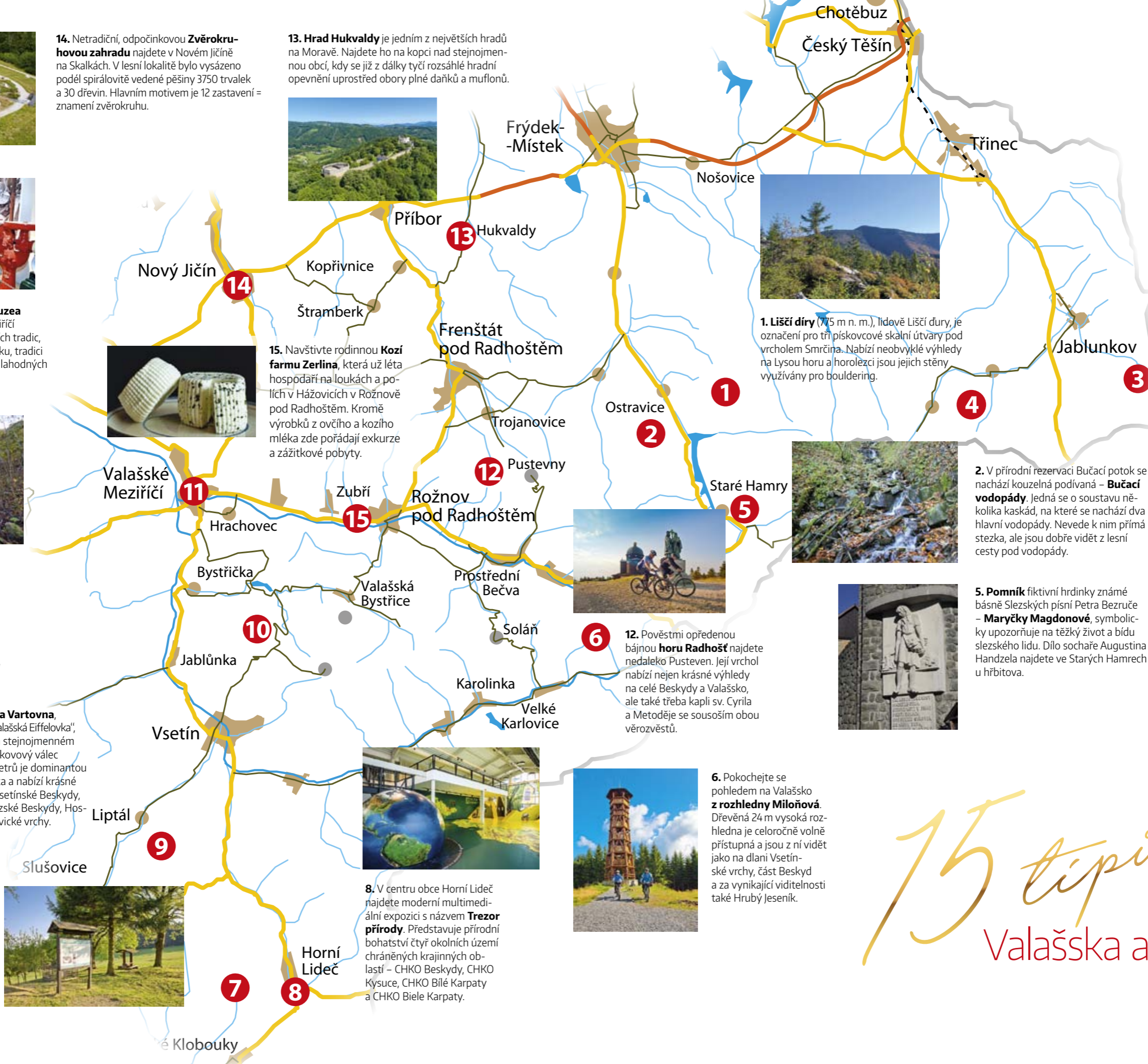
5. **Pomník** fiktivní hrdinky známé básně Slezských písní Petra Bezruče – **Maryčky Magdonové**, symbolicky upozorňuje na těžký život a bídu slezského lidu. Dílo sochaře Augustina Handzela najdete ve Starých Hamrech u hřbitova.

3. **Obec Bukovec** je nejvýchodnější obcí České republiky, mimo jiné je i místem, kde roste chráněný strom jilm drsný. Stáří jilmu se odhaduje na 360 let a je to největší jilm u nás.

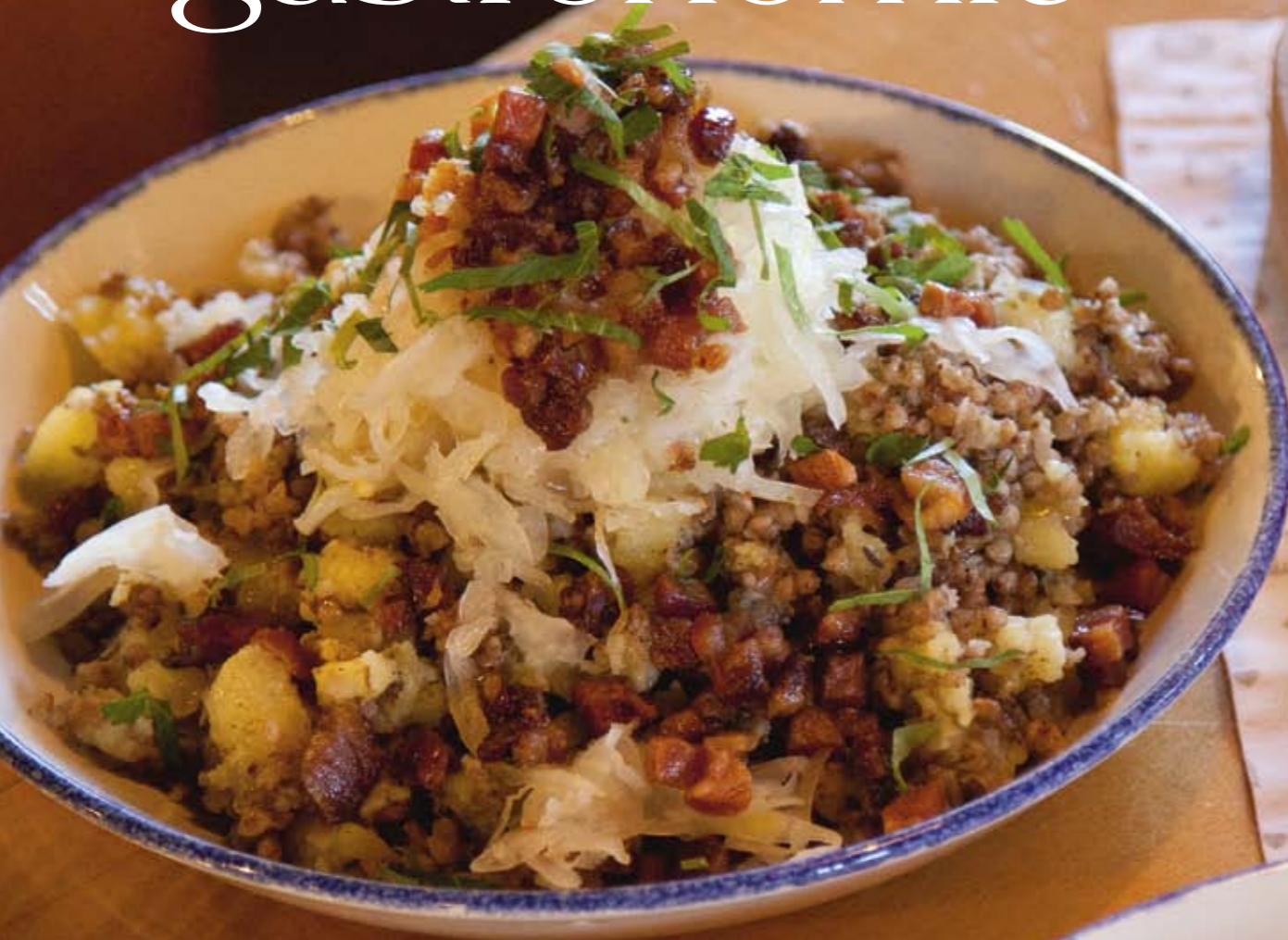

4. Nahlédněte do okrajových partií **NPR Mionší** a zhlédněte alespoň část legendárního beskydského „pralesa“ díky naučné stezce. Stezka je zřizována jako sezónní a je přístupná pouze s průvodcem od června do září.

15 tipů
Valašska a Beskyd

Tradiční valašská gastronomie

HOSPODA U JANÍKA

Nacházíme se v útulné starobylé Valašské hospodě u Janíka, v oblasti Horeček, nad městem Frenštát pod Radhoštěm. Místo kdysi proslavil především spisovatel Ota Pavel svou Pohádkou O Raškovi. Olympijským vítězi ve skoku na lyžích z francouzského Grenoble, který chodil na Horečky trénovat, nabírat svaly i energii a také moudrosti od své babičky Pravečkové.

Foto: m-ARK

Foto: m-ARK

Sedím ve společnosti krásných a milých dam, sester, majitelek zdejší hospůdky i přilehlého hospodářství. Jsou čtyři sestry a všechny nesly původně jméno Janíková. Na nás si dnes našly čas dvě z nich, Kamila a Šárka. Kateřina, která s Kamilou a Šárkou provozuje zdejší vyhlášenou hospůdku a spravuje rozsáhlé hospodářství, bohužel nemohla a čtvrtá sestra ... je dlouhodobě v zahraničí.

Je krásný zimní den, přimrzlý sníh na Horečkách jiskří v paprscích slunce, v kachlových kamnech útulné restaurace plápolá oheň a místní i turisté pomalinku přicházejí na oběd.

První otázka se nabízí sama – kdo byl ten Janík z názvu hospody?

Janíkové – to byli náš děda a pak taťka. Ale původně se to tady jmenovalo U Bartoše. To byl náš prapraprůc z babiččiny strany. A protože prapraprůc Bartoš neměl potomky, tak řízením osudu nakonec vše připadlo naší babičce, která se i s dědečkem sem nastěhovala někdy v roce 1945. Takže tato usedlost a hospoda je v rukou naší rodiny již od toho roku 1873, s výjimkou dob komunismu, kdy byla hospoda zná-

rodněna. Ale děda a posléze i tatínek a maminka zde mohli částečně nadále pracovat a teprve po roce 1990 se vše vrátilo opět do našich rukou.

Vždy to byla hospoda?

Ano, větší část byla obydlená, bylo to zdejší tradiční hospodářské stavení a část sloužila štamgastům i turistům jako hospůdku. Ale až do roku 1990 zde nebyla teplá kuchyně. Pouze výčep s podejem drobných pochutin – např. chléb se šlehanou nivou, sekaná s hořčicí nebo domácí tlačěnka s cibulí apod.

Chtělo se dědečkovi sem, do těch kopců?

Právě že moc ne. On byl hajným na nedalekých Hukvaldech, kde bydlel v hájence a opravdu mu představa takové životní změny moc neštímovala s jeho sny a vizemi o životě. Ale nakonec asi zvítězila láska k babičce. A možná i právě to, že nejde do velkých hor, ale jen do těch hor malých, tedy Horeček.

Takže dědeček se z hajného stal hospodářem a hospodským?

Děda byl takový bodrý a společenský člověk, takže velmi rychle si na něj místní

zvykli a oblíbili si ho. A i když to zde po znárodnění komunisté přejmenovali z Bartošova hostince na hostinec Na Horečkách, tak lidé intuitivně a plynule přešli na pojmenování U Janíka a to vydrželo až do revoluce v roce 1990, kdy se pojmenování hospody U Janíka stalo oficiálním.

Proslulost vlastně založená na tom tradičním valašském – slušnosti, přátelství a tradiční valašské pohostinnosti.

Ano, my jsme čtyři sestry a tady ve Frenštátě a snad částečně i v blízkém okolí každý věděl, že jsme z hospody od Janíka z Horeček a že Janíkové jsou děda a taťka.

Jméno Janík tedy pokračuje v rodině dál?

Bohužel, poslední, kdo dnes ještě nese toto jméno, je Šárka, ale dalšího pokračovatele s tímto rodným jménem už nemáme. Děti je dost, ale Janík už žádný.

A jak se vlastně žilo na Horečkách, uprostřed beskydských lesů?

My jsme tu vyrůstaly. Babička s dědou bydleli zde a my hned v sousedním domě. První co nás napadne, že jsme měly pořád špinavé boty, jak se chodilo přes les tam a zpátky, někdy i třikrát až

Spolumajitelky restaurace, foto: m-ARK

čtyřikrát za den, stále nahoru a dolů. Jako starší už jsme si pak s sebou braly hadr, abychom si boty na kraji města, aspoň jak to šlo, očistily. Ale nám to nepřišlo, že je to nějaká štreka, ale ostatní nás litovali a ve škole nás dávali za příklad, že když Janíková může z Horeček dorazit na sedm, tak to už může opravdu každý. Kamila dodává: „Dokonce se mi posmívali, že mám lýtka jak fotbalista, jak jsem z toho neustálého šlapání nahoru a dolů byla vytrénovaná.“ Nám už to tak ani nepřišlo, to spíš těm, kteří nás doprovázeli. Když bylo krásné počasí, chodilo se vesele, s jarem nebo v létě les a louky voněly, zastavovaly jsme se po cestě nahoru potěšit se s přírodou, takže nám to opravdu často ani nepřišlo nějak náročné. Ale na podzim, v době plískanic, jsme se někdy i trochu bály.

Využívali jste i romantiku Horeček k randění s kluky?

Moc ne, pro nás bylo spíše jakousi „vzácností“ to město, takže asi spíše tam. A také byla menší pravděpodobnost, že narazíte na rodiče nebo prarodiče.

Vraťme se zpátky k hospodě. Kdo jsou dnes vaši hosté?

Základem vždy byli místní. Dá se říct, že v podstatě štamgasti. A často byli i z velmi širokého okolí. Jak se hodně chodilo pěšky, tak se lidé při svých putováních zde pravidelně zastavovali. Také i různé pomáhali. Už za dědečka to bývalo i tak, že pocestný přišel, viděl, že louka už by chtěla pokosit, kde je kosa věděl, tak se dal do práce a za to pak dostal zdarma najíst i napít a třeba i nocleh. Lidé tady vždy žili hodně pospolu a věřili si. V posledním desetiletí, kdy se částečně Horečkám navrací jejich původní sláva a lesk, tak přibývá hodně také turistů, ale stále základem jsou naši věrní místní, kteří chodili už za našimi rodiči a chodí dál i za námi. Často přichází i třetí generace lidí, kteří sem na Horečky vždy rádi mířili a brali sem své děti a ty dnes vodí zase své děti. A vždy se stále rádi zastaví. Stejně jako to dělali srdcem naši rodiče i prarodiče, tak se to stále snažíme dělat i my a lidé to vždy ocení.

Kdo byli nebo jsou čtvrtkaři?

Už za dědy se scházeli místní karbaníci

na partie karet. Protože to bylo vždy pravidelně ve čtvrtek, tak se jim říkalo čtvrtkaři. A s nimi se týden co týden počítalo a babička připravila i něco teplého na zub a tyto karbanické akce trvaly často i dlouho přes půlnoc. Oni tady seděli a užívali si hry i dědovy nebo tátovy pohostinnosti. A děda šel třeba i spát a oni stále hráli. Když konečně dohráli, tak tady nechali peníze nebo se zapsali do dlužní knihy a na konci měsíce se to vyrovnalo. A zase jsme u toho, že Valašsko vždy bylo o velké důvěře a přátelství mezi místními lidmi. Stále za námi ještě někteří z původních čtvrtkařů chodí, ale už to není tak pravidelně jako kdysi.

Jak se za tu dobu, co pamatujete, lidem změnily chutě?

Lidé si už zvykli, že se dnes tady můžou i najíst teplé stravy. Jak se před rokem 1990 v hospodě nevařilo, jen na nějaké akce, tak to je asi největší a ten hlavní rozdíl. Před revolucí se tady podával ten velmi oblíbený chleba s nivovou pomazánkou – ta jakmile došla, už jsme musely, jako děti, jít a rychle ušlehat další mísu.

Takže dnes vaříte hlavně valašskou kuchyni?

Ano, je to základ našeho menu. Mezi naše vyhledávané pokrmy patří určitě kyselica, pak halušky a dozajista ještě kontrabáš. Třeba dlouho jsme ladily ty halušky, které jsme milovaly už od prarodičů i rodičů a měly jsme přesnou představu o jejich chuti, ale nebylo lehké najít tu cestu, jak je připravit i v tomto větším gastroprovoze. Určitě mezi oblíbená jídla patří také pečené koleno nebo borůvkové knedlíky. A ještě nás napadá jedna naše specialita, bezmasé jídlo, a to je pohankové rizoto s červenou řepou a kozím sýrem.

Co tradiční český smažený sýr?

Tak ten u nás v jídelníčku opravdu nenajdete. Ono by to pak bylo hodně o smažáku a my chceme lidem přinášet

Foto: m-ARK 2x

hlavně místní kuchyni a smaženým jídlům se vlastně zcela vyhýbáme v celé naší nabídce.

V rámci svých potřeb spolupracujete s místními dodavateli, nebo máte i svoje vlastní produkty?

Kde to je možné, tak ano. Spolupracujeme a rády. Pohanku bereme ze zdejšího frenštátského Pohankového mlýna od Šmajstrlů, z Fryčovic z farmy Kublák máme hlavně brambory a veškerou zeleninu, z Mořkova z řeznictví Machač nám dodávají maso a uzeniny vysoké kvality, taky ta kolena. Z vyhlášené farmy Menšík z Kunčic bereme tvaroh, mléko a další mléčné výrobky. Konkrétně právě výrobky od Menšíků mají pro nás tak důležitou specifickou a jedinečnou chuť, na kterou jsme si zvykli, vyhledáváme ji, a bez ní by naše jídla chutnala prostě jinak. A zapomenout nesmíme ani na domácí chléb z Veřo-

vic, který patří opravdu mezi výjimečné pečárenské výrobky. Co se týče našeho hospodářství, resp. zvířectva, tak máme dnes jen pár slepiček. Ale do budoucna bychom rády měly i nějaké ty ovečky apod. Ale protože víme, kolik je kolem toho práce, pamatujeme si to ještě z dětství, tak musíme vždy vše dobře a pořádně rozmyslet a promyslet. Chceme, aby každé naší další činnosti se dostalo vždy plnohodnotné péče.

Který je tedy nyní další krůček v plnění vašich snů nebo představ?

Dokončujeme na západní straně hospody několik apartmánů, po kterých se hosté ptají, a které by měly sloužit především k relaxaci. Jsou všechny otočeny na západ a naše představa je, že hosté nebudou koukat na televizi, ale budou si užívat právě toho romantického západu slunce, který je tady u nás opravdu kouzelný a budou z něj čerpat energii.

Co vaši partneři a děti? Pomáhají vám?

Ano, všichni naši chlapi si nás už brali s tím, že se tady s námi na tom budou podílet. Ono to není jen hospoda, ale máme tady také kus lesa, nějaké louky, takže je pořád co dělat. A stejně jako jsme v dětství musely my pomáhat rodičům, musí i naše děti dnes nám. Nejde to bez toho. Máme vesměs kluky a už je připravujeme na to, že to budou muset po nás jednou převzít.

Prý zde u vás straší?

>>smích<< My to tušení máme už dlouho, ale nikdy jsme nic konkrétního neviděly. Ale při nedávné rekonstrukci prý jeden z dělníků viděl v podkroví siluetu postavy a hrozně se vyděsil. My ale máme za to, že tu s námi žijí dobré duše našich předků, které dohlížejí, jestli odkaz, který nám zde zanechali, naplňujeme stále ve stejném duchu a dle stejných nepsaných pravidel, jak to dělali za svého života oni.

Foto: m-ARK 2x

Na soutoku Rožnovské a Vsetínské Bečvy leží město, které doslova tepe životem. Ne nadarmo se mu přezdívá Valašské Atény.

Sport, kultura, příroda – objevte Valašské Atény

Nově opravené letní koupaliště, foto: archiv města

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Foto: m-ARK

Od jara do podzimu rozkvétají ulice Valašského Meziříčí nepřehledným množstvím barev, ale opravdu živo je tu celý rok. Nejen o víkendech tak místní zámky, parky i krásné nové náměstí nabízejí desítky kulturních a společenských akcí. V podhůří Beskyd samozřejmě nesmí chybět ani sportovní vyžití s množstvím cyklistických i turistických tras. A po vydařeném výletě je zaslouženou odměnou relax na moderním koupališti, které myslí na všechny generace, nebo gastronomický zážitek v některé z místních vyhlášených restaurací. Na to vše a mnohem víc láká Valašské Meziříčí.

Historie, současnost i zábava v centru

Dominantou města je zámek Žerotínů, ve kterém se konají desítky koncertů, výstav a dalších kulturních akcí. Jeho součástí

Svítilní fontána, foto: archiv města

Zámek Žerotínů

Foto: archiv města 2x

Léto ve vyhříváném bazénu

Řadu novinek nabízí také rozsáhlý areál letního koupaliště ve Valašském Meziříčí. Ke třem stávajícím bazénům totiž přibyl nový nerezový s vyhřívanou vodou. Nabízí 16metrovou skluzavku, 75metrový tobogán nebo třeba lehátka a sedátka s perličkou. Vyžití zde najde nejen mládež, ale v relaxační zóně také starší generace. A díky ohřevu vody si návštěvníci užijí ten správný relax za každého počasí.

Neodolatelně rozkvetlý Valmez

Úchvatnou podívanou vytváří zjara ve městě na sto tisíc cibulovin – krokusů, narcisů, tulipánů či modřenců, které v několika vlnách rozkvétají v různých lokalitách včetně centra města. Louku u mostu přes Rožnovskou Bečvu zdobí půvabné oranžové, žluté a červené lilie. Scenérii doplňují ručně osázené záhony ve Vodní a Soudní ulici či ornamentální záhony ve tvaru písmene S na prvním nádvoří zámku Žerotínů. Valašskomeziříčská radnice se svou květinovou výsadbou stala příkladem a inspirací i pro další města, což potvrzuje také druhé místo v hlasování o NEJpraxi Zdravých měst 2021.

Zámek Kinských, foto: m-ARK

Cyklostezka Bečva je ideální pro rodiny s dětmi, foto: m-ARK

Člověk v krajině, krajina v lidech

Na jaře 2022 skončila ve Valašském Meziříčí rozsáhlá tříletá rekonstrukce další významné památky, zámku Kinských. Návštěvníci se tak mohou těšit na zajímavé výstavy, zbrusu novou multimediální expozici „Člověk v krajině, krajina v lidech“, doprovodné akce i žádané vzdělávací programy. „Chceme lidem nabídnout nejen poznání, ale i zábavu a příjemný zážitek. Stálá expozice přibližuje historii regionu z pohledu různých oborů lidského vědění zasazených do kontextu vzájemného působení člověka a okolní přírody. Využívá moderní technologie tak, jak očekává návštěvník muzea ve 21. století,“ vysvětlila kurátorka expozice Ivana Spitzer Ostránská. V prostorách nechybí muzejní kavárna či zázemí pro maminky s dětmi.

Co ještě zažít ve Valašském Meziříčí?

Už jste ochutnali výborné hruškové, makové nebo tvarohové frgály a přemýšlíte, co dál podniknout? Určitě navštivte informační centrum, které najdete v těsné blízkosti zámku Žerotínů. Půjčit si zde můžete například koloběžky a vyrazit na cyklostezku Bečva, která vede městem. Nudit se rozhodně nebudete ani v areálu sportovišť, v němž se vedle koupaliště nachází také krytý bazén, zimní stadion, tenisové kurty, moderní kuželna nebo hřiště na discgolf.

Tři parky, památný vrch Helštýn nebo v České republice jedinečný Florální kostel, který tvoří koruny zelených stromů a nabízí unikátní cíl k výletům a rozjímání, i takové je Valašské Meziříčí. Město na soutoku dvou řek, jež leží v nádherné přírodě Valašska. Rodiny s dětmi by si rozhodně neměly nechat ujít návštěvu dětského hřiště v ulici Vodní, které se každoročně rozrůstá o nové prvky, nebo Vrtule – světa her a poznání. A ještě bonus nakonec, při cestách po Valmezu můžete využít ekologické červené autobusy MHD s logem města, které jsou pro všechny cestující zdarma.

www.info-vm.cz

Foto: archiv města

*Pohoda
a dobré jídlo*

Foto: Na kraji lesa 4x

Foto: Na kraji lesa 6x

NA KRAJI LESA

Na kraji lesa, na konci cesty, na hranici valašské divočiny, mezi duby a buky naleznete půvabný rodinný penzion s nadstandardně vybavenými pokoji, který vás doslova obejmě svým jedinečným prostředím a dopřeje vám pohodu a klid, ať už přijedete s rodinou, partnerem či partnerkou nebo zavítáte jen na něco dobrého do restaurace Na kraji lesa, ve které si potrpí na čerstvost a kvalitu nabízených jídel.

Samotné restauraci s kapacitou 60 osob dominuje nepřehlédnutelné trámové a dubové stoly, které vypadají ještě lépe s právě naservírovaným uměním místních kuchařů, kteří mimo jiné využívají svou vlastní bylinkovou zahrádku umístěnou vedle restaurace. V létě se můžete těšit na slunnou terasu a grilovaná masa, sýry a zeleninu. V zimním období uvítáte teplo rozpálených kamen, na kterých si můžete vypít svařák nebo čaj a kochat se pohledem do zasněžené krajiny. Pro účely soukromých oslav nebo firemních porad či večírků skvěle poslouží uzavřený salonek pro 25 osob. Součástí penzionu je také wellness, kde na vás čeká několik druhů saun, vyhřívána masážní

lavice nebo dřevěné bublinkové kádě a relaxační místnost s hvězdným nebem. Pro trochu romantiky nebo osvěžení v letních měsících je ideální strávit pár chvil u přírodního jezírka, které je součástí areálu a u kterého si už ne jeden pár řekl své „ano“. Po cestě od jezírka zpět do penzionu je dobré se zastavit na skleničku vína ve viněm sklípku, který svou komorní kapacitou pro 10 osob poskytne ideální atmosféru pro rodinnou oslavu nebo kamarádké posezení či degustační večery. Aktivní hosté rozhodně nebudou zklamaní. Valašské kopce a kotáry jsou ideální pro milovníky cyklistiky. Abyste si dokázali krásy Beskyd pořádně užít a během vašich cyklotou-

lek toho objevit co nejvíce, penzion Na kraji lesa nabízí k zapůjčení elektrokola Bergamont s dostatečným výkonem na celodenní výlety. Zkrátka nepřijdou ani děti, pro které je v areálu vybudované lanové hřiště, navržené tak, aby zapadlo do okolní krajiny, a malé pískoviště. Pokud vás tedy láká nekonečná pohoda nebo chcete někomu darovat klid na doplnění energie, neváhejte a přijďte do penzionu Na kraji lesa!

www.nakrajilesa.cz

Podlesí - Krivé 610, 757 01 Valašské Meziříčí

Cyrilovo pekařství

RÁJ VŠECH GURMÁNŮ A HLAVNĚ
MILOVNÍKŮ VALAŠSKÝCH FRGÁLŮ

Venkovský krámk, foto: m-ARK

Poslyšte příběh o tom, jak se z hroudy těsta, zručnosti, lásky k řemeslu a úcty k tradicím rodí na Valašsku dobroty... V Hrachovci u Valašského Meziříčí navštívíme Cyrilovo pekařství, které v celé České republice i širém světě proslavily tradiční valašské kulaté koláče frgály. Průvodkyní je majitelka celého komplexu Věra Kunderátová. Až se tu zastavíte sami, budete už vše důvěrně znát.

Ocitáme se jakoby na „ryнку“. Vpředu vidíme krámk, za ním letní posezení, u něho vstup do kavárny, hned vedle pekařství a z druhé strany apartmány. Pro potřeby pekařství vznikl i vlastní mlýn, protože šetrné mletí zrna mezi kamennými koly prospívá kvalitě mouky.

Pekařství s kavárnou, kde to voní, až se tají dech

„Již od roku 1996 vyrábíme s velkým podílem ruční práce valašské frgály, které bodují díky nezaměnitelné chuti a dlouhé trvanlivosti. Nejoblíbenější jsou hruškové, tvarohové, makové a povidlové koláče, s nádivkami naší výroby.“ přibližuje Věra Kunderátová, která provozovnu převzala od svého tatínka, profesionálního kuchaře Cyrila Grygara.

Vzpomíná na dřívější dobu a porovnává, nakolik je dnes práce usnadněna. Provozovna využívá zvedací zařízení na díž, které těsto vyklopí do děličky s vykulovačkou. Po uložení na papír se klonky z větší části roztlačí. Ale dovyvalování těsta, natírání nádivky a sypání posyčky je pořád ruční práce. Následně koláče kynou a pečou se na deskách, podobně jako ve starých pecích. A víte,

že frgál byl původně nepovedený koláč? Tento název se pro krajevou specialitu ujal až později. Valašské tetičky označovaly kulaté sladké koláče jako lopaťáky či pecáky. „Z přidružené cukrářské výroby vám můžeme nabídnout klasické zákusky, dorty, vánoční pečivo, perníčky, pochutiny ke kávě i čaji. A pokud se chystáte na svatební veselí, nepřehlédněte výslužky na klíč, balené do stylových krabiček,“ doplňuje majitelka s tím, že v nekuřácké kavárně Cyrilova pekařství se bude díky dětskému koutku a wi-fi připojení líbit i nejmladším generacím.

Venkovský krámk jako z časů našich prababiček

Kromě pekařství s kavárnou zde přichází rádi míří také do Venkovského krámk s vybranými potravinami i potřebami do domácnosti, jehož koncept se Věře Kunderátové zrodil v hlavě úplně sám. „Nakreslila jsem rozmístění a tvar polic, které manžel vyrobil. Pak jsme vše doladovali, vybírali zboží a mohlo se otevřít.“ Na co se tu můžete těšit? U pultu vám obsluha naváží koření, čaje, kávu nebo sušené ovoce. V policích

najdete mnoho druhů mouky, těstovin, obilovin, pohanky či luštěnin. Vše si nabere na váhu dle svých potřeb. Nechybí ani sirupy, medy, domácí sýry, sádlo a jiné obvyklé venkovské produkty. Mezi doplňkový sortiment patří užitková keramika, dřevěné nádoby, proutěné misky, koše, svíčky z včelího vosku, polštářky z pohankových slupek, panenky z šustí, štípané holubičky a další suvenýry z Valaška.

„V našem Cyrilově pekařství a Venkovském krámku vás pohltí kouzlo starých časů, kdy lidé měli k sobě blíž a ctili dávné zvyklosti. Určitě neodoláte vůni a chuti čerstvých koláčů, které pečeme z regionálních surovin a s velkou láskou,“ zve srdečně do Hrachovce u Valašského Meziříčí Věra Kunderátová. Přidejte se k obdivovatelům Cyrilových frgálů, k nimž patřili Radoslav Brzobohatý nebo Tomáš Baťa a které šíří slávu našeho dědictví i ve Vatikánu či Japonsku.

Majitelka Věra Kunderátová s vnoučaty, foto: archiv majitelky

Cyrilovo pekařství s.r.o.
Hrachovec 305
Valašské Meziříčí 757 01
tel.: 571 622 143, 775 628 566
e-mail: frgaly@frgaly.cz
www.frgaly.cz

Chut'
Zlínského kraje

ZAŠOVÁ

Poutní chrám Navštívení Panny Marie

Poutní místo Stračka, foto: m-ARK 2*

Veselská fara

Sportovní areál, foto: archiv obce Zašová 2*

Hojně navštěvované poutní místo

Malebná obec Zašová, ležící mezi Valašským Meziříčím a Rožnovem pod Radhoštěm, je nejnámějším regionálním poutním místem Panny Marie. Mezi místa zvoucí k návštěvě Zašové patří i moderní kulturní dům s útulnou kavárnou a Zašovským pivem, pohádkový orloj pana Miroslava Španera, Relaxační centrum Salza, Cyklostezka Bečva, tenisové kurty a mnoho dalších sportovišť.

Za vzácnými památkami s celou rodinou

Určitě navštívte jedinečný památkově chráněný komplex v centru obce, který tvoří trinitářský klášter s barokním poutním chrámem Navštívení Panny Marie. Nejvýznamnější památkou chrámu je slavný milostný obraz P. Marie v Zašové z poloviny 15. století. Především kvůli tomuto obrazu vznikla tradice slavných zašovských poutí. Prohlídka kostela, či výklad o jeho historii jsou možné například v rámci Otevřených bran během letních víkendů a státních svátků. Pro větší skupinu si lze domluvit prohlídku přílehlého kláštera s výkladem o jeho historii. K procházce

či posezení ve stínu zve klášterní zahrada s rybníkem, křížovou cestou, pasoucími se poníky, ovocným sadem, bylinkovými a květinovými záhony. Jednotlivá zastavení křížové cesty tvoří působivá kombinace surového železného kříže a jemné malby na skle.

A víte, že k zašovskému klášteru nalákáte i děti přilepené k mobilům? Díky připravované digitální mobilní hře s rozšířenou realitou mohou prožít dobrodružný příběh z doby před 300 lety. Zavede je před valašskou roubenku, jejíž překvapení obyvatelé uvítají zvláštního mladého poutníka s černým a dokonce snad světélkujícím a zvuky vydávajícím předmětem v dlani...

Ano, jedná se o návštěvníka z 21. století, pro kterého je však život v 18. století plný nebezpečí. Teď zrovna všude kolem řadí hordy divokých nájezdníků. Před jeho očima unášejí ze zahrady zašovského kláštera manžela nebohé ženy a otce pěti dětí do otroctví v daleké zemi. Před chlapcem stojí nelehký úkol. Bude mít odvahu bratrů trinitářů a pokusí se zachránit uneseného muže z otroctví, a to i za cenu ztráty vlastní svobody či dokonce života? Vaše děti tak formou hry zakusí autentické pocity trinitářských mnichů, kteří často riskovali život pro záchranu svých bližních.

Legendární poutní místo Stračka

V Zašové nelze opomenout lesní poutní místo Stračka s pramenem osvěžující vody, jeskyňkou a sochou Panny Marie. Pečlivě upravený areál s mimořádnou atmosférou je vzdálen asi čtvrt hodiny pěšky severně od kostela. Váže se k němu legenda o rytíři, kterého zde bloudícího v lesích zachránila Panna

Maria, a ten z vděčnosti za záchranu učinil slib, že postaví kapličku a daruje do ní její obraz v podobě, v jaké se mu ve snu zjevila. I kronika vypráví o mnoha případech uzdravení na přímluvu Panny Marie. Před vstupem do Stračky se ve stínu lesa nachází přírodní prostor s herními prvky pro děti a začíná tu i vycházkový Velký okruh v délce necelých pěti kilometrů. Nejen dětem se bude líbit lidový Pohádkový orloj vzdálený pět minut chůze od Stračky. Postavičky se ukazují pravidelně ve všední dny v 10, 15 a 18 hodin, o víkendu každou hodinu v čase od 10 do 18 hodin.

Přírodní krásy Veselé, části Zašové

Milovníky valašské přírody nadchne také naučná stezka Přírodní a kulturní dědictví ve Veselé – části obce Zašová, která však leží na opačném břehu Rožnovské Bečvy. Na trase dlouhé až 8 km najdete informační tabule a QR kódy přibližující zajímavá místa. Kromě postavičky sv. Martina vás povede mapka dostupná ve Veselé v Penzionu Na Fojtství a v obcerstvení Na Dolině a v zašovském iCafé. Uvidíte rybníky, historicky významné stavby, sportoviště, bývalé fojtství i pozoruhodné stromy. Zjistíte, kde

je tady Ráj, podíváte se na louku plnou výhledů i nad lyžařský areál s panoramatem Veřovických vrchů.

Obec proslavená tenisem i dalšími sporty

Zašová nabízí rovněž řadu příležitostí ke sportování. V celé obci je 11 tenisových kurtů, házenkářské hřiště, areál fotbalového hřiště, u základní školy velká sportovní hala s multifunkčním hřištěm, běžeckými dráhami a workout fitness stroji, hřiště na beachvolejbal, parčík s rozhlednou a orlovna se dvěma bowlingovými dráhami. V areálu bývalého lomu Zašovská skála se jezdí motokrosové závody a slouží tu i upravené trasy bikeparku. Hned za tratí lze využít i discgolfové hřiště. Disky vám zapůjčí v iCafé. Přes obec vede oblíbená Cyklostezka Bečva, Naučná stezka Jana Karafiáta nebo naučná stezka Veřovické vrchy.

www.zasova.cz [obeczasova](https://www.instagram.com/obeczasova)

Pohádkový orloj

Rozhledna, foto: m-ARK 2*

Rožnov pod Radhoštěm

ROZHODNĚ STOJÍ ZA VÍCEDENNÍ NÁVŠTĚVU

Co se letos vypravit do Rožnova pod Radhoštěm na delší pobyt? Určitě vás nadchne. Jeho okolní husté lesy, sluncem vyhřáté paseky, šumící řeka Bečva a park s hudebním altánem dotvářejí idylku podobnou někdejší lázeňským časům. A jen z tohoto beskydského městečka vytáhnete paty, jste na horách!

Foto: m-ARK 2*

Valašské muzeum v přírodě – téměř stoletá stálice

To hlavní, co léta přitahuje do Rožnova pod Radhoštěm i Zlínského kraje více než půl milionu návštěvníků ročně, je muzeum s lidovou architekturou a zařízením pod širým nebem. Nic zkosnatělého pro staromilce tu ale nečekejte. Městské i venkovské valašské stavitelství je zde už téměř 100 let prezentováno živě, při práci i zábavě. Jeho

areály (Dřevěné městečko, Valašská dědina a Mlýnská dolina) lákají po celý rok rozmanitými zážitky pro všechny generace. Moderní Valašské muzeum v přírodě vás prostě vtáhne do děje, ať je vám 5 nebo 95 let.

Jurkovičova rozhledna – novodobý klenot Valašska

Už od roku 2012 láká návštěvníky dřevěná Jurkovičova rozhledna, která se tyčí do výšky 31,09 m

Valašské muzeum v přírodě

Masarykovo náměstí, foto: m-ARK 4*

na Karlově kopci (480 m n. m.) nad městem a je viditelná i z Masarykova náměstí. Odtud se k ní dostanete za pouhých 45 minut chůze, a to i s malými dětmi nebo s terénním kočárkem.

Jurkovičova rozhledna

Hradisko

Po příjemné procházce lesem se můžete těšit na působivé výhledy na okolní vesnice, na Radhošť i na samotné město. Originální stavbu ze dřeva, kovu a kamene navštíví ročně desítky tisíc turistů.

Krajina celoročně zaslibená sportům

Rožnov pod Radhoštěm a jeho okolí nabízí skutečně bohaté letní a zimní vyžití pro vášnivě i rekreační sportovce. Především ho protíná Cyklostezka Bečva, vhodná pro cyklisty, in-line bruslaře i pěší. Dopřejte si třeba pohodový cyklovýlet z Horní Bečvy přes Prostřední Bečvu, Dolní Bečvu, Rožnov p. R., Zubří a Zašovou do Valašského Meziříčí, jehož délka činí 30,8 km. V rožnovském „íčku“ si dokonce můžete vypůjčit jízdní kolo, pro lenochy zde mají k zapůjčení i silniční nebo horská elektrokola.

Možností turistiky je nepřeberně ve městě i za kopcem. Na kopci Hradisko se nachází zřícenina středověkého hradu Rožnov s naučnou stezkou. Dalším tipem je pětikilometrová túra na Házovické Díly s věhlasnou Hospodou na Dílech, s případným pokračováním do Valašské Bystřice.

Nedaleko města se můžete vydat po Cyrilometodějské stezce, na Pustevnách nabrat nové síly v opraveném Libušíně, cestou do Rožnova se zastavit u sochy boha Radegasta a na vrcholu Radhošť (1129 m n. m.) v kapli sv. Cyrila a Metoděje. V zimě zde táhne návštěvníky hustá síť běžeckých tras. Nejvíce frekventovaná je trať z Pustevn na Martiňák či na vrchol Radhoště.

Cyklostezka Bečva procházející Rožnovem

Pustevny, foto: m-ARK

Brillovka, foto: archiv města

Za celoroční populární cíl platí i beskydský vrchol Soláň (861 m n. m., 10 km od Rožnova p. R.), křižovatka turistických, cyklistických a lyžařských tras. Sdružení pro rozvoj Soláně zde vybudovalo naučnou stezku s dřevěnými sochami a desítky zastaveními s valašskými pověstmi.

Umění v Rožnově pod Radhoštěm

Ke zhlédnutí moderního umění zvou ve městě Galerie Crears a Stage Garden. Netradiční výstavy nabízí i Brillovka, zrekonstruovaná budova bývalé továrny Loana. Mnozí návštěvníci cíleně míří na sídliště Záhumení, kde obdivují sgrafita Jana Kobzáně, významného českého malíře a ilustrátora, autora loga firmy Baťa. Pozornost zasluhují

Sgrafita Jana Kobzáně, foto: archiv města

Rožnovská lákadla pro akční rodiny a skupiny

Vaše neposedné ratolesti v Rožnově pod Radhoštěm dokonale zabaví Gibon park, v němž naleznete la-

Gibon park, foto: m-ARK

nové centrum, trampolíny, minigolf a další atrakce. Nachází se na trase Cyklostezky Bečva v sousedství kempu a letního koupaliště. Gibon park je pravým cílem pro každého, kdo hodlá podpořit svou fyzickou kondici, zdatnost, zručnost, odvahu a psychickou odolnost. Cyklisté zde mohou využít solární nabíjecí stanici na elektrokola nebo mobil.

V létě poskytuje vítané osvěžení a zábavu rožnovské koupaliště, ale také přehrady Bystřička a Horní Bečva či moderní koupací biotop Prostřední Bečva.

Velký zájem je také o Pohádkové lázně – herní komplex pro děti. V areálu Rožnovského pivovaru se také nachází pivní, mořské a lesní lázně. (Nejen) za nepříznivého počasí určitě vyzkuste unikové hry Radegastův poklad a Saniták v Escape Rožnov či dobrodružnou týmovou hru Valašský Boyard. Nezapomeňte si na Valašsku také pochutnat na kyselici, kulatých koláčích frgálech, haluškách, ovčích sýrech nebo uzeném mase a zapít to slivovicí. A Rožnov pod Radhoštěm má ještě něco navíc: znamenité místní pivo, pralinky z Málkovy čokoládovny i donuterii. Ubytovat se můžete ve čtyřhvězdičkových hotelích, ale i v malých rodinných penzionech, apartmánech nebo chalupách.

Vítejte v Rožnově pod Radhoštěm!

www.visitroznov.cz

Turistické informační centrum
Masarykovo náměstí 131
756 61 Rožnov p. Radhoštěm 1
tel.: 571 652 444
e-mail: ic@roznov.cz
www.visitroznov.cz
ticroznovpodradhostem
visitroznov.cz

Výroba, prodejna a galerie svíček

Rožnov pod Radhoštěm

Areál firmy Unipar, Rožnov pod Radhoštěm, foto: Unipar 4x

Jsmo rodinná firma, která od roku 1992 vyrábí v Rožnově pod Radhoštěm svíčky prémiové kvality. Všechny svíčky jsou vyráběny vlastními technologiemi Unipar, prochází rukama místních kvalifikovaných zaměstnanců, kteří pracují v moderním a příjemném prostředí. Naše práce zahrnuje návrh designu, vývoj výrobku, technologické zpracování a výrobu.

Exkurze

Celoročně si můžete prohlédnout neobvyklou výrobu svíček. Exkurze probíhá s výkladem od přípravy surovin až po nahlédnutí do galerie. Budete překvapeni technologiemi, které celou výrobu doprovází.

Galerie svíček

V galerii uvidíte edice limitovaných svíček vyráběných pro světoznámé zákazníky včetně speciálních edic svíček, které se dodávají do luxusních hotelů v Evropě, v Americe, Dubaji i jinde na světě. Uvidíte také individuálně zaměřené

výrobky pro firmy, svatby i svíčky s osobní tematikou.

Prodejna svíček

V prodejně můžete vybírat jak z aktuálních kolekcí, tak i kolekcí pro nadcházející rok a v neposlední řadě také exkluzivní edice svíček, které jsou úzce vázány s tradicí českého skla a křišťálu, a odnést si tak vzpomínku na příjemně strávené chvíle v Rožnově pod Radhoštěm. U svíček Unipar oceníte smysluplnost a harmonii souhry technologií, lidského umu, důvtipu a krásy, ať už je využijete ke stolování, relaxaci

nebo intimnímu osvětlení. Stanou se milou součástí vaší domácnosti – poslem světla, tepla, vůně a ozdobou vašeho domova.

TIP NA ADVENT

Od první adventní neděle je pro vás připravena inspirační vánoční výzdoba interiéru, která je vytvářena z kolekcí na dva následující roky. Mile okouzlení budete i venkovním osvětlením, které navozuje příjemnou vánoční atmosféru.

Firemní prodejna Rožnov pod Radhoštěm

Unipar

Dolní Paseky 227
756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: 571 653 121, www.unipar.cz

Na výlet do minulosti!

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Vypravte se do Rožnova pod Radhoštěm za dávno zapomenutými časy. Ve Valašském muzeu v přírodě poznáte laskavý a přitom drsný život místních lidí na přelomu 19. a 20. století. Prohlédnete si Dřevěné městečko, Valašskou dědinu i Mlýnskou dolinu s funkčními historickými stavbami na vodní pohon. A na nedalekých Pustevnách objekty Maměnka a Libušín, celé jako z pohádky.

Valašské muzeum v přírodě rychle spěje ke 100. výročí svého vzniku, které oslaví v roce 2025. Po celé toto úctyhodné století se rozrůstá, aby návštěvníkům co nejvíce přiblížilo tradiční Valašsko. Kromě stálých expozic připravuje atraktivní výstavy, prezentace řemesel, lidových zvyků a folkloru. V rámci ideje „živého muzea“ zakladatelů sourozenců Jaroňkových každoročně organizuje na 50 kulturních pořadů, které začínají Masopustem a vrcholí vánočním cyklem.

Nenechte si ujít Rožnovské slavnosti

Jednou za dva roky, v polovině léta, ožívá muzeum i celé město Rožnovskými slavnostmi.

Konaly se i při velkolepém otevření muzea v roce 1925, kdy nesly název Valašský rok. Ve dnech 6.–9. července 2023 proběhne 42. ročník tohoto Mezinárodního folklorního festivalu. Hudební a taneční pořady zpestří mimo jiné soutěžní přehlídka valašských odzembkářů. Určitě si

Stavění májky, foto: Jan Kolář

Foto: Jan Kolář 2x

Foto: VMP

tuto či jinou vybranou akci nenechte ujít. I z několikáté návštěvy Valašského muzea v přírodě si odnesete nové zážitky. Každé roční období tu má svůj typický ráz a půvab.

Těšte se na Kolibiska

V těsném sousedství Valašské dědiny vzniká unikátní areál Kolibiska, prezentující někdejší život v horských oblastech Valaška – chov ovcí, salašnictví, pastevectví, horskou kulturu, lesnictví i počínající turistiku. Díky rozloze 15 hektarů budou Kolibiska největším areálem muzea. Už nyní

Valašské dědina, foto: m-ARK

Hájovna, foto: VMP

je tu k vidění hájovna z Valašské Bystřice, stavba z roku 1920, opatřená například dobovými

kachlovými kamny a válečkovou výmalbou. Vedle ní zde našly své nové

místo chlěvy z Nového Hrozenkova a Bylnice. Další objekty se svázejí z oblasti od Moravských Kopanic až po Těšínsko. Některé ze staveb budoucích Kolibisek by bez záchrany Valašským muzeem v přírodě už určitě zanikly. Po plánovaném dokončení v roce 2027 se můžete těšit na 30 historických staveb.

TOP AKCE

- Masopust
- Velikonoce na Valašsku
- Jaro na dědině
- Zvonečkový jarmark
- Rožnovské slavnosti
- Pekařská sobota
- Anenská pouť
- Dny řemesel a setkání kovářů
- Jánošíkův dukát
- Starodávny jarmark
- Podzim na poli a v chalupě
- Vánoční jarmark

Národní muzeum v přírodě | Valašské muzeum v přírodě

Valašské muzeum v přírodě

Palackého 634, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: 571 757 111, www.nmvp.cz
e-mail: muzeum@nmvp.cz
f VMPRožnov

Pustevny

Interiér Maměnky, foto: m-RK 2x

Pustevny získaly svůj název podle poustevníků, kteří zde pobývali v polovině 18. století. Toto vyhledávané horské středisko proslavily roubené stavby v lidovém secesním stylu, vytvořené slavným architektem Dušanem Jurkovičem (1868–1947) na sklonku 19. století na zakázku Pohorské jednoty Radhošť. V současnosti je Jídlna Libušín, hotel

Maměnka, Pustevenka a Zvonice ve správě rožnovského Národního muzea v přírodě. Hotel a jídelna dodnes slouží původním účelům, takže se v jejich rázovitých prostorách můžete ubytovat nebo posilnit. Z Pusteven vede okolo sochy Radegasta oblíbená čtyřkilometrová trasa na vrchol Radhošť, který lze zdolat i sedmikilometrovým výstupem z Rožnova pod Radhoštěm.

Obec Prostřední Bečva, ležící 10 kilometrů východně od Rožnova pod Radhoštěm, patří mezi velká beskydská lákadla. Je vstupní branou do Pusteven, vede jí Cyklostezka Bečva, najdete zde architektonicky zajímavou náves, moderní kostel zasvěcený svaté Zdislavě, kavárnu a cukrárnu, dětské hřiště, biotopové koupaliště a mnoho dalšího.

Foto: m-ARK

Prostřední Bečva

Okouzlení z hor opředených mýty...

Pustevny, foto: m-ARK

Objevte dnešní tvář pohádkových Pusteven

V současnosti je Prostřední Bečva jedním z nejvýznamnějších rekreačních středisek v oblasti Beskyd, s řadou možností ubytování i stravování. V teplém letním počasí nabízí okolní kopce krásné turistické procházky a vyjíždky na horských kolech. V zimě se stávají rájem lyžařů. Areál Pusteven, který je součástí

katastru obce, tvoří soubor dřevěných horských staveb z let 1891–1900, vybudovaných podle návrhů architekta Dušana Jurkoviče. Nejznámější je Maměnka a Libušín, nejstarší Šumná a do souboru patří i hotel Tanečnica. Nedílnou součástí lokality je dnes také nová horní stanice lanovky či Stezka Valaška, unikátní rozhledna nad korunami stromů. A z Pusteven se určitě okolo sochy pohanského boha úrody Radegasta vydejte na horu Radhošť – symbol zdejšího kraje.

Oslavte se starousedlíky 320 let existence obce

Obec Prostřední Bečva si roku 2023 připomíná už 320 let své existence. K významnému výročí vydává publikaci zachycující její historii i současný rozvoj. Po celý rok připravuje také besedy i jiné akce jako například obnovení masopustního veselí.

A jak se to před staletími všechno seběhlo? Osídlování Prostřední Bečvy postupovalo od 16. století směrem proti proudu Rožnovské Bečvy od Rožnova v rámci

Foto: archiv obce

Biotopové koupaliště, foto: m-ARK 2x

tzakvané pasekářské kolonizace. Postupem času se zde usazovali lidé, které vedle zemědělství a pastevectví živila práce v přilehlých panských lesích. Původně vznikla na východ od Rožnova obec Velká Bečva, z níž se postupně vyprofilovaly současné vesnice Dolní, Prostřední a Horní Bečva. Původní gruntovní knihy s prvními zmínkami o Prostřední Bečvě byly bohužel ztraceny během sporu o hranice mezi Horní Bečvou a Karlovicemi. Dle rožnovských matričních záznamů však lze odhadovat, že Prostřední Bečva vznikla jako nová obec ve druhé polovině roku 1703. Za jejího zakladatele tak můžeme považovat tehdejšího vlastníka rožnovského panství Maxmiliána Antonína, hraběte ze Žerotína. Jakmile byly stanoveny hranice, zřídila obec úřad fojta. Důležitými mezníky v jejích dějinách byla výstavba turistických útulen na Pustevnách na přelomu 19. a 20. století a revitalizace centra v roce 2016.

Otestujte své dovednosti na nové pumptrackové dráze

Prostřední Bečva se nově pyšní také moderním sportovištěm zvaným pumptrack. Volně dostupná asfaltová dráha je umístěná na hřišti na Plančáku. Čeká zde na vás okruh s řadou terénních vln a klopených zatáček, kde se nešlape, ale ke zvýšení rychlosti vede takzvané pumpování kola nahoru a dolů. Pumptrack lze vyzkoušet na kole, koloběžce, odrážedle, kolečkových bruslích nebo různých boardech.

Pumptracková dráha, foto: Radek Plánka

TIP

Odveďte si z Prostřední Bečvy půvabný kovový suvenýr

V Prostřední Bečvě působí i osobitý zámečník Karel Raab, který kromě bran, mříží, plotů či zábradlí vyrábí také kovové bytové doplňky a dekorativní předměty do zahrady. Vše zhotovuje precizně, trvanlivě a nadčasově, v obvyklých tvarech i dle vlastních návrhů zákazníků. Dopřejte si některý jeho výrobek. Kdykoli pak pohlédnete na originální kovaný věšák, držák květin nebo použijete obuvnickou lžici Karla Raaba, vzpomenete si na malebnou Prostřední Bečvu.

Foto: archiv obce

www.prostrednibecva.cz

Horní Bečva

Vyhličky nad lomem, foto: m-ARK

ZA SPORTEM I RELAXACÍ DO NÁDHERNÉ HORSKÉ PŘÍRODY

Obec Horní Bečva je oblíbená vstupní brána do Beskyd a také celoroční, mimořádně pestré sportovní centrum pro všechny generace. Buďte zde vítáni!

Běžkařské trasy, foto: m-ARK

Vyzkoušejte lyžařské areály Horní Bečvy

Obcí vede množství turistických, naučných, běžkařských, cyklistických a in-line tras. Můžete se tu věnovat bruslení, cyklistice, turistice,

míčovým hrám, plavání a především zimním sportům – sjezdovému i běžeckému lyžování. V zimě obec ve spolupráci s hotelem Duo strojově upravuje běžkařské stopy a v provozu je řada soukromých lyžařských areálů pro sjezdové lyžování: Kubiška, Mečůvka, Rališka, Solisko či U Sachovy studánky – západ.

Lyžařské svahy Horní Bečvy jsou vhodné spíše k rekreačnímu lyžování rodin s dětmi, k výuce lyžování a školním lyžařským kurzům. Celkem je zde 16 sjezdovek různých úrovní a délek, 13 vleků a doplňující služby v podobě občerstvení, půjčoven vybavení, ski servisu, snowparků, škol lyžování, umělého zasněžování či osvětlení tratí.

Užijte si přehradu a nové vyhlídky nad lomem

Největší atraktivitou Horní Bečvy je rekreační přehrada s rozlohou 12 hektarů, sloužící ke koupání, vodním sportům, windsurfingu a rybaření. Její travnatý břeh, štěrkové dno i přilehlá kopcovitá, bohatě zalesněná krajina zde přitahují návštěvníky opakovaně. Zatímco pláž u jihovýchodního břehu je určena zdatnějším

Kaple sv. Cyrila a Metoděje na Hlavaté, foto: Dana Křenková

plavcům, severovýchodní břeh vyhoví i začátečníkům. V zimě přehrada umožňuje bruslení, hokej a běžecké lyžování.

Kolem přehrady postupně vzniká zázemí a navazující služby: odpočinková místa, parkovací plochy, autobusová zastávka, sezónně také občerstvení, kemp a nabíjecí stanice elektrokol.

Přínosná je rovněž komunikace, díky níž lze přehradu obejít pohodlně a bezbariérově. Najdete tu i dětská hřiště, venkovní posilovnu či stezky na vyhlídkové místo nad bývalým lomem. Jeho tři minimalistické rozhledny „prázdné krychle“ i dubové lavičky dokonale zapadají do zdejšího prostředí, nabitého energií z vody a hor.

Ještě lepší poznání Horní Bečvy umožňuje pět značených místních okruhů přírodou: červený Kudlačena (5,3 km), modrý Přehrada (2,8 km), zelený Bobišek (3,6 km), žlutý Kyčera, Grapa a černý Šorstýn (2,3 km). Milovníky přírodních památek nadchnou lokality Pod Juráškou, Kudlačena či Kladnatá-Grapy.

Naplánujte si zde cyklistický výlet

Horní Bečva je také rájem cykloturistiky. Obec spravuje několik cyklostezek různé náročnosti a postupně buduje další. Nejznámější

Foto: m-ARK

Přehrada Horní Bečva, foto: m-ARK 2x

je Cyklostezka Bečva, kopírující tok řeky Bečvy i silnici I/35. Vzhledem k rovinatému terénu a převážně asfaltovému povrchu ji využívají také rodiny s dětmi a in-line bruslaři. V nabídce jsou však i těžké stezky pro MTB a zdatné cyklisty. Obec provozuje rovněž pumptrack – dráhu pro nácik rovnováhy, ovládání a získání dovedností na jízdních kolech.

Obvykle od května do září na Horní Bečvě zastavuje Cyklobus Beskydy (Nový Jičín – Kopřivnice – Rožnov pod Radhoštěm – Horní Bečva – Bílá) a Valašský cyklobus (Vsetín – Velké Karlovice – Horní Bečva – Pustevny). V zimním období jsou na stejných trasách zavedeny skibusy.

Objevte kulturní památky a cíle Horní Bečvy

Obec proslavila roubená Blinkova chalupa z Janinovy Lúky, postavená kolem roku 1834, která se však nyní nachází ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. V původním prostředí na svahu Solisko si můžete prohlédnout jinou kulturní památku – venkovskou usedlost.

Přehrada Horní Bečva

Dominantou centra je kostel sv. Jana a Pavla, architektonicky cenná stavba a nejstarší památka Horní Bečvy. Za pozornost stojí také kaple sv. Cyrila a Metoděje na Hlavaté, malá pseudolidová stavba severského typu. Neblahé události z 2. světové války připomíná Památník na Kladnaté.

Zajímavost

Československá spisovatelka **Jarmila Glazarová** je politicky možná rozporuplnou postavou našich dějin po druhé sv. válce, ale literárně se řadí mezi jedinečné spisovatele, jako byli Božena Němcová nebo Karel Klostermann, jejichž díla vycházela z úzkého sejetí a kontaktu s lidmi, jejich životem a přírodou v různých koutech naší vlasti. Jarmila Glazarová od roku 1938 několik let žila na Horní Bečvě, která jí nejen přirostla k srdci, ale kde také napsala svá zásadní díla Advent a Chudá přadlena, kde mistrně vykresluje těžký život lidí v horské obci a na okolních samotách. Osudy lidí těžce zkoušených dobou, společností, ale i rozmary počasí popisuje spisovatelka s takovou účastí, která vás při čtení automaticky vtáhne do děje a Horní Bečvu a její zákoutí poznáte doslova do detailů. Knihy Jarmily Glazarové najdete samozřejmě i ve veřejné knihovně (Informačním centru) obce Horní Bečva.

Informační centrum Horní Bečva
756 57 Horní Bečva 544
tel.: 571 645 249
e-mail: ic@hornibecva.cz
www.hornibecva.cz

Pasekáři z Kotlové, foto: archiv manželů Fejfarových

Kotlová je jedním z vrcholů na hřebenové trase Vsetínských vrchů, mezi Solání a Bumbálkou. A v sedle Pod Kotlovou se nachází jedno z nejmalebnějších a přitom typicky valašských míst této části Moravskoslezských Beskyd.

Chalupa Pod Kotlovou, zvaná také Nová Kotlová, je bývalou klasickou valašskou usedlostí, kterých byste dodnes našli po okolních kopcích desítky. Přesto zde je něco víc než jinde. Je to duch místa, tzv. genius loci, který je v tomto místě jedinečný. To, co vás zde osloví, kromě jedinečných výhledů v blízkém okolí nebo čerstvého horského vzduchu a vůně kvetoucích luk, jsou především lidé, kteří tomuto místu dali a stále dávají ono nezapomenutelné kouzlo. Když se zde začátkem 20. století usadili manželé Petr a Anastázie Minarčíkovi a začali zde hospodařit, již tehdy se tradovalo, kolika znaveným a osudem zkoušeným lidem dokázali nejen vrátit život, ale také úplně jiný pohled na svět kolem sebe. Toto místo dělá lidi lepšími, říká se. Protože jen zde, daleko od všech světských marnivostí, kterými jste obklopeni po sestupu do údolí, do obcí a měst, tak jen tady nahoře, na samotě, se vždy objeví to dobré, které v každém z nás je. Stejně jako kdysi Minarčíkovi, tak dnes i manželé Fejfarovi pečují nadále o ten odkaz, aby toto místo mělo stále svou duši, a podávají ruku každému, komu je jí třeba. Když znavení dosáhnete těchto míst a těžce dosednete na některou z venkovních hrubých lavic a unaveným pohledem uplíte na valašském okénku, od něž očekáváte spásu v podobě třeba jen dobré vody, tak první, co se vám vyloučí na tváři, bude úsměv. Protože vedle okénka je tabulka s otevírací dobou, která je tak originální a svébytná, jak jen zdejší lidé mohou být:

„Převážně otevíráme od 10 nebo 11 hodin, občas také od 9, ale někdy od 12 nebo od 13 hodin. Zavírám odpoledne od 4 nebo 4.30 hodin, někdy od 3 do 3.30, ale někdy až později v 5 nebo v 6 hodin. Ale někdy tady nejsme vůbec, no ale poslední dobou jsme tady skoro pořád..., kromě toho, když jsme někde jinde.“

Uznejte sami, že autora tohoto textu chcete poznat. Tak vítejte v sedle Pod Kotlovou, na trojmezí katastrů tří obcí – Velkých Karlovic, Hutiska-Solance a Horní Bečvy, vítejte v chalupě s Valašským okénkem, vítejte u Fejfarů.

Pane Fejfare, jak dlouho už je váš život spojený s tímto místem?

Usedlost jsme koupili před 15 lety od Valašského muzea v přírodě. Rádi jsme jezdili na Solán s několika přáteli na víkendový pobyt, a čím víc jsme sem jezdili, tím víc se nám tady líbilo a toužily po hřebeni Vsetínských vrchů jsme si zamilovali. Při svých procházkách po okolí Soláně jsme narazili na tuto chalupu a zjistili jsme, že se dá pronajmout. Domluvili jsme se s tehdejší správce a pobyt byl obrovským zážitkem. Sice v trochu spartanském prostředí, ale jedinečný duch zdejšího prostředí byl tak silný, že jsme byli chyceni okamžitě. Záhy, kdy jsme sem poměrně pravidelně jezdili, nám správce řekl, že se chalupa prodává. A tak jsme tady.

Odkud se vzala myšlenka Valašského okénka?

Chalupa vyžadovala značné opravy a v létě, při rekonstrukci střechy, ne jeden z procházejících turistů nás žádal o trochu vody nebo piva. Mne za chvíli omrzelo ložit pořád nahoru a dolů, tak jsem vzal štokrle, postavil ho před vrata, na něj džbán s vodou, kelímky a lidi si nalévali. A z toho vznikla myšlenka, že bychom tady udělali občerstvení. V září 2023 to bude už třináctý rok, co jej provozujeme.

Kdo přišel s nápadem obnovení folklórních setkání a tradic?

S manželkou máme rádi folklór a naši přátelé, kteří za námi přijížděli, zde byli z prostředí nadšeni. Tady, na louce uprostřed přírody, to je úplně jiné zpívání. Tady tu valašskou píseň jinak prožíváte. A myslím, že to tak cítí i ti, co se zde zastaví. Tady je ten folklór doma. Z toho posléze vznikla v létě pravidelná setkání s cimbálovou muzikou. Tehdejší místostarosta Horní Bečvy pan Josef Blinka jednou přišel s myšlenkou, že bychom tady udělali sousedské setkání tří sousedících obcí v lidovém duchu s muzikou. A kde jinde, než tady na trojmezí, že? V programu jsou soutěže v pasekářské zdatnosti – řezání klády, odvoz kmene na tragači, přitáhnutí klády lanem a po celodenní dřině spláchnutí pivní štafetou a vše za doprovodu cimbálové muziky. Lidem se zábava líbí, tak se postupně z toho stala tradice, která se drží dodnes.

A kde se vzala tradice pasekářů?

Tady na Valašsku byl vždy dvojitý život. Údolní, kde se přece jen žilo aspoň trochu jednodušeji, a pak život pasekářů, kteří žili tady na kopcích, bydleli v malých chaloupkách, pásli ovce, klučili lesy a vlastně vedli hodně odlišný život i třeba také ve způsobu oblékání než „dolňáci“. Pasekáři byli vždy komplikovanější osobnosti, takoví samorostí, kterým zdejší osamělý život více vyhovoval. A protože s těmito Valachy dnes malinko sdílíme podobné hodnoty, shodli jsme se se sousedy, že by bylo dobré obnovit pasekářské tradice. S místními etnografy jsme dali dohromady kroj, včetně širokého klobouku – širáně,

Chalupa Pod Kotlovou, foto: archiv manželů Fejfarových

který se liší od tradičních valašských vysokých homolů. Místo bruncluku máme jen kožešinové vesty. Řada přátel tento náš oděv posunula na vyšší úroveň, kdy v něm chodí i na oslavy, do kostela, na svatby apod. Nedávno zde měli sousedé svatební veselici u chalupy. S cimbálkou, v krojích, s výhledem na hřeben Kyvňáček. K tomu krásný sluneční den. Nádherný zážitek. V krojích se také setkáváme na příležitostných akcích v okolí. Vždyť oblastní kroje patří k našim národním hodnotám a měli bychom se snažit je zachovat.

Je něco, co vám tady nahoře chybí?

Pocházíme z jižní Moravy a trochu nám snad chybí ještě další krásný a pro nás oblíbený kraj Slovácko, Pálava, Hornácko – zpěvné písně, dobří lidé a lahodná vína. Jejich písničky jsou na rozdíl od těch valašských takové hlubší a snad i malebnější. Valaško bylo vždy tvrdý, drsný kraj a to se objevuje i v jejich folklóru. Slovácké písničky život více oslavují, ty valašské jdou často na dřevě života. Přece jen je doba vyspělejší než v dobách původních pasekářů, tak když už se nám opravdu zasteskne, tak si do toho sklípku na jižní Moravu vyrazíme a poveseleme se zase jinak.

Míváte zdejšího života často „až nad hlavu“?

Ne, žádný sentiment nebo stěžování v tom nehledejte. Dokud můžu a síly stačí, tak mám rád tradiční valašský trojboj – sníh, pak tráva a poté dřevo. A pořád dokola. Zima tu bývá dlouhá, tak dostat se do několik kilometrů vzdálené Horní Bečvy po zasněžené lesní cestě bývá někdy dobrodružstvím, ale my jsme zde spokojeni. Naučili jsme se více respektovat přírodu a naše činnosti se tomu přizpůsobují. O víkendech a letních prázdninách přes den nabízíme turistům malé občerstvení a se západem slunce si užíváme klidu. Odměnou nám je zdejší okolí. Pohledy do zasněžené krajiny, pozvolna přecházející v čerstvé jaro s nádhernou zelení, následuje léto s vůní rozkvetlých luk a příjemně chladných lesů. A podzim – smíšené beskydské lesy, to je nádherná paleta barev. No, je tady hezky po celý rok.

Foto: m-ARK 2x

Foto: m-ARK 3x

Foto: Hotel Duo

Foto: Hotel Duo

Hotel Duo

Atraktivní sportovní vyžití i relaxace v Beskydech

Rodinný Hotel Duo s vynikající polohou nad přehradou Horní Bečva je jistotou nezapomenutelné dovolené už desítky let. V dnešní době jeho malebné, klidné a bezpečné prostředí se srdečnou atmosférou hosty láká o to víc. I na vás zde čeká pohodlné ubytování, vyhlášená kuchyně, wellness s vyhřívaným bazénem, animační programy pro děti i dospělé, summer festival či novinky v oblasti sportu.

Beskydy svou rozlohou a členitostí zaručují bohatý výběr aktivit. Přímo v areálu Hotelu Duo se nachází největší půjčovna horských elektrokol Rockmachine, TestujBike.cz. Vyjíždka na elektrokole (samostatně či s průvodcem) tak zájemcům nabízí poznání nejznámějších beskydských hřebenů ze sedla kola v pohodovém tempu. Zároveň se vyhnou zácpám a přetíženým parkovištím u příjezdů.

Cyklo výlety po Valašsku

Za navštívení rozhodně stojí Pustevny s opraveným Libušínem a stezkou v oblacích Valaška, Radhošť se sochou boha Radegasta, Soláň – Valašský Olymp, Kotlová s Valašským okénkem nebo oblíbený Martiňák. Cyklostezka Bečva je zase výtečná pro rodinný výlet do Rožnova pod Radhoštěm a jeho slavného Valašského muzea v přírodě.

Adrenalin milující cyklisté si rádi vjedou vyzkoušet okolní bike traily. Webové stránky Hotelu Duo soustřeďují tipy na cyklo výlety pro začátečníky, pokročilé i experty. Je zde například okruh pro začátečníky na elektrokolech nebo cyklisty, kteří jsou zatím zvyklí jezdit jen po městě. Lze vyzkoušet jízdu přes lávku, kořeny stromů, skoky, prudký sjezd či výjezd i zatáčky. Prostě vše, s čím se dá v přírodě potkat. Samozřejmě je možné přizpůsobit obtížnost svým dovednostem a odvaze – překážku vynechat, objet a pokračovat dál.

Zimní kardio sporty

V zimě se kousek od hotelu upravuje několik běžeckých okruhů, známých i ze

s obcí začíná přímo u Hotelu Duo. Mapy a další aktuální informace najdete na FB stránce Bílá stopa Horní Bečva.

Sportování v hotelovém areálu

Kondici všestranně posílíte i přímo v hotelovém areálu. Je tu beach-volejbalové hřiště a floorbalové hřiště s mantinely, venkovní bazén, fitness a lanový park, dětské hřiště a atrakce. Kromě kol a elektrokol se hostům půjčují koloběžky, hole pro nordic walking, elektrické tříkolky, tenisové i badmintonové rakety, míče, venkovní „Člověče, nezlob se“, kuželky, pétanque a vybavení pro florbal. Uvnitř je dětská herna a hrncířská dílna. V zimě se cyklopůjčovna proměňuje na půjčovnu lyží, běžek a sněžnic.

Wellness 21. století v srdci Beskyd

V hotelovém wellness centru pak láká vyhřívaný bazén s masážním chrličem a lehátky s výhledem na beskydské vrcholky, privátní lázně, různé typy saun i procedury svůdné už svými názvy: Hawai, Pomerančové zahřátí, Medový detox nebo Kokosový sen. To své si zde najdou ženy, rodiny s dětmi i zkušení návštěvníci saun.

Valašské gastronomické zážitky

Na horách, po fyzické námaze, vše voní a chutná mnohem lépe než ve městě. Pro Valašsko je typické používání brynz a ovčích sýrů, pohanky, jehněčího masa, uzeneho, brambor, řepy a kysaného zelí, ale i borůvek, švestek či ořechů. Kromě tradičních halušek, frgálů a valašské kyselice jsou hosty žádaná obložená prkénka, svičková, jahelník nebo grilování pstruzi na letní terase a k tomu piva z blízkých minipivovarů. Restaurace kombinuje tradiční suroviny z místních zdrojů a moderní kuchařské postupy.

Poznejte i vy bezbariérový Hotel Duo – ráj aktivního odpočinku v Beskydech!

Hotel Duo
Horní Bečva 216, 756 57 Horní Bečva
tel.: 571 645 115, 737 211 117
e-mail: recepc@hotel-duo.cz
www.hotel-duo.cz

Cesta světla

Foto: m-ARK

ENERGIE LESNÍCH LÁZŇÍ NA HŘEBENI POLANY

Pro milovníky horské turistiky všech generací připravil Hotel Duo v obci Horní Bečva Cestu světla. Volně se inspiroval betlémským světlem – symbolem míru a naděje. Čeká na vás dvoukilometrová, svíčkami označená cesta od Hotelu Duo na hřeben u vrcholu Polana. Tam najdete budku s vrcholovou knihou, kde se můžete zapsat a také si dát po valašsku něco ostřejšího, jako odměnu za dosažení vrcholu.

i ochutnávat lesní jahody a borůvky – po bečvansku hařevy. Přitom půjdete Cestou světla nahoru na hřeben za sluncem... A tam si vychutnáte úplný klid, podbarvený jen šuměním stromů a zpěvem ptactva.

Prodlužte si výlet na Soláň či Vysokou

Po zdolání vrcholu se můžete buď vrátit stejnou cestou k Hotelu Duo, nebo pokračovat osm kilometrů po červeně značené hřebcovce na Soláň (861 m n. m.), případně tři kilometry po stejné značce opačným směrem na Vysokou (1024 m n. m.), nejvyšší vrchol Vsetínských vrchů a k nedalekému prameni Rožnovské Bečvy. Nabídněte společný výšlap Cestou světla také svým přátelům a vezměte i děti! Podrobnou tištěnou mapku získáte zdarma na recepci Hotelu Duo.

Foto: m-ARK

Foto: Hotel Duo

Výstup není snadný – je třeba překonat lenost a jít. Cesta nahoru trvá 30 až 60 minut, což závisí na vaší rychlosti a době, po kterou se budete kochat. V polovině, po nejnáročnější části výstupu, vás jistě potěší velká třímetrová houpačka a Milanova lavička. Trasa začíná u Hotelu Duo v nadmořské výšce 625 metrů, cíl je pod vrcholem Polana ve výšce 935 metrů a převýšení na trase činí 310 metrů.

Nechte se okouzlit večerním výstupem

Cestu světla lze absolvovat v každé roční i denní době. Ovšem v podvečerní atmosféře nebo v úplné tmě má výstup na Polanu zvláštní kouzlo. Vždy zažijete cenné spojení s přírodou, kdy můžete objímat stromy, chodit po mechu a v létě

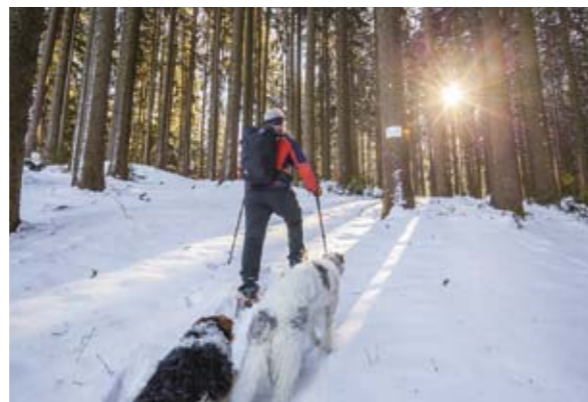

Foto: Hotel Duo

Foto: m-ARK 2x

Chalupy Na Rališce

KRÁSY BESKYD NA DOSAH PO CELÝ ROK

Prožijte zimní i letní dovolenou v srdci Valašska! Pořádně si tu provětráte hlavu a načerpáte energii do dalšího pracovního koloče. Chalupy Na Rališce vám poskytnou komfortní ubytování uprostřed malebné přírody Horní Bečvy a také relaxační centrum se saunou i vířivkou. Čeká na vás šest chalup, dva apartmány a prostorné parkoviště.

V okolí je spousta možností celoročního sportovního vyžití pro celou rodinu. Nachází se zde lyžařské areály, přehrada, koupaliště i golfová hřiště. A samozřejmě řada turistických tras pro pěší i cyklisty.

Nadšenci do lyžování ocení výbornou dostupnost sjezdovek. Rodinný skiareál Rališka najdete pouhých sto metrů od chalup. Další sjezdovky, na kterých si přijdou na své i běžkaři a nároční lyžaři, jsou v okruhu do 12 kilometrů. Také milovníci zimního bruslení nepřijdou zkrátka. Přehrada na Horní Bečvě je za příznivého počasí pro tento sport jako stvořená. Další vyžití a zábavu poskytují od jara do zimy turistické poklady Valašska. Za každého počasí vás ohromí krásy Pusteven nedaleko hory

Radhošť. Při cestě na tuto bájnou horu nemůžete minout sochu Radegasta, majestátní symbol zdejšího kraje. Ať už strávíte den na lyžích, koulovačkou s dětmi, na kole či toulkami po beskydských kopcích, po návratu na chalupu jistě oceníte možnost odpočinout si v místním relaxačním centru. Sauna vás nádherně prohřeje a vířivka zregeneruje pohybem znavené tělo. Večer pak můžete zakončit posezením u praskajícího ohně v krbu. Hledáte-li pohodové ubytování v horské přírodě, s dostatkem soukromí a potěchou pro vaše oko i peněženku, v Chalupách Na Rališce jste na správné adrese.

www.chalupy-raliska.cz

Foto: Chalupy Na Rališce

Foto: m-ARK

Foto: Chalupy Na Rališce 2x

Solán, foto: m-ARK

Foto: CCRVM

Lucky, foto: m-ARK

My jsme **Valaši**, jedna rodina

Údolí Léskové, foto: CCRVM

Chodit, jezdit, prostě hýbat se? Dobře se najíst a napít a potom si odpočinout a zrelaxovat tělo i duši? Jedte na Valašsko, do kraje, kde kopce přecházejí v hluboká údolí, kde se chaloupky jako z perníku vyhřívají na slunečných stráních, aby je v zimě až po okénka zasypal sníh, a kde pečlivě strážené tradice potkáte na každém kroku.

Frgál, foto: m-ARK

Pustevny, foto: Petr Lukeš

Ať přijedete na Valašsko v kterémkoliv ročním období, má co nabídnout. Pro přírodní krásy si šel tento kraj u hranic se Slovenskem asi dvakrát. Na jaře a v létě voňavé a rozkvetlé louky a hluboké lesy s bohatstvím lesních plodů, hub a ovečkami. Na podzim barevnost a klid podmalovaný klidným i divokým během potoků a řek, v zimě něžnost a čistota sněhových vloček za doprovodu svištlivého lyžování. Na své si přijdou i milovníci historie, památek včetně těch technických a také architektury v čele s pohádkovými dřevěnými stavbami od Dušana Jurkoviče. To vše dokresleno čarokrásnými výhledy, omamně jiskřivým vzduchem a přátelskými Valachy.

Frgál, nebo slivovici?

Valašsko je stále více zemí zaslíbenou gastronomickým zážitkům. Pokrmy zdejší tradiční kuchyně často v moderním pojetí nejen skvěle chutnají, ale i souzní s moderními požadavky na zdravé stravování, a to včetně nabídky ve špičkových restauracích. Skoro všichni znají frgál – tenký koláč monumentálních rozměrů a lahodné chuti díky bohatým a různorodým náplním. Ale jen málokdo tuší, že jako spousta jiných delikates z celého světa vznikl tak trochu náhodou. Jako frgál se kdysi označoval koláč, který se prostě nepovedl. Dnes je spolu se slivovicí a polévkou, kterou známe jako **kyselica**, asi nejznámější valašskou lahůdkou.

Dvě valašská srdce

Nejznámějšími adresami na Valašsku jsou Rožnov pod Radhoštěm a Velké Karlovice.

Foto: CCRVM

Srdcem Rožnova pod mytickým Radhoštěm je největší a **nejstarší skanzen** ve střední Evropě, kde se rázem vrátíte v čase. Žije to tam po celý rok, k neoblíbenějším patří velikonoční, jarní a adventní akce. V bohatém programu tohoto Valašského muzea v přírodě hrají hlavní roli lidové slavnosti, řemesla i pokrmy. Příjemné je, že se návštěvníci často mohou sami zapojit prostřednictvím rukodělných dílen a workshopů. Asi nejtypičtější valašskou obcí jsou **Velké Karlovice**, kde si ruce podávají tradiční roubenky s wellness hotely a moderními skiareály. Je radost se tam aspoň krátce zastavit.

Pořád se něco děje

Valašsko vás od jara do zimy nikdy nezklame i díky pečlivě opečovávanému zvykosloví. Jednou z nejznámějších a nejveselejších akcí je **fašank** s průvodem masek v čele s medvědem, symbolem plodnosti.

Provází ho bujaré veselí, zpěv, tanec a nezaměnitelná vůně všudypřítomné slivovičky, zabijačkových pochoutek, klobás, slaniny a koblíh. Nedílnou součástí života místních obyvatel jsou i velikonoční obchůzky, jarní vynášení smrtky nebo stavění opentlených májek. Podobně aktivní je i adventní čas s tradičními živými betlémy. I Valašskem chodí Mikuláši, ale zapomeňte, že mají hlavní slovo. Spíše jen mírní rozdivočelé a tak strašidelné **čerty**, že spolehlivě vyděsí i nejednoho dospělého. Ostatně, zajedte se na to podívat, protože lepší je to jednou vidět, než o tom stokrát číst. Třináctého prosince navštěvují domácnosti méně známé a o to tajemnější **Lucky** s pomoučenými tvářemi. Nemluví, jen husím křídlem oprašují nábytek, rohy místností i lidi, aby vymetly zlé duchy, nemoci a všechno zlé. Přijedte, Valašsko vás zahřeje na těle i na duši. Douškem slivovice, z pece vytaženým koláčem, přátelskými lidmi a svou krásou. Staňte se i vy aspoň na chvíli Valachy a nebude se vám chtít odjet.

www.vychodni-morava.cz

[f vychodnimorava](#)
[i vychodni_morava](#)

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Svérázné město v srdci Valašska

Foto: Ondřej Hurta, archiv města Vsetín

Vsetín

Říká se, že Valaško je všude tam, kde se lidé považují za Valachy. Město Vsetín, rozprostřené v hornaté krajině a ozdobené renesančním zámekem s vyhlídkovou věží, je nepochybně jeho jádrem.

Bohatá turistická historie Vsetínska vyústila do současných téměř 100 kilometrů dobře značených stezek různé náročnosti, které lze v létě absolvovat pěšky, na kole a v zimě na běžkách.

Vychutnejte si Vsetínské panorama

Dopřejte si třeba trasu KČT o délce 23 kilometrů, nazvanou příznačně Vsetínské panorama, která nabízí úchvatné panoramatické výhledy na údolí řeky Bečvy, velkou část Vsetína, výběžky Hostýnských vrchů, Vizovické vrchy a Vsetínské Beskydy (Javorníky). Trasa začínající i končící na vsetínském nádraží zahrnuje kromě výhledů také řadu památek, galerií, muzeum a občerstvení.

Vydejte se Po stopách staříčků či do arboreta

Objevte také nápadité vsetínské městské okruhy a naučné stezky. Můžete se vydat například Po stopách staříčků (a historických hostinců, „gde Valaši trávili chrobáka, aby ích koléra nezmordovala“). Mnoho zážitků slibují trasy Přírodou vsetínských parků, Baťova naučná stezka nebo Malá naučná stezka Semetínské rybníky. Nedaleko centra Vsetína vzniklo na ploše sedmi hektarů Arboretum Semetín, prezentující okolo 800 cizokrajných rostlin a dřevin, ale i tradiční rostlinné druhy z Valašska a západního Slovenska.

Arboretum v Semetíně, foto: archiv města Vsetín

Náměstí, foto: m-ARK

Bike aréna Vsetín, foto: archiv města Vsetín

Vsetínský ráj pro zkušené bikery i sváteční jezdce

Ať už máte více, či méně zkušeností s horskou cyklistikou, vyrazte z celou rodinou za adrenalinovými zážitky do Bike arény Vsetín (Semetín). Malebnou valašskou přírodu zde obohatil areál single tracků s klopenými zatačkami, dřevěnými lávkami i překážkami. Areál navazuje na dálkovou cyklostezku Bečva, procházející městem.

Turistické informační centrum Vsetín
s půjčovnou horských kol a trekningových holí

Dolní náměstí 1356, 755 01 Vsetín
tel.: 575 755 144, 575 755 111
e-mail: ic.vsetin@mvk.cz, www.ic-vsetin.cz

Za valašskou tradicí ruční výroby vánočních ozdob

IRISA VSETÍN

s figurální tematikou, množstvím barev a provedení lesk, mat, mrazolak, porcelán nebo metalíza.

**Otevřeno je tu po celý týden
od 8.00 do 20.00**

Návštěvu prodejny lze spojit s exkurzí do výroby a odnést si společně s malým dárkem i spoustu nových poznatků o ruční výrobě vánočních ozdob. Každý pracovní den v 9.00 hodin si můžete prohlédnout jejich foukání, stříbření, smáčení, malování i závěrečné balení. Exkurze je však třeba objednat na telefonu +420 739 074 624. Vstupné pro jednu osobu činí 50 Kč a bonusem je zvýhodněný nákup.

IN jsou červené a bílé koule s dekorem sněhové vločky

V roce 2024 se naplňuje už 70 let existence družstva Irisa Vsetín. Zeptali jsme se jeho vedoucího marketingu Vlastimila Juříčky, jaký styl vánočních ozdob aktuálně buduje. „Z barev je to červená a bílá. Severské Vánoce si můžete vykouzlit i u vás doma. Jediněčné okamžiky, které vám Vánoce přinesou, tkví v maličkostech, jakými jsou právě vánoční dekorace. Kolekce NORDIC si zakládá na klasické červené a bílé vánoční kouli s dekorem sněhové vločky. Pro každé zimní svátky chystáme řadu nových ozdob, mezi nimiž najdete skutečné skvosty, bez kterých by Vánoce nebyly ty pravé,“ zve vás vedoucí družstva Irisa Vsetín na návštěvu.

www.skleneneozdoby-irisa.cz
www.irisa.cz

Foto: Irisa Z+

BYSTŘIČKA

Přehrada Bystřička, foto: m-ARK

Foto: Martin Miner

Zajímavost

Jak Masaryk financoval restauraci na Bystřičce

Po skončení 1. světové války se na Bystřičku vrátil legionář Martin Slováček. Povídalo se, že na frontě prý zachránil život T. G. Masarykovi a on mu za to z vděčnosti zajistil financování turistické restaurace u přehrady Bystřička. Ale vše nebylo tak jednoduché. Martin Slováček, těžce zkoušený boji první světové války, nejprve peníze od Masaryka vzal a všechny je propil. Tomáš Garrigue Masaryk si ale jeho služeb prý vážil natolik, že mu dal další peníze. Když i tyto peníze nedošly svého určení a legionář Slováček je opět propil, Masaryk přesto projevil s tímto člověkem velkou shovívavost a již za dohledu stavbyvedoucího pana Turpiše stavbu turistické útulny zafinancoval a dovedl ke zdárnému konci.

Masaryk už jako prezident restauraci navštívil a pan Slováček o tom napsal: „Přijel tajně a byl mnou ubytován. Jen kuchař si dělal starost, co má hostovi uvařit. Poradil jsem mu: ‚Mému příteli udělej k obědu rajskou omáčku na husto a hovězí žebro.‘ Tak se stalo a pan prezident si jistě náramně pochutnal, když si vyžádal ‚repete‘“

Počátkem 40. let se stal novým majitelem restaurátér pan Karel Půst. V té době měla název „Turistická útulna U Pústů“ a už tehdy se zde čepovalo Plzeňské pivo. Počátkem 50. let koupil restauraci pan Jindřich Mokroš, podle kterého nese jméno doposud. Poté přišlo komunistické znárodnění. Po roce 1990 byl objekt navrácen v restituci původním majitelům a v roce 1996 ji odkoupil pan Jan Surý, který ji po rozsáhlé rekonstrukci vlastní a provozuje dodnes.

Restaurace U Mokrošů, foto: Restaurace U Mokrošů

Atraktivní v zimě i v létě

Malebná obec Bystřička má příhodnou polohu na západním okraji Vsetínských vrchů, mezi městy Vsetín a Valašské Meziříčí. Původní zemědělskou vísku pasekářů, kterou založil v 17. století Mikuláš Pázmány, proměnila během 20. století ve vyhledávanou rekreační oblast přehrada Bystřička.

Víceúčelové vodní dílo Bystřička s rozlohou 38 hektarů, vybudované v letech 1908–1912, se díky své jednotné architektonické koncepci stalo roku 2003 kulturní památkou České republiky.

Lyžování a relaxování v zimní Bystřičce

Na Bystřičce, v nádherném horském prostředí Valašska, se dá ubytovat i v zimě. Lidé sem jezdí jak za účelem sportování, tak relaxování. Běžkaři najdou v okolí kratší i delší trasy. Ti, co se rádi koupou celoročně a jsou otužilci, si mohou užít přírodní krásy přehrady Bystřička i v zimě.

Ti, co ledovou vodu nemusí, mohou využít krytý aquapark v blízkém Valašském Meziříčí, případně vsetínské Městské lázně.

Koupání, sport a kultura v letní Bystřičce

V létě je přehrada rozhodně největší atraktivitou Bystřičky. Míří k ní milovníci koupání, vodních sportů, ale také turistiky a cykloturistiky, protože je i vynikajícím výchozím bodem. Při dobrých podmínkách si přijdou na své rovněž

rybáři a vodáci, kteří sjíždějí říčku Bystřicí. Nenáročná procházka v délce 2,5 kilometru vede od přehrady po modré turistické značce na vrchol kopce Klenov se zbytky skalního hradu. Naopak blízka skála Medůvka je vhodná pouze pro zkušené horolezce. Bystřička nabízí rovněž tělocvičnu, tenisový kurt, hřiště na mini kopanou a volejbal. Vždy první srpnový víkend zde míří stovky návštěvníků na slavný festival Starý dobrý western, který se koná v místním letním kině.

www.bystricka.cz

Skála Medůvka, foto: m-ARK

Foto: m-ARK

Foto: archiv obce

S královnou cyklostezek za krásami údolí Bečvy

Foto: Machnovský s.r.o. 2*

Cyklostezka Bečva prochází údolím řeky Bečvy a mohou si ji projet i začínající a méně zdatní cyklisté nebo milovníci jízdy na kolečkových bruslích.

Od pramenů Bečvy je provedena nádhernou přírodou Beskyd dva úseky – Rožnovská Bečva začíná na Horní Bečvě, Vsetínská Bečva ve Velkých Karlovicích. Sbíhají se ve Valašském Meziříčí, odkud cyklostezka míří už rovinatou krajinou k soutoku Bečvy s řekou Moravou u Lobodíc. Tady se cyklostezka napojuje na páteřní Moravskou stezku. Velká část cyklostezky Bečva je vedena po nově vybudovaných úsecích s vyloučením motorové dopravy.

Cestou nemusíte obdivovat jen přírodu okolo řeky Bečvy. Zastavit se můžete v centrech historických měst s množstvím zajímavých památek. Přímo na trase nebo v jejím těsném sousedství můžete navštívit muzea, zámky a hrady.

Na trase **Rožnovské Bečvy** se můžete kochat malebnou krajinou podhůří Beskyd z rozhledny v Zašové. Rožnov pod Radhoštěm a jeho okolí můžete prozkoumat z Jurkovičovy rozhledny. Za zastávku stojí i rožnovské Valašské muzeum v přírodě, které potěší každého milovníka folkloru a tradic. Na **Vsetínské Bečvě** se zastavte ve Velkých Karlovicích v Karlovském muzeu, které dokumentuje běžný život na Valašsku. Ve Vsetíně nesmíte minout renesanční zámek s vyhlídkovou věží a s přilehlým anglickým parkem se vzácnými dřevinami.

Z Valašského Meziříčí už **Bečva** vede údolím Moravské brány.

Nezapomeňte se zastavit v Hustopečích nad Bečvou, kde vás okouzlí zámek s nejkrásnějším arkádovým dvorem na Moravě. V Hranicích si nenechte ujít vyhlídku z věže Staré radnice. V Lipníku nad Bečvou můžete obdivovat pozůstatky městských hradeb, které patří k nejzachovalejším na Moravě. V Přerově se zastavte na Horním náměstí, kde se tyčí přerovský zámek, ve kterém sídlí Muzeum Komenského.

Podrobný popis trasy najdete na webu Cyklostezky Bečva. Informace o stezce poskytuje také Regionální informační centrum Olomouc.

www.cyklostezkapecva.cz

FB: Cyklostezka Bečva
FB: Regionální informační centrum Olomouc
IG: cyklostezkapecva

Foto: m-ARK

Obec Jasenná

Mikuláštkovo fojtství, foto: m-ARK 2*

Nevelkou „portášskou“ obec Jasenná s necelou tisícovkou obyvatel hledejte šest kilometrů severovýchodně od Vizovic, vede tudy cesta do Liptálu a dále do Vsetína.

Portáši kdysi hlídkovali – vartovali – na vrchu přízračně nazvaném Vartovna. Zde na tomto místě s dalekým rozhledem stojí dnes krásná rozhledna, na kterou se vyplatí vypravít. Jednou z možností je vydat se k ní po Portášské naučné stezce. Srdcem stezky je Mikuláštkovo fojtství, které v Jasenné stojí od roku 1748. Objekt fojtství sloužil v minulosti nejen fojtovi a jeho rodině, ale byl místem, z něhož se spravovala obec a sloužilo i jako portášská stanice. Fojt Jura Mikuláštk, který zmíněnou budovu fojtství vystavěl, byl zároveň velitelem zemského sboru portášů. To sestávalo se šesti desátnictev rozmístěných podél hranice s Uhrami, po třech desátnictvech v přerovském a hradištském kraji. Zařadil se tak mezi nejvýznamnější poručíky portášů v jejich historii. Socha Portáše, která stojí nedaleko fojtství, je připomínkou této slavné historie obce.

Objekt fojtství má nesmírnou historickou hodnotu; díky péči několika generací Mikuláštků je to nejzachovalejší stavební památka tzv. karpatské architektury v našich zemích. Není náhodou, že od roku 2014 je na seznamu Národních kulturních památek ČR. V současné době se stalo součástí Národního muzea v přírodě. Při návštěvě obce si zcela jistě všimnete dvou kostelů – ten „dolní“, evangelický, byl vystavěn v novorománském slohu v první polovině 19. století. V jeho těsné blízkosti obec nechala postavit Památník legionářům z Jasenné. Mužům, kteří se statečně zasloužili o vznik prvního samostatného státu Čechů a Slováků, se tak dostalo patřičné úcty až ve 110. roce od vzniku Československa. V sousedství fojtství je pak „horní“ – barokní katolický kostel sv. Maří Magdalény z r. 1672, který je nejstarší nemovitou památkou v obci.

Na dohled od katolického kostela je nově postavený kulturní dům – Beseda Jasenná. Ten slouží nejen ke kulturním a společenským akcím, ale také jako možnost pro pořádání svatebních obřadů, oslav či jako prostor pro menší firemní akce (workshopy, konference). Při cestě od Vizovic nepřehlédnete vysoký železniční násep, bohužel bez železnice. Je pozůstatkem nerealizované Baťovy železnice, která byla zahájena před II. světovou válkou a měla spojit Zlín – Vizovice a Horní Lideč s pokračováním na Slovensko. Po náspu nyní vede jedna z mnoha turistických tras, které nabízejí poznání přírody obklopující Jasennou. Kousek od náspu vyrostl sportovní a kulturní areál – fotbalové hřiště se zázemím, Vyletiště s klubovou místností. Od jara do podzimu se zde pořádají venkovní akce pro děti i dospělé. Vydáte-li se do Jasenné, nebudete zklamáni. Je zde opravdu co vidět – pastviny, sady, louky, typické paseky. Vše v harmonii, která k tomuto kousku Valaška patří.

www.jasenna.eu

Památník legionářům z Jasenné

Sportovní areál

Kulturní dům Beseda Jasenná, foto: m-ARK 3*

Objeďte krásu Valašska v Betlému a Trezoru přírody

Foto: archiv obce 3*

HORNÍ LIDEČ

Moderní a dynamická obec Horní Lideč se pyšní ideální polohou pro turistiku i cykloturistiku, ale také hojně navštěvovaným Betlémem Valašska. Ten se nachází pouhý kilometr od další zajímavosti, nádherné novinky roku 2023 – expozice Trezor přírody v Horní Lidči.

Trezor i Betlém jsou perly, které stojí za vaši pozornost, protože nic podobného nikde jinde v ČR nebo na Slovensku nenajdete a poskytují skvělé zážitky všem generacím. Turistickou infrastrukturu v obci vhodně doplňuje sportovní areál s víceúčelovými hřišti, tartanovou dráhou 4 x 400 m, ubytováním, bowlingem, saunou, vířivkou.

němu se stanou součástí přírodní scenérie. Další část expozice nabízí zábavu i poznání jako například velký zeměpisný glóbus a interaktivní mapu, která ukazuje turistické cíle a zajímavosti česko-slovenského pomezí označené QR kódy. Prostřednictvím pařezů s dotykovými monitory se návštěvníci dozvědí informace o fauně

i flóře, projdou si naučně-zábavné kvízy a vychutnají si originální hlasy zvířat. Pro základní školy je v expozici Trezor přírody připraven výukový program, děti si soutěživou formou prohloubí

Trezor přírody

Obec Horní Lideč je obklopena čtyřmi chráněnými krajinnými oblastmi. Příchozím nabízí nejen nádhernou přírodu, ale také jedinečnou expozici Trezor přírody. Po vstupu se návštěvníci dostanou do působivého filmového snímku, který je promítán na velko-plošných projekčních plátnech a díky

Foto: m-ARK

znalosti o přírodě v okolí Horní Lidče. „Tak jako se vzácné věci ukládají do trezorů, i my zde ukládáme přírodní hodnoty a poklady,“ přibližuje starosta Horní Lidče Josef Tkadlec. „Stejně jako Betlém, i Trezor přírody se stává symbolem obce. Zatímco první nás přenáší do minulosti, ze které můžeme čerpat poučení, druhý nás zve k pohledu do budoucnosti a připomíná důležitost ochrany přírody – největšího bohatství našeho krásného regionu jižního Valašska.“ Přímo v sousedství Trezoru přírody se nachází sportovní areál s bohatým zázemím. Zaslouhou umělého osvětlení si zde mohou oddíly na soustředění i rodiny na dovolené celoročně užívat sportování až do pozdních nočních hodin. Cyklisté ocení dvě zdejší unikátní trasy – bezpečnou cyklostezku (ve výstavbě) s kvalitním povrchem Bevlava (Bečva-Vlára-Váh), která propojuje Cyklostezku Bečva s Vážskou cyklomagistrálou, a terénní Hornolidečskou magistrálu, jež přibližuje krásné okolí Horní Lidče. Pěší turisté budou nadšeni z řady naučných stezek. To vše dělá z Horní Lidče znamenité místo pro milovníky přírody, sportu i ty, kteří přijíždějí za kulturou, zábavou a relaxací.

Foto: archiv obce 2*

Zázrak ze dřeva: živý obraz, který upoutá všechny smysly

Vydejte se s rodinou či přáteli na nevědní cestu dřevěným kouzelným světem! V roce 2011 vznikl v Horní Lidči poblíž kostela svatého Václava zcela jedinečný, ručně vyřezávaný mechanický betlém. Na ploše sto sedmdesáti metrů čtverečních zobrazuje místní zvyky a řemesla multimediální formou. Dokonale odráží, jak se v průběhu staletí vyvíjel život ve zdejších kraji na česko-slovenském pomezí. Betlém obsahuje přes dvě stovky figur, z nichž je zhruba třetina pohyblivých, více než sto vyřezávaných staveb a také dřevorezby desítek nejzajímavějších míst Zlínského a Trenčínského kraje. K prezentaci Velehradu či Libušína nedávno přibýlo poutní místo Budkov na Slovensku, kaple na kopci Dělanovec u Poteče či rozhledna v Dohňanech. Dílo vytvořili přední čeští a slovenští řezbáři. Největší sošky u jeslíček, které dosahují výšky devadesáti centimetrů, pocházejí od Zdeňka Matyáše z Valašských Klobouk.

Foto: archiv obce

Betlém přivítá ročně okolo 13 000 návštěvníků, jimž poskytuje silný duchovní a emocionální zážitek. Doplňkem je film, který ukazuje život na česko-slovenském pomezí a osvětluje části Betlému, o nichž se právě mluví. Hudba Jiřího Pavlici a průvodní slovo přispívají k vytvoření unikátní atmosféry betlémského příběhu o narození Ježíška. Novinkou je půlhodinový filmový snímek o životě Cyrila a Metoděje, promítaný přímo v betlémské scéně. Nechybí v ní ani speciální popis betlémské scény pro nevidomé a slabozraké. Pro ty je navíc část betlému vycelena jako hmatový koutek, včetně možnosti prozkoumat hmatem betlémské postavy.

Obě expozice Trezor přírody i Betlém jsou originálními a jedinečným doplněním školního učiva a jsou nanejvýš vhodné pro školní výlety, protože vhodně kombinují zábavu i poučení.

www.hornilidec.cz

Trezor přírody, číslo projektu 304021C928
Projekt byl spolufinancován z programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika

Valašské
Klobouky

Turisté vítání!

V tomto fotogenickém městě si pořídíte úžasné selfie i stylové záběry s atmosférou. Na jediném místě zachytíte útulné valašské dřevěnice, známé perly secese i proměny bělokarpatské přírody, která dokonce ukrývá i cenná území biosférických rezervací UNESCO. Hřeben Královce nabízí rozhlednu, horské louky, prales, léčivou studánku i poutní místo, které vám dovolí zapomenout na čas.

Rozhledna Královce skýtá úžasný výhled do krajiny.

V Červeném domě navštívte expozici tradičního soukenictví.

Valašský mikulášský jarmek

První secesní stavba na českém území, dům Josefa Bratmanna

Kloboucké dřevěnice bývají při akcích plné života.

Pozorovatelna Durch

Víte, že se tu nachází první česká secesní stavba?

Milovníci památek a architektury si ve Valašských Kloboukách mají z čeho vybrat. Nachází se tu vůbec první secesní stavba na českém území, dům Josefa Bratmanna, kterou navrhl zdejší rodák, architekt Hubert Gessner. Ve městě stojí i další jeho realizace, které najdete v památkové zóně, podobně jako dvě expozice, kterými město vzdává slavnému architektovi hold. Dalšími skvosty architektury, tentokrát lidové, jsou dochované valašské dřevěnice, které se otevírají při komentovaných prohlídkách a kulturních akcích. Více vám prozradí v infocentru. Také se tu dozvíte o Instastezce pro zapálené fotografy 21. století, která přidává další památky, výhledy a zajímavá zákoutí. Vytipuje vám nejkrásnější místa pro fotografie z výletu do Valašských Klobouk.

Valašské panenky

Expozice valašských panenek

V galerii kulturního domu Klobučan si můžete prohlédnout ojedinělou autorskou sbírku dvou stovek valašských panenek Aleny Dynkové, zdejší rodačky. Sběratelka přibližuje: „Panenky zobrazují běh času na Valašsku. Ukazují životy našich předků od narození až po skonání, a přitom ztvárňují tradiční moravská řemesla, všední práci, valašské tradice i lidové zvyky.“

Největší poklady Bílých Karpat na dosah ruky

Valašské Klobouky obklopuje malebná příroda Bílých Karpat, v nichž se ukrývají i biosférické rezervace UNESCO. Spoustu dojmů i nové vědomosti vám při-

nese procházka s lektorem spolku Kosenka. Dozvíte se, jak vzniká prales Ščúrnic, napijete se ze studánek a zhlédnete vzácné horské louky, pokladnice druhové pestrosti. Orchidejové louky Valašských Klobouk se dodnes ručně kosí. V květnu a na začátku června vás okouzlí chráněné rostliny v přírodních rezervacích Bílé Potoky či Javorůvky.

Projeďte se divočinou po cyklostezce Bevlava

Jestliže patříte k fanouškům cykloturistiky, určitě si naplánujte vyjíždku po cyklostezce Bevlava, která tudy vede. Z Valašských Klobouk se po ní svezete údolím říčky nejen do sousedního města Brumov-Bylnice k tamnímu hradu, ale třeba až na Slovensko do Trenčína. S dětmi na kolech zavítejte do ekoparku Trhovisko, kde se projdete třeba stezkou bosých nohou. Možností je víc, inspirujte se dalšími trasami s vyjíždkami, které najdete na www.bevlava.cz.

Dechberoucí výhledy

Na hřebeni Královce, pod vrcholem Kyjanice, najdete pozorovatelnu Durch, která rámuje krajinu jako nejkrásnější obraz. Cestou sem zavítejte na poutní místo Dělanovec a osvěžte se u studánky nebo načerpejte sílu z přírody odpočinkem v březovém háji Ploščiny. Posadte se do trávy a vnímejte poklidnou náladu tohoto místa... Dalším cílem, který byste neměli opomenout, je rozhledna Královce, k níž vás od klobouckých rybníků přivede naučná stezka.

Do Valašských Klobouk za kulturou od jara do zimy

Valašské Klobouky jsou známé po celé republice i v zahraničí také díky pestrosti pořádaných kulturních akcí. K návštěvě zve Kloboucké kulturní léto, Valašské kumštování, Setkání muzikantů v Bílých Karpatech a gastrofestival, Živé dřevěnice nebo Valašský mikulášský jarmek. Veškeré informace a také regionální suvenýry a dárky vám nabídne Kloboucké íčko, dostupné pod tímto názvem i na Facebooku a Instagramu. Aktuální nabídku pro návštěvníky uvádí také web města v sekci Turisté vítání. Nechybí odkaz na mapovou aplikaci, která vám přiblíží výlety za krásami celého Valašského Kloboucka. Tak je přijďte objevovat.

Foto: archiv města 4x, Jan Zainer 3x, Jakub Viktora 2x.

www.valasskeklobouky.cz

Kloboucké íčko

Ryzí krása Valašska

VELKÉ KARLOVICE

Kostel Panny Marie Sněžné, foto: m-ARK

Půvabným údolím se vine Vsetínská Bečva a od ní se na obě strany zvedají pastviny se stády ovcí a roztroušenými staveními, v nichž se stále hospodaří tak jako kdysi. Velké Karlovice si stále uchovávají kouzlo Valašska, zároveň jsou však službami na vysoké úrovni připravené splnit vám téměř jakékoliv přání.

K Velkým Karlovicím neodmyslitelně patří mnoho dochovaných roubenek, které tvoří nezaměnitelný kolorit obce na pomezí Beskyd a Javorníků. Mezi nejobdivovanější patří kostel Panny Marie Sněžné, monumentální roubená stavba ve stylu lidového baroka. Pochází z roku 1754 a pamatuje tak všechny vzestupy a pády vesnice, kterou o čtyřicet let dříve založil Karel Jindřich ze Žerotína a dal jí své jméno. Jen o málo mladší je karlovské fojtství, dřevěný dvorec prohlášený národní kulturní památkou, a napůl zděný ku-

pecký dům z počátku 19. století ve stylu lidového baroka. Dnes v něm sídlí Karlovské muzeum, které ukazuje kuchyň zařízenou původním nábytkem, karlovský kroj, betlém, soubor prací místních lidových řezbářů či výrobky dvou zdejších skláren, které stály za velkým rozmachem obce a zanikly s příchodem první republiky. K dalším zajímavostem patří fara a židovský hřbitov či osada Podtáté s volně rozptýlenými domy a hospodářskými budovami, která byla v roce 1995 vyhlášena vesnickou památkovou zónou.

Nezpochybnitelná krása Velkých Karlovic učarovala také mnoha umělcům a spisovatelům. Vrchol Soláň milují malíři a díla čtyř z nich také najdete v Karlovsském muzeu. Karlovské jezero opředené legendami o dracích a vodníkovi učarovali Karlu Jaromíru Erbenovi, který mu pověstí zajistil výsostné místo v české literatuře. Zručnost zdejších řezbářů a dalších řemeslníků můžete obdivovat nad štípanými holubičkami Petra Stoklasy, hudebními nástroji Víta Kašpaříka nebo u tradičních valašských krpců Petra Mužíka. Velké Karlovice jsou vyhlášené také tradiční valašskou kuchyní, kterou najdete ve zdejších restauracích. Ubytování nabízí dvě desítky penzionů a hotelů pro rodiny s dětmi i romantiku ve dvou.

www.velkekarlovice.cz

Foto: Petr Slavík

Velké Karlovice žijí sportem v zimě i v létě

Krásná příroda Beskyd a Javorníků kolem Velkých Karlovic poskytuje ohromně pestrou nabídku sportovních aktivit. Největší oblibě se těší turistika po husté síti značených tras. Cyklisté si mohou dát do těla po kopcovitých lesních cestách nebo se vydat údolím vyhlášenou Cyklostezkou Bečva. Ve Velkých Karlovicích a na Soláni jsou dobíjecí stanice pro čím dál populárnější elektrokola. Po výkonu zregenerujte svaly na letním koupališti. A zima je tu ve znamení lyžování. Funguje tu několik zavedených lyžařských areálů a skvělé pověsti se však především těší zdejší běžecké tratě se slavným závodem Karlovská 50. „Velké Karlovice nabízí pro sport skutečně široké možnosti využití po celý rok. Důkazem je i to, že se nám tu rodí i další talenty. Na poslední Olympiádě děti a mládeže reprezentovali Zlínský kraj tři děti z našeho biatlonového klubu,“ těší starostu Miroslava Koňářka.

Foto: David Molek 2x

Jakub Štvrtecký: Máme tu ráj lyžařů

Na běžkách a s malorážkou na zádech začínal Jakub Štvrtecký ve Velkých Karlovicích. Z malého klubu se postupně vyšvihl mezi světovou elitu, na rodný kraj ale nezapomíná a rád se sem vždy vrací.

Jak jste se dostal k biatlonu?

S biatlonem jsem začal ve 2. třídě na ZŠ, kdy v Karlovicích vznikl klub. Trénoval nás Vojta Plánka, později tatka a i když jsem prvních pár tréninků pokaždé chtěl skončit, tak s odstupem času na to moc rád vzpomínám.

Co se vám vybaví, když se řekne Velké Karlovice?

Samozřejmě domov. Teď už se do Karlovic nedostanu tak často, protože jsme pořád někde na soustředění nebo závodech, ale když mám čas, tak domů jedu. Vždycky se těším na rodinu, kamarády a samozřejmě na kuchyni od maminky. Tak se mi vybaví trať Karlovské 50 a její krásné stopy. Rád taky trénuji doma na kolečkových lyžích, všude je totiž cyklostezka a hezké silnice.

Odpocinek nevyhledáváte?

Pokud mám v tréninkovém deníku volno, jdu většinou alespoň pomáhat do nového areálu v Miloňovkách, kde se v biatlonovém oddíle připravují moji nástupci. Když mám trénink, brázdím nejraději stopy v Leskovém a v létě na kolečkových lyžích je velice dobrý a těžký trénink opakovaný výjezd do Jezerného.

Je ve Velkých Karlovicích dostatek sportovního využití?

Každopádně, a to jak v létě, tak v zimě, ne nadarmo se Karlovicím přezdívá Ráj lyžařů. Sjezdovky jsou tu na každém kopci, na skialpy můžete vyrazit k hřebenům Javorníků a na běžky dolů do údolí. V létě můžete zvolit turistiku, cyklistiku, zajít si na bazén nebo na kolečkové lyže.

Za zážitky a relaxací do Beskyd

Wellness hotel Horal

RESORT VALACHY VELKÉ KARLOVICE

Nechte své tělo i duši odpočinout uprostřed krásné přírody Velkých Karlovic v Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Vychutnejte si termální bazény se saunovými rituály, uvolněte svaly díky prvotřídním masážím a okuste regionální speciality. Zahrajte si golf, projděte okolí, sjíždějte kopce na elektrokole a v zimě si užíjte s rodinou lyžování. Resort Valachy nabízí všem generacím nezapomenutelné zážitky 365 dní v roce!

Velké Karlovice jsou typickou valašskou obcí se zachovalými pastvinami a horskými staveními, v nichž se

dodnes hospodaří. Běžné volnočasové aktivity jako turistiku, cyklistiku, sjezdové a běžecké lyžování zde v současnosti ještě rozšiřuje skvělé zázemí Resortu Valachy. Tvoří ho hotely **Lanterna a Horal** se dvěma relaxačními centry, Ski areálem Razula, devítijamkovým Golfovým hřištěm Horal a další nabídkou služeb či aktivit. Jsou od sebe vzdáleny do 3,5 kilometru a propojené bezplatným transferem. Pro své návštěvníky Resort Valachy připravuje také doprovodné akce, mj. tradiční **Týden kultury na Valašsku**, kurzy přípravy frgálů a dalších valašských specialit nebo programy pro děti.

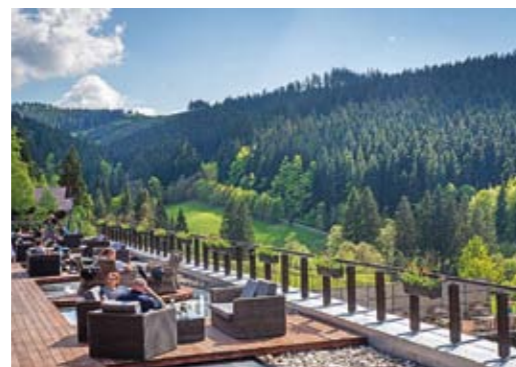

Foto: Resort Valachy 4*

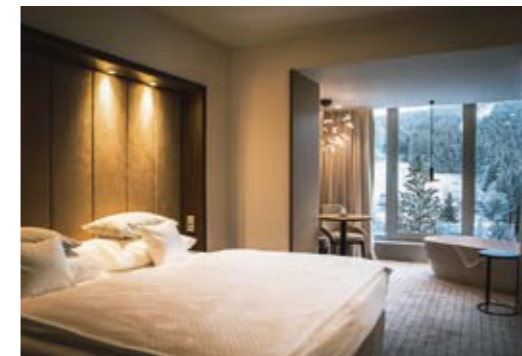

Foto: Resort Valachy 7*

Lanterna a Horal: špičkové ubytování, wellness a krajová gastronomie

Který z hotelů si vybrat? **Spa hotel Lanterna** nadchne milovníky klidné relaxace, páry či příznivce zážitkové gastronomie. Ubytování hosté tu mají v ceně nejen snídaní a večeří, ale i odpolední snack a volný vstup jak do hotelového L-Spa, tak i do blízkého Wellness Horal. V roce 2022 hotel prošel částečnou rekonstrukcí a láká mj. na novou venkovní terasu, restauraci s lounge barem a vinotékou či oblíbené saunové rituály ve spa.

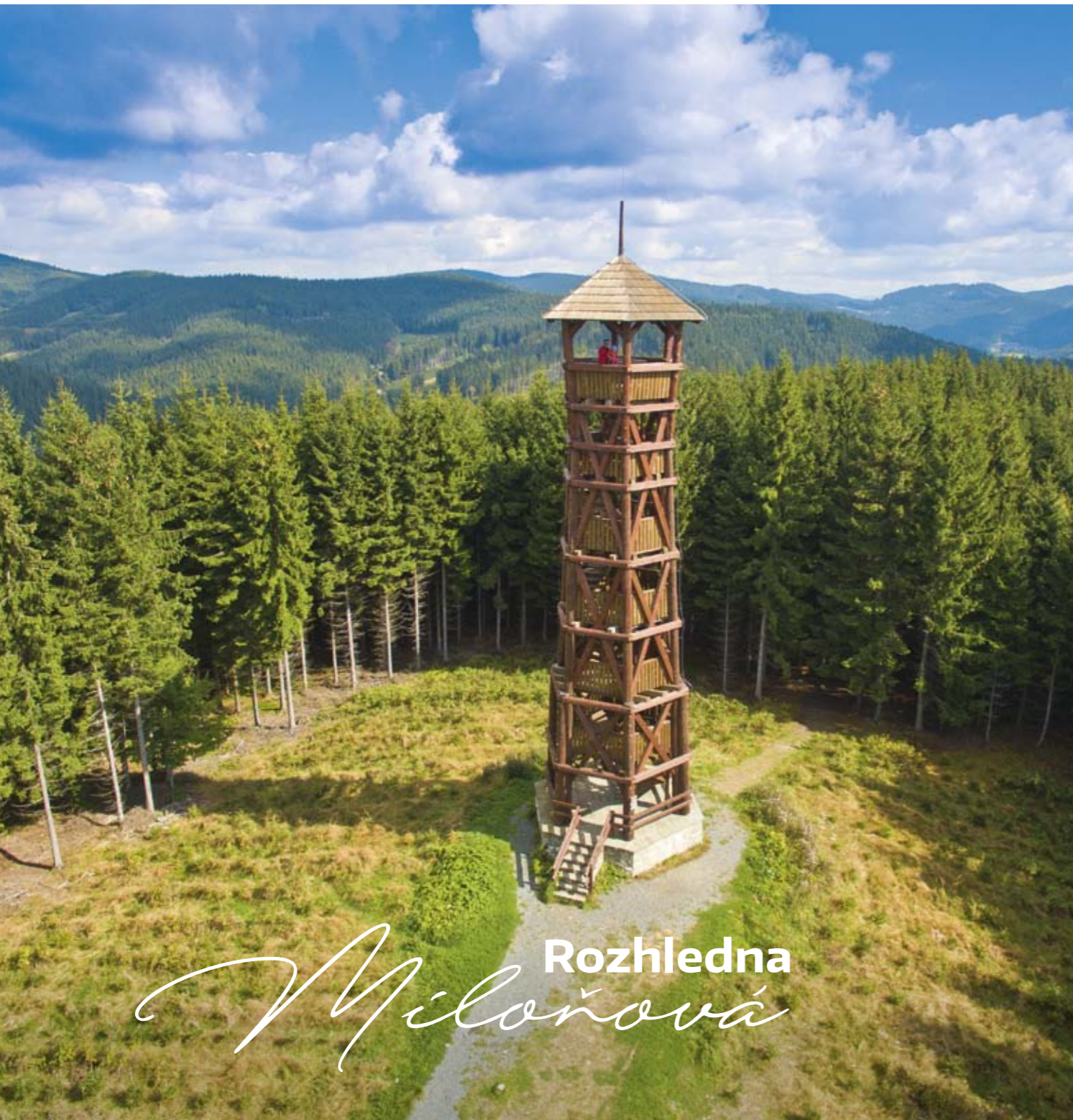
Fanoušky wellness, aktivní cestovatele a rodiny s dětmi láká **Wellness hotel Horal**, jehož součástí je relaxační centrum Wellness Horal s třemi termálními bazény, fitkem a saunovým světem s exotickými masážemi a saunovými rituály. U hotelu je i sjezdovka Horal, dětské hřiště či Kulíškova naučná stezka a hlavně: velká letní terasa s krásným výhledem do údolí.

Pestrá dovolená v Resortu Valachy

Od jara do zimy, bez ohledu na počasí, tu na vás čeká spousta zábavy. Prozkoumejte zdejší naučné stezky, nechte děti vymáchat v **termálních bazénech** nebo při dětském saunování. Na vypůjčených elektrokolech si můžete projet přírodní krásy okolí, zahrát si tenis nebo bowling. Přímo u hotelu Horal najdete devítijamkové **golfové hřiště**, otevřené všem zájemcům o tento jedinečný sport. V zimě si pak můžete užít lyžování na sjezdovce Horal u hotelu Horal či v dalších střediscích v okolí. Kolem hotelů vedou také vyhlášené **běžkařské trasy**. Nově se Resort Valachy zaměřuje i na originální tematické a manažerské pobyty s předními českými kouči, oblíbené jsou i hudební či degustační večery s vinaři ve Spa hotelu Lanterna.

www.valachy.cz

Rozhledna Miloňová

Foto: m-ARK

Dřevěná rozhledna byla postavena v roce 2012. Z výšky dvaceti metrů nad zemí se můžete kochat výhledem na Javorníky, Vsetínské vrchy, část Beskyd a za výborné viditelnosti i na Hrubý Jeseník. Rozhledna je volně přístupná. Moc krásný okruh, vhodný i pro rodiče s dětmi, je od hotelu Galík po červeném nebo zeleném

značení až k rozhledně. Od rozhledny pak přes samoty kolem Zvoničky za Miloňovou a Jestřábí zpět do údolí potoka Velké Hanzlůvky a k hotelu Galík. Asi nejmalebnější je okamžik, kdy se vynoříte z lesa za rozhlednou a před vámi níže se na loukách rozprostírají samoty a nádherná dřevěná zvonička.

RESORT KYČERKA

Objevte kouzlo pohádkových Beskyd

Dopřejte si jedinečný pobyt v krajině, jejíž příroda je tak krásná, až se vám bude tajit dech. Resort Kyčerka je kombinací komfortu, odpočinku i sportovních aktivit.

Grandhotel Tatra, foto: SYNOT GASTRO SLOVAKIA s.r.o. 5*

Grandhotel Tatra

Luxusní Grandhotel Tatra, pyšící se mnoha prestižními oceněními, snoubí valašské tradice s komfortem. Nechybí příjemné **wellness centrum se saunami a venkovními whirlpool vířivkami**, sluneční terasa, stylová izba či překrásné výhledy. Hotel je velmi citlivě zasazen do přírody, přírodní materiály jako kámen, kůže a dřevo mu také dominují.

Samozřejmostí je špičkové **konferenční zázemí i prvotřídní gastronomie** z čerstvých regionálních surovin. Horský hotel vás okouzlí svým stylem, **vysokým standardem** a také profesionálním a přátelským přístupem personálu. Je to místo, kde si splníte sen o romantické, relaxační i rodinné dovolené stejně, jako zažijete firemní eventy a další akce.

Statek U Rajmunda

Vyměňte ruch měst za pobyt na autentickém rodinném statku na samotě u beskydských lesů. Hvězdy zde v noci jasně září a ráno se s kohoutím kokrháním rozbíhá čilý **farmářský život**. Na nudu tady není čas a věřte, že notebooky a mobily rádi vyměníte za bezprostřední kontakt se zvířaty, sbírání vajíček nebo vyzkoušení si běžných prací.

Statek U Rajmunda

Ski areál Synot Kyčerka

V moderním areálu s několika sjezdovkami a devíti vleký si přijdou na své začátečníci i zdatní lyžaři. Pro nejmenší jsou zde i dopravní koberce a instruktoři. Na své si přijdou také milovníci večerního lyžování a snowboardisté. Samozřejmostí je půjčovna vybavení včetně servisu. Dopřát si můžete i **výlet rolbou na hřebeny Beskyd**.

Ski areál Kyčerka

Malebné roubenky vyprávějí valašské příběhy

Každá s vlastním jménem a všechny v krásném údolí Pluskovec. Chalupy jsou jako vystřižené z tradiční valašské dědiny. Masivní přírodní exteriéry doplňuje stylové vybavení, splňující vysoké nároky na pohodlné ubytování.

Valašské chalupy

To vše dělá z areálu valašských chalup celoročně vyhledávanou a **prestižní adresu** nejen pro skvělou dovolenou, ale také například pro nezapomenutelnou svatbu či rodinnou oslavu. Areál je velmi často vyhledáván také pro nejrůznější semináře, školení, firemní akce či večírky a podobně. Součástí některých chalup je také ohniště, sauna či kulečník. Každá z chalup má zkrátka jedinečnou atmosféru, která se vám natrvalo zapíše do srdce.

Foto: SYNOT GASTRO SLOVAKIA s.r.o.

Foto: SYNOT GASTRO SLOVAKIA s.r.o. 7x

Hospoda Kyčerka

Ochutnejte tradiční **pocivou valašskou kuchyni** v malebné hospůdce přímo u lyžařského svahu na křižovatce turistických cest. Po lyžování nebo turistice se zde posilíte a pokocháte krásnými výhledy na okolní krajinu. Nechybí ani večery s živou hudbou, folklorní programy či dětský koutek.

Vodní svět

Navštivte **horský aquapark**, postavený v horském stylu, z přírodních materiálů. Dopřejte si ve dvou nebo s celou rodinou vodní zábavu v tomto moderním komplexu bez ohledu na počasí a roční období. Nechybí zde bazén s atrakcemi, chrlič, divoká řeka, vodní masážní lehátka či tobogán.

Saunový svět

Zábava a relaxace v resortu Kyčerka nikdy nekončí. Součástí Vodního světa je proto také velmi oblíbený Saunový svět. Naprosto **exkluzivní design** venkovního areálu osloví každého. Nechybí zde bio sauna, parní, finská či infra sauna ani odpočívárna a venkovní ochlazovací bazén.

Dětský svět

Dvě patra plná zábavy. Tobogány, skluzavky, pyramidy, balónkový bazén, trampolíny, opičí dráha, prolézačky a v neposlední řadě tunely ve stylu podmořského světa. To je herní labyrint pro děti ve Velkých Karlovicích. Zatímco si tak dospělí mohou užívat jiných aktivit, o děti bude postaráno.

Kaple sv. Huberta

Kaple v údolí Pluskovec je **zasvěcena patronu myslivců**. Dominantou je ojedinělý dřevěný oltář se 13 reliéfy, 18 postavami a spoustou dekorací. Autoři na jejich realizaci využili různé druhy dřeva, třeba dub, hrušku, ořech, jasan a mahagon. Velmi rychle se z ní stalo oblíbené místo setkávání.

www.resortkycerka.cz

Beskydy a Podbeskydí

V Beskydech se nebudete nudit v žádném ročním období, malebná oblast má totiž co nabídnout. Můžete tu objevit nádhernou přírodu, historické perly (nejen) lidové architektury, technické památky, krásné výhledy i magická zákoutí. Celé území je protkáno hustou sítí turistických a cyklistických tras a jsou zde také výborné podmínky pro lyžování. Kromě výletů na Lysou horu, Radhošť a k Pustevnám určitě nevynechte ani místní vodopády, vodní nádrže, jeskyně, aquaparky, rozhledny nebo zříceniny a nenechte si ujít ani gastronomické pochoutky.

Beskydy
www.beskydyportal.cz

Lysá hora, foto: m-ARK

Poznejte královnu Moravskoslezských Beskyd

Lysá hora, která se přezdívá královna Moravskoslezských Beskyd, není jen tak obyčejný vrchol, je to vášeň. Leží mezi obcemi Krásná, Malenovice, Ostravice a Staré Hamry. Každoročně ji navštíví tisícovka turistů a běžců, kteří si říkají lysohoři. Většina z návštěvníků se sem ráda opakovaně vrací. Vede k ní totiž několik přístupových cest, které jsou přístupné v každém ročním období. Po náročném výstupu vás Lysá hora

odmění dechberoucími výhledy na celé Beskydy. Na jejím vrcholu se nachází meteorologická stanice, vysílač a několik chat, které návštěvníkům nabízejí občerstvení i ubytování.

Jak se dostat na Lysou horu?

Na Lysou horu můžete přijít pěšky, vyšlapat na kole a za dobrých sněhových podmínek vyjet na běžkách nebo skialpech. Zatímco cyklisté se nejnadněji dostanou na Lysou horu po asfaltové silnici z Papežova, pěší turisté si mohou vybírat hned z několika tras.

Červená trasa, která vede z **Ostravice**, je nejoblíbenější. Potkáte na ní nejvíce lidí a je vhodná pro pěší, běžkaře i rodiny s kočárky a malými dětmi. Po cestě se díky informačním cedulím seznámíte na 7 zastaveních s faunou a flórou Lysé hory i s rozsáhlým vodním dílem Šance. Další trasa, **po modré**, vede z **Malenovic** a dozvíte se na ní něco málo z historie skautingu. Zhruba v polovině cesty stojí mohyla Ivančena, která byla zbudována na památku skautů, kteří byli popraveni za účast v protinacistickém odboji za 2. světové války. Mezi méně frekventované trasy

patří **žlutá turistická trasa** vedoucí přes vrchol Malchor (1219 m n. m.). Trasa je vhodná pro všechny, kteří si chtějí vychutnat ticho, klid, romantiku a krásné výhledy. Nejlepším výchozím bodem je vesnice **Krásná**. Nejkratší, ale zároveň nejstrmější je **červená trasa vedoucí od Zlatníku** přes Zimný. Touto cestou se vydávají hlavně skalní příznivci Lysé hory, běžci, letití turisté a v zimě velké množství skialpinistů. Na Lysou horu se můžete dostat také díky autobusové lince, která jezdí v pravidelných intervalech od května do konce září. Výjezd osobním autem na Lysou horu není možný.

FRÝDEK ≈ MÍSTEK

Industriál v náručí Beskyd

visitfm.cz

Frýdek-Místek, malebné dvojměstí pod Beskydami a jeho přilehlé okolí ukrývá ve svém náručí industriální skvosty z různých staletí. Zdejší textilky, cvičná štola, Včelařský areál nebo prostory společností Hyundai, Radegast a Marlenka nabízejí spoustu netradičních zážitků pro celé rodiny.

Vydejte se po stopách textilek

Architektura Frýdku-Místku je úzce spjata s výrobou textilií a oděvů značky Slezan. Při jejím poznávání vyslechnete i příběhy majitelů a dělníků někdejších manufaktur. Komentovanou prohlídku doplní návštěva bývalých tkalcoven, přádelen a dalších budov textilky Slezan, zábavné kvízy pro děti i dospělé, poznávání látek a výstava o historii textilnictví. V areálu Osmičky v ulici Staroměstská se určitě vyfoťte u selfie pointu. www.visitfm.cz

Ocitněte se v kůži horníků

Cvičná štola ve Staříči vám umožní nahlédnout do dolu, který se nijak neliší od skutečného. Ve Staříči profaráte

porubem výšky 120 centimetrů v délce 20 metrů a poznáte veškerou technologii těžby uhlí – od ražby nových důlních děl až po samotný porub. Důlní stroje a zařízení uvidíte v chodu a nakonec se v místnosti „U Permoníka“ můžete zeptat na cokoli k tématu hornictví a hornické štoly. www.obec-staric.cz/cvicna-stola-staric

Do muzea, které voní medem

V okolí Frýdku-Místku zve k návštěvě i naprosto unikátní a také největší včelařské muzeum v České republice, zahrnující včelařský skanzen, zahradu plnou včelařsky významných rostlin, naučný včelín a muzeum obce Chlebovice. V památkově chráněném objektu Fojtství jsou umístěny úl od nejstarších slaměných až po nejnovější z tvrzeného polystyrenu. Uvidíte zde i historické medomety nebo dekret Marie Terezie o včelařství. vcelarskyareal.cz

Foto: archiv města 4*

Ze svitku plechu až po hotové auto

V Nošovicích těsně sousedí automobilka Hyundai a pivovar Radegast. Obec tak spojuje jedny z nejoblíbenějších mužských témat – auta a pivo. Společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech nastartovala v listopadu 2022 už 15. rok své existence. Za tu dobu sjelo z výrobních linek přes čtyři miliony vozů a pět milionů převodovek. V průběhu let putovalo do více než 70 zemí světa hned 10 různých modelů. V roce 2020 Hyundai jako první česká automobilka zahájila sériovou výrobu čistě elektrického vozu, modelu Kona Electric.

Hyundai ovšem nejsou jen automobily, ale zejména lidé a moderní technologie. V závodě pracuje přes 3200 zaměstnanců, z nichž 93 procent tvoří občané České republiky. Při práci jim asistuje na 550 robotů. Jednotlivé výrobní haly si můžete prohlédnout během exkurze z elektrického návštěvnického vláčku. Dozvíte se zajímavosti o samotném výrobním závodě, jeho historii, výrobních modelech či ekologických aktivitách. Ukažte svým potomkům, jak se svitek plechu mění na hotové auto! V automatizované lisovně či svařovně se budete bez nadsázky cítit jako ve sci-fi filmu. Po hale finální montáže a převodovkárny na vás čeká obchůdk se suvenýry Hyundai. www.hyundai-motor.cz

Automobilka Hyundai, foto: Hyundai Motor Manufacturing Czech 2*

Foto: Pivovar Radegast 2*

Za ochutnávkou Radegasta do nošovického pivovaru

Toužíte ochutnat správně hořké pivo Radegast přímo u zdroje? Pak se vaším cílem v okolí Frýdku-Místku musí stát Nošovický pivovar, jeden z nejmodernějších v České republice. První várku piva zde sládek Jaromír Franzl uvařil roku 1970. Dvouhodinovou prohlídku uvádí film o historii pivovaru a původu názvu piva Radegast. Pak si prohlédnete moderní varnu s pivovarskými pstruhy, hlídajícími kvalitu vody. Následuje seznámení s výrobním postupem vaření piva, s ležáckými sklepy, stáčírnami a také sklady s 16 robotizovanými vysokozdviznými vozíky.

Vytouženou hořkou tečkou je ochutnávka piva Radegast z rukou pivovarského odborníka. Zájemci starší 18 let mohou absolvovat i školu čepování v Radegastově šenku. Zábavnou formou si osvojí správné zásady péče o pivo, které by měl znát každý hospodský. Postaví se za výčep a pod vedením odborníka hravě zvládnou načepovat pivo „na hladinku“ i na ochutnávkový „šnyt“. Naučte se i vy čepovat pivo jako bůh v Radegastově škole čepování piva!

www.radegast.cz/pivovar

 ALKOHOL ZA VOLANT NEPATŘÍ
www.alkoholsrozumem.cz

Medová legenda MARLENKA

K Frýdku-Místku dnes neodmyslitelně patří i medový dort Marlenka. Jeho příběh se začal odvíjet v roce 1995, kdy Gevorg Avetisjan se svou rodinou přicestoval do České republiky z válkou oslabené Arménie.

Kuličky Marlenka, foto: Marlenka 7x

Gevorg Avetisjan

Vznik legendy

Příběh medového dortu MARLENKA se začal odvíjet v roce 1995, kdy Gevorg Avetisjan se svou rodinou přicestoval do České republiky z válkou oslabené Arménie. Jako cizinec to při hledání práce neměl vůbec snadné, zvláště na severu Moravy. Vystudovaný a úspěšný designér nejdříve zkoušel v Ostravě sehnat zaměstnání ve své profesi, ale marně. Jednoho dne dostal nápad. Požádal svou sestru, aby upekla medový dort podle jejich rodinného receptu. Upečený dort odnesl kamarádovi do kavárny. Večer mu kamarád volal se slovy: „Upeč mi další, už se snědl. A upeč jich rovnou víc.“ Už za dva měsíce Avetisjanova sestra domácím pečením nestíhá uspokojit

Dort Marlenka

Výroba medových kuliček

Návštěvnické centrum

Společnost Marlenka

jit všechny zájemce o jejich domácí recept. Zpočátku se dorty pekly doma na klasickém vařiči s troubou, později se pronajala výrobní, pak větší, ale ani to zakrátko nestačí. A tak v roce 2009 proběhne slavnostní otevření zcela nové velkokapacitní výrobní haly s unikátní, plně automatizovanou výrobní linkou. Je dlouhá osmdesát metrů a za jednu hodinu se na ní vyrobí 1000 kusů medových dortů v několika nových variantách. Ale ani tato investice za 340 milionů korun už za tři roky kapacitně nestačí. A tak se staví dál.

Dnes společnost MARLENKA international s.r.o. zaměstnává více než 330 zaměstnanců a vyprodukuje přes 9 milionů výrobků ročně. Své výrobky MARLENKA již vyvezla do dalších 52 zemí světa. Mimo medových dortů to jsou také Medové kuličky, Snacky, Napoleonky, rolády, Pachtava nebo celá řada prémiových dortů. Marlenka také vyrábí špičkové zdobené dorty a speciální dorty na zakázku. Jeden byl dokonce vyroben u příležitosti 90. narozenin britské královny Alžběty II.

Čím je legenda tak unikátní

A čím že je medový dort Marlenka tak unikátní? V první řadě je připravován podle starobylé rodinné receptury, jejíž původ bychom museli hledat v Arménii před několika sty lety. V Arménii se pečou medové dorty v každé rodině a každý recept je unikátem a zároveň pečlivě strážným tajemstvím, které se dědí z generace na generaci. Nejinak je tomu i u MARLENKY. Naprostým základem jsou ty nejkvalitnější suroviny, od klíčové složky – vysoce kvalitního medu, přes špičkovou mouku či pražené vlašské ořechy. Díky své unikátní receptuře a výběrovým surovinám nemusí obsahovat žádné konzervanty, a přesto má trvanlivost

tři měsíce v pokojové teplotě a devět měsíců v chlazeném režimu. Mražená vydrží dokonce tři roky. Tímto je Marlenka jedinečná na celém světě.

Setkání s legendou

Setkání s MARLENKOU je jedinečným zážitkem, který si je škoda nechat ujít. V loňském roce společnost otevřela inovované Návštěvnické centrum, které zahrnuje také podnikovou prodejnu a stylovou kavárnu. Nesmírně populární jsou i řízené exkurze spojené s degustací výrobků, které lze snadno objednat na webových stránkách společnosti. Ročně exkurzi absolvuje více než 20 000 návštěvníků. „Náš areál stále vylepšujeme a modernizujeme, zatímco v návštěvnickém centru máte jedinečnou možnost podívat se, jak se na unikátní výrobní lince vyrábí medové dorty, kuličky, medové rolády a další výrobky, během prohlídky je ochutnat. V našem obchodě si je zakoupíte za zvýhodněné ceny a pak můžete navštívit novou kavárnu, kde si můžete vybrat ze široké nabídky dortů a zákusků.“

V kavárně můžete také vyzkoušet originální kávu MARLENKA café Crema, připravovanou tradičním arménským způsobem v džezvě na horkém písku. Centrum, obchod i kavárna mají jednotný design, budete si u nás připadat jako ve včelím království,“ říká majitel společnosti Gevorg Avetisjan, který v žádném případě neusíná na vavřínech. Přilehlý lesík u své firmy mění v lesopark s jezírkiem, dřevěnými sochami, dětským hřištěm a naučnou stezkou. „Lesopark MARLENKA se dokončuje a bude otevřen na jaře roku 2023. A tím se naplní vize, že u nás budou moci návštěvníci na exkurzi spatřit nejen výrobu MARLENKY, koupit si naše výrobky, posedět v kavárně, ale také užít si kousek krásné přírody s celou rodinou.“

www.marlenka.cz/cs/excursion
www.emarlenka.cz

Interiér prodejny

Město Příbor má bohatou historii a je jedním z nejstarších měst Moravy. Ze tří stran je lemováno nádherným pozadím předhůří Beskyd s vyhlídkou na Štramberskou Trúbu, Hukvaldy a majestátní Radhošť. Nejvýznamnější kulturní památkou a chloubou města je piaristická zahrada spolu s budovou piaristického kláštera, která vybízí návštěvníky k odpočinku, relaxaci, poučení i zábavě.

Navštivte rodiště světoznámého
zakladatele psychoanalýzy

Sigmunda Freuda

MĚSTO PŘÍBOR

Do piaristických zahrad přímo z centra města

V říjnu 2015 byly po několikaleté rekonstrukci slavnostně otevřeny zahrady piaristického kláštera, největší kulturní památka města. Od té doby slouží jejich romantické prostředí k relaxaci a příjemnému trávení volného času. Do revitalizovaných zahrad se návštěvníci dostanou bezbariérovým vstupem přímo z centra města. Součástí je zázemí – krytá odpočinková zóna, informační panely a toalety. Zahrady na ploše zhruba 5300 metrů čtverečních jsou rozděleny do dvou částí. Horní zahrada se skládá z několika zpevněných ploch, chodníků a malých hájků,

uprostřed stojí kašna. Hlavním prvkem je pódium sloužící ke kulturním vystoupením. Spodní zahrada je uspořádána jako odpočinkový sad určený pro společenská posezení. Tvoří ji louka s květinami a travnaté plochy. Rozšíření původního areálu piaristů o dolní zahradu vytvořilo hlavní předpoklad propojení zahrad i budovy kláštera s historickým městským jádrem.

Projekt propojení zahrad s centrem města byl poslední etapou dlouhodobé rekonstrukce areálu piaristického kláštera a zahrad. Na spolufinancování této etapy se podílelo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR dotací z Národního programu

podpory cestovního ruchu a město Příbor.

Za návštěvu v Historickém městě roku 2015 dále stojí opevněný kostel Narození Panny Marie, který dodnes obklopuje masivní zeď s kapličkami a stopami po dávných střílnách, celá městská památková rezervace nebo např. Rodný dům světově proslulého psychoanalytika Sigmunda Freuda.

Zahrady piaristického kláštera, foto: archiv města 2*

Piaristické zahrady, foto: archiv města

Pohovka Sigmunda Freuda, foto: m-ARK

Foto: m-ARK

Udělejte si pohodlí

„Usaďte se a rozjímej, vstaň a konej.“ Tato slova, dokonce hned v několika jazycích, si můžete přečíst před domem u proslulé Freudovy pohovky. Myšlenka vytvořit pohovku jako umělecké dílo vznikla na jednom setkání příborských živnostníků. Nápad se setkal s příznivým ohlasem i u architekta pana Jana Tupého, který budoucí pohovku zakomponoval do exteriéru před rodný dům Sigmunda Freuda. Měděná skulptura je věrohodnou kopií té skutečné, možná vůbec nejslavnější pohovky na světě, kterou právě Freud poprvé v lékařské praxi použil jako součást vyšetřovací metody.

Rodný dům Sigmunda Freuda, foto: m-ARK

Zajímavost

Sigmund Freud Nejslavnější příborský rodák

Nejvýznamnějším příborským rodákem je bezesporu zakladatel psychoanalýzy – lékař Sigmund Freud. Jeho rodný dům v Zámečnické ulici se po rekonstrukci svou architekturou vrátil do poloviny 19. století. Dnes je využíván jako muzeum s multimediální expozicí. Rodným domem své návštěvníky provází přímo Sigmund Freud v podobě animované figurky a hlasu, který vám zní ve sluchátkách. Expozice chce představit Sigmunda Freuda jako „normálního“ člověka s normálním vztahem ke každodennímu životu. Děj expozice je postaven na fiktivním osobním příběhu člověka, který se na sklonku života vrací do svého rodného města Příbor. Města, které si pamatuje z dětství a při procházce rodným domem vzpomíná na osudové a rozhodující okamžiky své životní a osobní kariéry. Námět expozice vychází z karikatur populárního kreslíře Vladimíra Jiráňky a hravou formou tak přibližuje návštěvníkům Freudovu osobnost.

Město Příbor

náměstí S. Freuda 19, 742 58 Příbor
tel.: 556 455 444
e-mail: tic@pribor-mesto.cz
www.pribor.eu

Resort Hukvaldy

Resort Hukvaldy je jedinečné spojení tří pocitů. Smyslného relaxu v **Penzionu Roubenka**, netradičního zážitku i sportovního odpočinku na **Golfovém hřišti Hukvaldy** a chuť výjimečné gastronomie v našem venkovském hotelu **Ráj na zemi**.

Hukvaldské 11jamkové golfové hřiště

Foto: Resort Hukvaldy 5x

Hukvaldské 11jamkové znormované hřiště nabízí neopakovatelnou rodinnou atmosféru s výhledy na hrad Hukvaldy, kde si hru na krátce střížených fairwayích i vyladěných greenech užije výkonnostní golfista i úplný začátečník. K dispozici vám jsou služby trenérů i zázemí stylové kafeterie, která je otevřená jak pro golfisty tak pro širokou veřejnost. Její součástí je venkovní terasa s výhledy na hřiště. Chcete si golf jen vyzkoušet? Náš areál je stvořený právě pro vás.

www.resorthukvaldy.cz

Zažijte Ráj na zemi

Konečně si pořádně odpočinout, užít si svůj čas a načerpat novou energii? To vše a mnohem víc vám splní náš venkovský hotel a kavárna Ráj na zemi. Místo s vřelou, rodinnou atmosférou, kde vás zcela pohltí zdejší genius loci.

Foto: Resort Hukvaldy 6x

Čekají tu na vás čtyři stylové pokoje provoněné mátou, heřmánkem, pomněnkami, šafránem ve spojení

s masivním dřevem, pohodlnými postelemi a ručně tkanými koberci. V útulném prostředí kavárny oceníte šálek exkluzivní kávy, sklenku vína ze španělských vinic, domácí limonádu, bohatou snídani, brunch, odpolední svačinu nebo domácí dezert z naší pekárny. Vše je přichystáno z čerstvých a výběrových surovin. Jedinečná atmosféra interiéru kavárny i venkovní terasy je jako stvořená pro první rande, kávu s kamarádkou, byznys setkání či firemní akci, rodinnou oslavu i malou svatbu. Ráj na zemi je rovněž dokonalým výchozím bodem pro krátké romantické vycházky, horskou turistiku i cyklistické výlety.

Objevte kouzlo Roubenky

V poklidné lokalitě hukvaldského podhradí vám nabízíme k rodinnému relaxu luxusní roubenou chalupu s kapacitou 12 osob, lákavý venkovním koupacím jezírkem, saunou, spaním za pecí, součástí je i venkovní gril. Ještě dlouho po ná-

vratu domů budete cítit omamnou vůni bylinek z atmosféry prázdnin jako u babičky v pokoji s romantickými kachlovými kamny a spaním za pecí. Nechybí tu ale moderní vymoženosti jako myčka nebo satelitní televize. Vaše děti nadchnou

domeček na stromě, pískoviště, dětská herna nebo ruské kuželky. Prostorná zahrada a bezprostřední blízkost lesa vám poskytnou dostatek soukromí pro ničím nerušený odpočinek. Za lesem 100 m od chalupy se rozprostírá naše golfové hřiště.

Lašská brána Beskyd je malebná turistická oblast ležící na severovýchodě Moravy, která představuje pomyslnou vstupní bránu do Beskyd. Tento region je ideálním cílem výletů a dovolených.

Lašská brána Beskyd

Štramberk, foto: m-ARK

Nabízí historii opředenou bájemi a pověstmi, dech beroucí pohledy do krajiny, tajemná středověká podhradí i zříceniny hradů, tajemství lidského umu či příběhy slavných rodáků. Tvoří ji pohádkový Štramberk s Trúbou, průmyslová Kopřivnice s automobilovými klenoty značky Tatra, Freudův historický Příbor a hudbou protkané Janáčkovy Hukvaldy. Jestliže hledáte bohatou rozmanitost zážitků v podhůří majestátních Beskyd, pak jste na správné adrese!

Liška Bystrouška, Hukvaldy, foto: archiv LBB

Technické muzeum Tatra, foto: m-ARK

Památník Leoše Janáčka, foto: archiv LBB

Kopřivnice – město v pohybu

Když se řekne Kopřivnice, mnohým z vás se vybaví jen průmyslová zóna a věhlas automobilky Tatra. Kopřivnice už ale zdaleka není jen toto, ne nadarmo nese nově podtitul Město v pohybu... Kopřivnice je domovem mnoha muzeí, vyhlídkových míst a rozhleden, krásné okolní přírody a v neposlední řadě je to město s bohatou sportovní tradicí. Vždyť jsme si loni připomněli 100. výročí narození slavného olympionika Emila Zátopka.

Tahákem turistické sezóny je již od podzimu roku 2021 nově otevřené **Muzeum nákladních automobilů Tatra**. Vzniklo ve zrekonstruované budově bývalé slévárny automobilky Tatra. Na ploše více jak 5000 m² se představuje v celé své kráse nejen téměř 80 vozů, přes 20 motorů a množství modelů a jiných drobných exponátů, ale současně své návštěvníky provází dějinami kopřivnické automobilky od počátků až k současnosti. Nejstarší česká automobilka je synonymem pro řadu přelomových konstrukčních řešení. Poznejte zblízka věhlas „tatrovacké koncepce“. Jádrem sbírky tvoří původní sbírka Jiřího Hlacha, kterou Tatra získala v roce 2015. Expozice zaujmou návštěvníky všech věkových skupin a všech generací. V květnu

2022 získalo toto muzeum cenu za Muzejní počín roku 2021 v Národní soutěži muzeí Gloria musealis a v září 2022 pro změnu obdrželo v rámci 16. ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2021 Cenu Ministerstva průmyslu a obchodu. Hned vedle muzea je vystavena naše červená krasavice, Slovenská strela, která se do Kopřivnice vrátila v roce 2021 a na kterou jsou místní náležitě hrdí. Dva motorové vozy byly vyrobeny v roce 1936 v závodech Ringhoffer – Tatra v Kopřivnici. Byly výjimečné svým aerodynamickým tvarem, elektromechanickým přenosem výkonu z motoru na nápravy i svou cestovní rychlostí, která dosahovala 130 km/hod. Vůz 002 je od roku 2000 kulturní památkou a od roku 2010 národní kulturní památkou. V letech 2018–2021 proběhla jeho celková rekonstrukce. Depozitář, který je domovem Slovenské strela, získal ocenění Stavba roku 2021 a cenu Ministerstva průmyslu a obchodu v rámci 15. ročníku Stavby Moravskoslezského kraje 2020. Při představování kopřivnických muzeí nesmíme zapomenout ani na **Technické muzeum Tatra**, kde najdete ucelenou sbírku věnovanou kopřivnické vozovce. Na šedesát osobních automobilů ze všech etap

Slovenská strela, Technické muzeum, foto: archiv LBB

výroby, sportovní trofeje, dobové fotografie, designéřské návrhy a mnoho dalšího. Základy muzejnictví spatříte v **Muzeu Fojtství**, kde započala výroba kočárů a bryček. Loni jsme si připomněli 200leté výročí narození Ignáce Šustaly, který svou nezdolnou pílí a umem položil základy dnes již světoznámé automobilky Tatra. **Lašské muzeum** znovu otevřelo svým návštěvníkům brány minulé léto. Uvidíte v něm expozici manželů Zátopkových. Ta se věnuje nejen jejich úžasným sportovním úspěchům, ale i soukromému životu v kontextu dobových reálií a politických souvislostí. Pokud někdo touží spatřit veterány světových značek, není nic snazšího než navštívit Auto moto muzeum Oldtimer.

Muzeum nákladních automobilů Tatra, foto: archiv LBB

Muzeum Fojtství, foto: archiv LBB

Rodný dům Leoše Janáčka, foto: archiv LBB

Pokud jste spíše milovníky pěší turistiky a pohybu v přírodě než muzeí, pak Kopřivnice přímo vybízí k romantickým procházkám. Mezi její nejnavštěvovanější místa patří **Červený kámen** a jeho okolí s **Bezručovou vyhlídkou a zříceninou hradu Šostýn**. Velkým zážitkem je také procházka po Lašské naučné stezce, která se těší velké oblibě jak u obyvatel města, tak i u jeho návštěvníků. Zavede vás nejen na krásná místa v samotné Kopřivnici, ale i do nedalekého Štramberka. Za pozornost stojí i Váňův kámen a Rozhledna na Bílé hoře, ze které se za dobré viditelnosti můžete kochat pohledem na Jeseníky a Beskydy. Pokud milujete vodní radovánky, můžete vyzkoušet venkovní koupaliště a krytý bazén. Dáváte-li přednost koupání v přírodě, pak je tady pro vás přehrada ve Větrkovcích, která

byla původně vybudována pro potřeby automobilky Tatra. Dnes je to velmi oblíbené místo nejen v létě, ale i v zimě. Kopřivnice je největším, nikoliv ovšem jediným městem Lašské brány Beskyd. Tu vedle průmyslového centra regionu tvoří Hukvaldy, Příbor a Štramberk.

Janáčkovy Hukvaldy, Freudův Příbor a pohádkový Štramberk

Lašská brána Beskyd je ideálním místem pro aktivní trávení volného času jak pro rodiny s dětmi, tak pro jednotlivce, páry nebo skupiny přátel. Všichni si zde přijdou na své. Kdo hledá památky, toho nadchne návštěva zříceniny **hradu Hukvaldy** nebo **štramberské Trúby**. Koho zajímají slavní rodáci, bude možná

Hrad Hukvaldy, foto: m-ARK

překvapen, kolik jich z Lašské brány pochází. Vedle již zmiňovaného Emila Zátopka se jedná například o Zdeňka Buriana narozeného v Kopřivnici (jeho muzeum najdete na štramberském náměstí), Sigmunda Freuda v Příboře anebo Leoše Janáčka na Hukvaldech (zde také najdete jeho památník). Prodech beroucí výhledy do okolí mohou návštěvníci vystoupat na hradby zříceniny hradu na Hukvaldech, rozhlednu na Bílé hoře nebo čerstvě opravenou Trúbu ve Štramberku. Od roku 2021 jsou rozhledny ve Štramberku a v Kopřivnici součástí projektu Silesianka, turistické stezky zahrnující více než tři desítky rozhleden a vyhlídkových míst na české i polské straně euroregionu Silesia. Milovníci zahrad si přijdou na své v Příboře, kde se jim ukážou v plné své kráse piaristické zahrady obklopující klášter. Ten se objevil na seznamu 42 neobjevených skvostů pro českou turistickou sezónu 2021. Sídlí zde i Centrum tradičních technologií známé pořádáním mnoha výstav a projektů v průběhu celého roku. Nádherné je náměstí Sigmunda Freuda stejně jako mnoho kostelů a dalších náboženských památek.

Rodný dům Sigmunda Freuda, foto: m-ARK 2x

Centrum tohoto města je Městskou památkovou rezervací. Ne nadarmo získal Příbor titul Historické město roku 2015 a letos je nominován do této soutěže za Moravskoslezský kraj znovu. Obdivovatelé zakladatele psychoanalýzy nemohou opomenout exkurzi do **rodného domu Sigmunda Freuda**, který se pyšní novou expozicí tohoto známého vědce.

Kdy se přijet pobavit?

I v letošním roce se bude v Lašské bráně Beskyd konat celá řada turisticky zajímavých dlouhodobých akcí. Třeba zábavně-poznávací turistická hra určená zejména pro rodiny s dětmi Lašský poklad. Již od jara zdatnější turisté absolvují Korunu Podbeskydí, která je zavede na krásná místa a vyhlídky. Pokud milujete cyklistiku, jsou pro vás připraveny Lašské cyklotoulky. Pečlivě vybrané trasy vedou nejen Lašskou bránou Beskyd, ale i do Chráněné krajinné oblasti Poodří nebo do Beskyd. Pro zájemce o poznávání této malebné turistické destinace z tepla doma je určena desková hra Putování po Lašské bráně Beskyd, která spatřila světlo světa loni. Během roku si přijdou na své i zájemci o jedenodenní nebo dvoudenní akce. Štramberk je tak například pověstným slavnostním otevřením hradu, pečením štramberského veleucha, poutí, turistickou výzvou Štramber-

Piaristická zahrada s klášterem

ský Jason. Dny evropského dědictví, Štramberskými pikantériemi nebo tím, že se pravidelně stává cílovým etapovým městem mezinárodního cyklistického závodu Gracia Orlová. Hukvaldy zaujmou zejména víkendovými událostmi na zřícenině hradu (stojí za to spojit s procházkou hukvaldskou oborou), ale také například RockBikeFestem nebo Jarmarkem pro dobrou věc, který získal cenu cestovního ruchu turistické oblasti Beskydy – Valašsko za nejlepší turistický počin roku 2022. Kopřivnice každoročně zaujme cyklistickým „závodem“ Kopřivnický drtič, Bartolomějskou poutí s jarmarkem, Dny techniky, Jízdu veteránů značky TATRA nebo Během rodným krajem Emila Zátopka. Příbor nabízí mnoho

atraktivních událostí prostřednictvím místního muzea Centra tradičních technologií, v piaristické zahradě se v létě konají pravidelně tančírny, těšíme se také na květnový Příborský běh nebo zářijovou pouť. Sami vidíte, že v Lašské bráně Beskyd vás nuda nečeká. Tento turisticky významný mikroregion nabízí během celého roku velké množství různých příležitostí k neopakovatelným zážitkům, ať už se týkají sportu, zábavy nebo poznávání. Navíc patří do turistické oblasti Beskydy, kam každoročně přijíždí statisíce turistů. Vždyť kdo by neznal Lysou horu, Pustevny, Solán nebo Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm!

www.lasska-brana.cz

Výhled na štramberskou Trúbu, foto: m-ARK

Hodslavice

ZA KRÁSOU PODBESKYDÍ I NOVÝM POZNÁNÍM

Obec Hodslavice se rozkládá v malebné přírodě Moravskoslezských Beskyd, v dobré dopravní dostupnosti mezi městy Nový Jičín a Valašské Meziříčí.

Hodslavice prosluly zejména jako rodiště historika, politika a spisovatele Františka Palackého (1798–1876), zvaného Otcem národa. Tohoto zakladatele moderního českého dějepisectví, autora „Dějiny českého národa v Čechách a na Moravě“ připomíná socha před jeho rodným domem ve středu obce. Budova je dnes památkou ve správě Muzea Novojičínska, zasvěceným životu a dílu Františka Palackého. Mezi nejvzácnější sbírkové předměty tu patří původní kolébka a dřevěný stojan na louč. Určitě si je přijedte prohlédnout a podepište se do návštěvní knihy, tak jako dřívější vzácní návštěvníci, například prezidenty Tomáš Garrigue Masaryk a Václav Havel.

Pikantnosti ze života největšího Čecha 19. století

Muzeum zve také na unikátní sobotní komentované prohlídky „František Palacký jinak a velmi osobně – tajnosti, o kterých se obvykle nemluví“. Chcete vědět, co se stalo s pomerančem, úplně posledním předmětem, kterého se František Palacký dotkl? Co měl společného s Einsteinem? Nebo co s ním máte společného právě vy? Inu, nezbývá než se některou sobotu dostavit...

V blízkosti rodného domku láká i motýlí zahrada nebo „Ulička Františka Palackého“, vyprávějící příběhy v kulisách venkovské romantiky 19. století. Její domy ještě pamatují Františka Palackého jako malého ogara, který na místních kopcích pásl krávy a v lesích sbíral maliny. Hodslavice se pyšní i Galerijní ulicí, vernisáží s rozšířenou realitou, vhodnou například k procházkám prarodičů s vnučaty.

Motýlí zahrada, foto: archiv obce

Rodný dům Františka Palackého, foto: m-ARK

Kostel sv. Ondřeje, nejstarší celodřevěný kostel v Moravskoslezském kraji. Foto: m-ARK 2x

Objevte „Umělecké vyhlídky Františka Palackého“

Atraktivitou současných Hodslavic jsou rovněž „Umělecké vyhlídky Františka Palackého“, čtyři fotopointy s artefakty od mistrů truhlářů a kovářů. Každý nese citát známého historika a zajímavost z jeho života. „Co z pravé lásky se přystí, nevysychá nikdy“, pronesl třeba. Málokdo ví, že Palacký byl rovněž milovníkem krásy a umění. Mladý a poprvé v životě hluboce zamilovaný napsal filozofii krásy nazvanou „Krásověda čili o krásě a umění knihy patery“. Jeho múzou byla půvabná, oduševnělá hraběnka Nina Zerdahely. A právě tento spis se stal inspirací pro „Umělecké vyhlídky Františka Palackého“. Cesta za humna všednosti, na níž se sami stanete součástí

Umělecké vyhlídky, foto: archiv obce 2x

uměleckého díla, je dlouhá jen 15 minut chůze. Z centra Hodslavic, kde zaparkujete automobil, se projdete půvabnými stromovými alejemi okolo luk a objevíte nejdokonalší výhledy na Hodslavice, stejně poutavé jako za Palackého života. Každá z vyhlídek, ať už Krásověda, Frame Hodslavice, Školní židle či Základní kámen, má co nabídnout. Poseďte u nich v různých ročních obdobích, vyfoťte se a sdílejte své zážitky s přáteli! Autorkou inovativních projektů obce Hodslavice je Lenka Šichová.

Hodslavice nadchnou všechny generace

Připravovanou novinkou je zřízení dalšího fotopointu – půjčovny dobových oděvů a dalších doplňků z doby dětství Františka Palackého a fotografování v jeho rodném domě. Do Hodslavic můžete zavítat i na turistický pochod Palackého stezka, Den obce, Pálení čarodějnic, Stavění máje, Den matek, volejbalové, fotbalové a tenisové turnaje, Hodslavské vodohraní, Rozsvěcování stromečku nebo Silvestrovský běh. Pro pohodlnou jízdu na kole, in-line bruslích či v zimě na běžkách tu byla vybudována cyklostezka Koleje, ke koupání, rybaření i jako vycházkový cíl slouží rekreační přehrada Kacabaja, v létě se zázemím pro rekreaty i pro cyklisty v podobě nabíjecí stanice pro elektrokola. Pěkné procházky vedou do lesa Čtenice ke studánkám železité a sirtaté vody, případně k větrnému mlýnu holandského typu z roku 1864, který se tyčí na jednom ze severozápadních kopců nad obcí. V Hodslavicích si prostě každý host přijde na své.

Větrný mlýn, foto: m-ARK

Centrum obce, foto: m-ARK

www.visithodslavice.cz
www.hodslavice.cz

NOVÝ JIČÍN

Vychutnejte si tradiční eleganci i slavnosti pro celou rodinu

Už jste navštívili město Nový Jičín, historickou perlu Moravskoslezského kraje? Jeho pravidelné čtvercové náměstí s podloubím a renesančním domem Stará pošta se v roce 2015 stalo Nejkrásnějším náměstím České republiky. Město zdobí také Žerotínský zámek, je světoznámé česko-německou historií a tradicí kloboučnictví.

Na každou hlavu se tu najde klobouk

Zažijte příběh Nového Jičína – města klobouků a za první republiky také milionářů! Tehdy bylo jedním z nejbohatších center severovýchodní Moravy. Novojičínské klobouky mířily na císařský dvůr do Vídně a do celého světa. Díky mnohaletému rozvoji řemeslných dovedností se tu najde klobouk na každou hlavu, jak hlásá místní pořekadlo. Přesvědčte se sami a zavítejte do Laudonova domu, kde na vás čeká unikátní interaktivní expozice klobouků a generála Laudona.

Osobnosti spjaté s Novým Jičínem

Co má vlastně společného s Novým Jičínem vojevůdce Laudon? V památném roce 1790 ve zdejších domě na náměstí skonal.

Zatímco císař Josef II. nebo ruský vojevůdce Kutuzov ve městě šťastně přenocovali. V Novém Jičíně také často přednášel první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk a svá mladá léta zde prožil písničkář Karel Kryl.

Celoročně nabitý kalendář akcí

Novojičínská kultura je opravdu pestrá. Mezi nejoblíbenější akce patří dubnové Pálení čarodějnic, červnové Pivobraní a zářijová Slavnost města. Celoročně hojně navštěvované jsou i zdejší jarmarky. Čtyřikrát do roka láká návštěvníky ze širokého okolí akce Den pro klobouk, součást projektu Technotrasy. Vyhlášené jsou zejména komentované projíždky historickým autobusem TATRA z roku 1928, zaměřené na kloboučnická centra. Zájem však vzbuzuje i procházka městskou památkovou rezervací Nového Jičína, která je čistým příkladem středověkého urbanismu druhé poloviny 13. století. Nadchne vás kdykoli v roce a za každého počasí.

Návštěvnícké centrum Nový Jičín
Masarykovo nám. 45/29, 741 01 Nový Jičín
tel.: 556 768 288, 735 704 070
icentrum@novyjiicin.cz
www.icjn.cz, www.novyjiicin.cz

Expozice generála Laudona, foto: archiv města 3x

Pivobraní 2022

Projíždky historickým autobusem TATRA

*Pro milovníky
přírody, historie a romantiky*

HRAD STARÝ JIČÍN

Na severním podhůří Beskyd, mezi Olomoucí a Novým Jičínem, vládne krajině zřícenina kdysi významného hradu Starý Jičín. Dnes je oázou pohody a nulové komerce.

Hrad s bohatou historií, zapisovanou od roku 1240, má celoroční volný přístup pro pěší a cyklisty. V létě je otevřena i věž s expozicí a občerstvením, nabízející dechberoucí výhledy do všech stran.

Ke Starému Jičínu se váže řada pověstí, které ožívají při různých kulturních akcích. Seznámíte se třeba se zdejší bílou paní, ochránkyní hradu, objevíte čertovy otisky a zjistíte, co tu zažil odvážný hledač pokladů, chudý sedláček ze Šenova. V hradním areálu si můžete dopřát historický šerm, divadlo, dobovou hudbu, ale i rej strašidel, přenocování nebo svatbu.

Starý Jičín je v širokém okolí jediným hradem bez vstupného, a přesto velmi akčním. Nešlo by to ale bez podpory obce Starý Jičín, mnoha nadšenců a sponzorů. Chcete-li také přiložit ruku k dílu, přihlaste se na dobrovolnou brigádu pro obnovu a záchranu tohoto romantického hradu.

Pohankový mlýn Šmajstrla

Přijměte pozvání přímo ke zdroji a nahlédněte pod ruce valašským mlynářům, kteří stále loupou pohanku mechanickou cestou jako jejich dědové. Jen tak si totiž oblíbená bezlepková obilovina pohanka udrží vitaminy a může i nadále přinášet zdraví, které zůstává největším bohatstvím každého člověka.

Pohankový mlýn na Kopané ve Frenštátě pod Radhoštěm funguje od roku 1861 a dnes se o něj stará už pátá generace rodiny Šmajstrlů. Na zakladatele Josefa navázal František, který produkci mlýna mnohonásobně zvýšil díky elektrifikaci a překonal i těžké časy za druhé světové války či po únoru 1948. Tehdy pomohli lidé, kteří si vynutili znovuotevření mlýna. Během let v rodinné tradici pokračovali Arnošt, Zdeněk a Pavel. Zda se stane dalším, v pořadí již šestým pohankovým mlynářem Pavlův syn Ondřej, se ještě neví, ale dozajista zdědí lásku k řemeslu předávanou po generace.

Zlomem v historii Pohankového mlýna Šmajstrla byl rok 1991, kdy Arnošt náhle zemřel a jeho syn Zdeněk stál před nelehkým rozhodnutím, zda se vzdát profese pedagoga na kopřivnickém učilišti a převzít mlýn, nebo jeho činnost ukončit. Rok a půl se vedle denního vyučování večer věnoval loupání a mletí pohanky, až vsadil na práci ve mlýně na plný úvazek. Musel ji ovšem spojit s rozsáhlou modernizací budovy a investicemi do strojů. Obrovské nasazení se vyplatilo – ve 21. století má Pohankový mlýn Šmajstrla skvělý zvuk v tuzemsku i zahraničí. Zdeněk se zasloužil i o mimořádné úspěchy v oblasti propagace pohanky a organizování exkurzí. Do mlýna se už celá desetiletí sjíždějí návštěvníci, kteří si chtějí prohlédnout jeho zajímavé technické zázemí, seznámit se s mlynářskou historií a koupit si zde racionální bezlepkové potraviny. Ohlasů je spousta, napří-

klad Miroslav Karásek z Kroměříže napsal Zdeňkovi Šmajstrlovi: „Věřím, že všechna chutná jídla, která jsem z pohankových produktů uvařil či upekl, mají významný podíl na tom, že jsme v důchodovém věku poměrně zdraví a netrpíme žádnými civilizačními neduhy.“

Novinky v Pohankovém mlýně

Kde jsou ty časy, kdy prvnímu mlynáři Josefovi sloužilo pouze žerno a dva mlynářské kameny, jejichž ručním točením odděloval slupky od pohankového zrna... Současný Pohankový mlýn Šmajstrla na své moderní lince zpracuje za směnu až tři tuny pohanky a zákazníkům předkládá stále širší sortiment.

Třeba extrudované pohankové křupky se nyní také obalují různými bezlepkovými polevami. Šmajstrlovi začali s využitím kvalitní hořké 60% čokolády a brzy přidali i bílou čokoládu, která obsahuje jeden z nejdůležitějších cukrů (panela). Díky němu křupky získaly i karamelovou příchutě.

Dalším krokem byly jogurtové křupky, v současnosti dostupné ve třech příchutích. První křupky obaluje čistý jogurt, druhé ochucují i nadrcené, mrazem usušené jahody a třetí namletá skořice.

V letních měsících je pro návštěvníky na zahradě u mlýna připravené ke zhlédnutí malé políčko s vysetou pohankou i ji-

nými plodinami, doplněné lučním kvítím. Dnes už se tyto rostliny v běžné krajině nevyskytují. Příchozí tak mohou pobýt v přírodě, odpočívat, obdivovat stádečko oveček a koz, krásu zeleně a také si vychutnat šálek lahodné kávy.

Pro pohodlné zasilání jedinečných, vitalitu podporujících bezlepkových produktů vznikl v Pohankovém mlýně Šmajstrla internetový obchůdek s adresou

www.pohankovymlyn.com
www.valasska-pohanka.cz

Šmajstrlovi, foto: Pohankový mlýn Šmajstrla

Foto: m-ARK

Výhledy, které neomrzí

KUNČICE POD ONDŘEJNÍKEM

Obec Kunčice pod Ondřejníkem se rozkládá mezi Čeladnou a Frenštátem pod Radhoštěm. Díky horskému klimatu, malebné přírodě, příhodné poloze a železničnímu spojení s Ostravou je už od konce 19. století oblíbeným rekreačním centrem. A ve 21. století zde naleznete ještě více...

a Barbory, původem z obce Hlíňance u Mukačeva, či unikátní Galerii Karla Svolinského, kterou tvoří na 250 darů od předních domácích i zahraničních výtvarníků. Nebo navštivte místní farmy v rámci rozvoje agroturistiky.

Vzhůru do oblak!

Dominantní horou, pod kterou obec leží a má ji vetknutou také v názvu, je Ondřejník. Historicky se využíval ke vzle-

PETER'S GROUND; foto: archiv Leteckého spolku KpO

tu rogal, které později nahradily říditelné padáky. Za pěkných dní je tedy nebe nad Kunčicemi poseto desítkami padáků. Podobným směrem se vydali další nadšenci, kteří v obci zřídili plochu pro ultralehké letouny. Petr Adamec, Vlastimil Škuta a Leoš Liška založili roku 2022 Letecký spolek KpO, s cílem propagovat v obci a okolí letectví na ultralightech, vybudovat a provozovat plochu pro vzlety a přistávání malých letounů, a to včetně ubytování a zázemí. Plocha pro sportovní a rekreační létání se nachází na řídké obydlené Dolním Konci obce na úpatí Ondřejníku, poblíž domu jednoho ze zakládajících členů, čímž přímo vybízí k pořádání společenských akcí. Letecký spolek tak oživil nejen nebe nad Kunčicemi, ale i místní spolkový život a zároveň přispívá k technickému vzdělání mládeže.

Zažijte chuť beskydských specialit a řemeslného piva

Přímo naproti vlakovému nádraží v Kunčicích pod Ondřejníkem na vás čeká gastronomický zážitek v řemeslném pivovaru Ogar. Kromě krajových jídel

můžete v útulné pivovarské hospůdce ochutnat jak tradiční ležáky, tak různé pivní speciály. Pivovar Ogar vznikl poměrně nedávno, v roce 2016. Díky energii jeho zakladatele Martina Chalupy a mladých sládků se ale rychle a výrazně zapsal do mapy českých řemeslných pivovarů. Ogaři se nebojí nových výzev, a tak skoro při každé návštěvě ochutnáte nové pivní speciály uvařené ze zajímavých světových chmelů a sladů. Samozřejmostí na čepu jsou i tradiční české ležáky,

Pivo Ogar, foto: archiv pivovaru Ogar

kterým dodává jedinečnou svěžest beskydská voda. O tom se koneckonců můžete přesvědčit během exkurze. Tu lze před návštěvou rezervovat na webu pivovarovgar.cz. A pokud vám při prohlídce pivovaru vyhládne, určitě si v útulné hospůdce nenechte ujít tradiční beskydská jídla. O jejich výtečné chuti svědčí i to, že Ogaři v roce 2022 obhájili tituly „Nejlepší tradiční pokrm Beskyd“ a „Nejlahodnější pivo Beskyd“.

Navštivte nás a odpočíte si v krásném prostředí

Jak vidíte, Kunčice pod Ondřejníkem jsou vskutku znamenitým místem pro turis-

Penzion Jurásek, foto: Penzion Jurásek

Beskydský H-resort, foto: archiv hotelu

mus a oddech. Pro ubytování, ale i svatbu či jinou událost můžete zvolit uklidňující atmosféru **luxusního čtyřhvězdičkového Penzionu Jurásek**. Naleznete zde wellness s bazénem, privátní vířivou vanu, parní, bylinkovou a venkovní finskou saunu. Restaurace s nabídkou jídel z regionálních surovin slouží také pro veřejnost. Další vyhledávanou lokalitou je **tříhvězdičkový Beskydský H-resort**. Nabízí ubytování, prázdninové pobyty, uspořádání svateb, rodinných oslav i akcí pro firmy, školy a další skupiny. V areálu lze využít multifunkční hřiště, saunu s hydromasážní vanou či wellness sudy. Ať se rozhodnete jakkoli, prakticky na každém místě v Kunčicích pod Ondřejníkem můžete obdivovat nádhernou scenérii Beskyd a obnovovat své síly.

www.kuncicepo.cz

Čeladná

LÁKÁ HORAMI, LÁZNĚMI, GOLFEM I ODKAZEM JOSEFA KALUSE

Památník Josefa Kaluse, foto: archiv obce

Obec Čeladná, ležící v srdci Moravskoslezských Beskyd poblíž Frýdku-Místku, je v současnosti díky čistému horskému vzduchu a dobré dopravní dostupnosti rájem pro bydlení i rekreaci v přepychových hotelech a penzionech. Lidé z různých končin opěvují zdejší lázně a golf tu s vášní hrají i nejslavnější světoví profesionálové.

Ovšem dávní obyvatelé Čeladné rozhodně neměli „na růžích ustláno“. Podle pověsti se název obce Čeladná odvozuje od čeládky, která docházela pracovat na hukvaldské panství. V minulosti byla hlavním zdrojem obživy místních lidí těžká zemědělská práce, těžba dřeva, jeho svázení a plavení. Po potlačení povstání proti pánům na Hukvaldech v 17. století začali v horách neblaze působit zbojníci, proti nimž

vznikla v Čeladné portáňská stanice, v provozu pak téměř 200 let. Pro lokalitu bylo typické valašské pastevectví spojené s výrobou ovčích sýrů a v 19. století i hutní a tkalcovská výroba. Na počátku 20. století zřídil v Čeladné lékař Jan May Lázně Skalka pro ostravské horníky. Za druhé světové války se obec stala zázemím partyzánů i žen a dětí z vypálených Lidic, což připomínají místní památníky.

Interiér památníku, foto: archiv obce 2x

Srdce obce – moderní náměstí

Bouřlivý rozvoj přinesl Čeladné počátek třetího tisíciletí. V roce 2001 zde bylo otevřeno největší golfové hřiště v České republice

a začala výstavba nového centra obce. Srdcem dnešní Čeladné je tak malebné moderní náměstí s obecním úřadem, mnoha obchůdky, službami, informačním centrem, ordinacemi lékařů a lékárnou. Na někdejší lázeňskou tradici navázalo Beskydské rehabilitační centrum na úpatí Ondřejníku, jehož léčebné kúry a nadstandardní wellness, ubytovací i stravovací služby vyhledávají hosté z celé republiky.

Památník Josefa Kaluse v Čeladné

Obec Čeladná v letech 2018 až 2021 zrekonstruovala a opravila vnější i vnitřní části historického objektu takzvané Prostřední školy. Kdysi zde působil jako učitel básník Josef Kalus (1855–1934), rodák z Frenštátu pod Radhoštěm, kterého Petr Bezruč nazval „Beskydským slavíkem“. Josef Kalus svou zvukomalebnou poezií vyjadřoval lásku k rodnému kraji a velkou část tvorby věnoval dětem. Ve dvou čeladenských školách učil 36 let, v obci hostil řadu známých umělců a velmi se zajímal o místní dění. Nový Památník Josefa Kaluse v Čeladné se slavnostně otevřel návštěvníkům na jaře roku 2022 a v plném provozu je vždy od dubna do prosince. Můžete se těšit na historickou učebnu, dobový byt učitele

a v rámci stálé expozice i na řadu poznatků o dějinách a současnosti obce. Prohlédnete si zajímavé předměty, fotografie a texty vypovídající o mnohdy těžkém životě a práci lidí v Čeladné.

Do Památníku Josefa Kaluse zvou rovněž sezónní výstavy zaměřené na výtvarné či literární umění. Galerie obnoveného objektu tvoří zčásti nádherné interiéry zrestaurovaného sklepení. Jistě na vás zapůsobí svou zvláštní atmosférou. Během roku si můžete vybrat z celé série tematických výstav, například obrazů, dřevorezby, fotografií a grafik z dílen místních i okolních tvůrců. Za obdiv stojí také samotný Památník Josefa Kaluse, který získal cenu hejtmana v soutěži Stavba roku Moravskoslezského kraje 2020.

Sportovní vyžití pro všechny generace

Kromě vyhledávaného golfu pod horami proslula obec Čeladná jako výchozí bod pro turistiku a cykloturistiku. Ve všech ročních obdobích vás nadchnou cíle jako Lysá hora, Smrk, Opálená, Ondřejník, Skalka, Kněhyně, Pustevny, Radhošť... Můžete se vydat i „Po stopách slezského zbojníka Ondráše“. V celé úchvatné horské oblasti snadno naplánujete aktivity přizpůsobené všem členům rodiny či partě kamarádů.

Skvělé hotelové a hostinské služby najdete v Hotelu Yura.

Lázně, foto: m-ARK

Náměstí, foto: archiv obce 3x

Letní koupání nabízí řeka Čeladenka s nově vybudovanou pláží i blízka koupaliště nebo aquaparky. Vyznavače zimních radovánek uvítá v Čeladné Ski areál Opálená a bobová dráha Boboffka. Využít lze i běžecké stopy, vedoucí třeba po golfovém hřišti. A místní stylové restaurace, kavárny a cukrárny se celoročně postarají o vaše nezapomenutelné gastronomické zážitky.

www.celadna.cz

Dětský park, foto: Resort Bílá 4*

PŘIJEĎTE ZTRATIT HLAVU A NALÉZT SVOU DUŠI

Foto: m-ARK

Areál Bílá je ukrytý v údolí horských lesů uprostřed malebných Beskyd. Doporučujeme přijet sem přes Ostravici, kdy je cesta lemována krásnými horami, přehradou Šance a také bohatým jehličnatým porostem. O své návštěvníky se zde pečlivě starají a neustále pracují na zlepšení svých služeb – umělé zasněžování, pravidelná údržba běžeckých stop, singletrails pro bikery, dětský letní a zimní park nebo nové zázemí pro lyžařskou školu a půjčovnu. Přijďte kdykoliv, nebudete zklamáni!

Čerstvý vzduch, vůně lesa a tolik možností, jak si odpočinout od uspěchané doby. Areál Bílá není jen místem pro milovníky lyžování a sněhu, ale také pro ty, kteří v létě dávají přednost stínu lesa před zaplněným aquaparkem. Tady čas plyne jinak, pusa od borůvek, procházka k vodním klauzům, kde se dříve plavilo dřevo, které tento kraj mnoho let živilo, nebo výhled z lanovky na Lysou horu.

Adrenalin na kole

Dopnutí helmy, brýle, šlápnutí do pedálů. Některým se objevila husí kůže, singletrailové trasy jsou propleteny kolem červené a modré sjezdovky na severním svahu. Bikeri se nahoru vyvezou pohodlně na lanovce a dolů mohou vybrat buďto modrý „pohodovější“ trail, nebo červený malinko obtížnější pro zkušenější cyklisty.

Traily jsou hravé, najdete tady dřevěné lávky, skoky nebo kořenové pasáže, kde můžete prověřit svoje dovednosti. Pokud máte raději pohodové projížďky, na Bílé je možnost půjčení elektrokol.

Foto: m-ARK

Kam s dětmi

Léto na Bílé je pro rodiny s dětmi jak stvořené. Na slunečné jižní straně je velký dětský park, kde je spousta atrakcí. Stačí zaplatit jednorázový vstup a vypustit vaše dítě, vy se můžete uvelebit v lehátku třeba s nějakým dobrým drinkem a sledovat, jak skáče na trampolíny, sjíždí tubingovou dráhu nebo se třeba projíždí v bazénu na šlapacích autech. Upozorňujeme na jediné, děti se příliš nechtějí vracet domů. Informace na FB a IG

Lyžařská škola, foto: Resort Bílá

@nabilecz a @resortbila. Pokud si budete chtít na chvíli naopak odpočinout a utéct do přírody, doporučujeme pašeráckou stezku ukrytou ve stínu lesa. Nahoru můžete vyjet lanovkou a lesem scházíte dolů 2 km dlouhou trasu. S dětmi plňte úkoly a hádanky. Nezapomeňte si vyžádat pašerácky vak na pokladně, bude se vám hodit. Pro menší zde máme stezku o medvědech, protože k nám sem tam nějaký ten chlupáč zabloudí, tak není špatné se o něm něco dozvědět. Poměřit síly v běhu, velikosti tlapy nebo výběr svačiny. S většími dětmi oceníte sportovní stezku Dřevjanka s osmi stanovišti, kde se poměříte ve skoku do dálky, na balanční desce ve sjezdovém postoji, při lezení na boulderu nebo na opičí dráze. Zkrátka vše pro zábavu nebo pořádný kondiční trénink.

Bílá ve sněhové peřině

Zimní ráno, zasněžená sjezdovka a manšestr. Dva svahy sjezdovek, dohromady téměř 6 km upravovaných sjezdových tratí. Dvě sjezdovky jsou také osvětleny, a proto je zde možné večerní lyžování. Pokročilí lyžaři mohou vyzkoušet naši 950 m dlouhou závodní sjezdovku, která má homologaci FIS, proto zde můžeme pořádat profesionální závody. Kdyby se vám stalo, že bude provoz na červené sjezdovce omezen, to se nějaká další malá Ledecká snaží prosadit v drsném světě lyžování. Pro nejmenší je v našem resortu skvělé zázemí v dětském lyžařském parku, kde mohou děti začít své první oblouky a svézt se na pojízdném pásu nebo na malém talířkovém vleku. Doporučujeme také výuku s instruktorem, který se vám nebo vašemu malému lyžníkovi bude intenzivně věnovat. V areálu je také půjčovna a servis lyžařského vybavení. Běžkaři mohou využít čtyři upravované běžecké trasy o délce 10, 16, 20 a 33 km. Doporučujeme nás sledovat na sociálních sítích FB a IG [@skibila.cz](#) a [@resortbila](#).

Kde si odpočinout

Až budete unavení nebo hladoví, doporučujeme navštívit horský hotel Bauer. Kromě komfortního ubytování se zde můžete skvěle najíst, popřípadě se zahřát voňavým svařákem nebo vyzkoušet pivo z místního pivovárku. Kromě hlavní budovy patří k hotelu také dvě dependance Hořec a Javořina s pokoji typu studio. Hotel nabízí celoroční pobyt a relaxaci jak pro rodiny s dětmi, tak pro firmy. Příjemný odpočinek nabízí bazén s protiproudem a masážními tryskami, luxusní whirlpool nebo saunový svět. Samozřejmostí je široká nabídka masáží. Informace také na sociálních sítích FB a IG [@hotel.bauer.bila](#).

[#resortbila](#) [#skibila](#) [#nabile](#)
[#horyplnezabavy](#) [#hotelbauer](#)
 f [@resortbila](#)
www.resortbila.cz

TECHNOTRASA surová krása

Frydek-Místek, foto: m-ARK

Nudit se nebudete ani vy, ani vaše děti. Projekt Technotrasy s původně 12 technickými památkami vznikl již v roce 2012. V současné době unikátní stezka nabízí téměř čtyři desítky atrakcí. Kromě takzvaných turistických „tahounů“, jakými jsou Oblast Dolní Vítkovice, Flascharův důl u Oder nebo Osoblažská úzkokolejka, se v posledních letech k projektu připojila i další, méně okoukaná místa. V Beskydech jich najdete pěknou řádku.

Kdo by neznal takzvaný „Moravský betlém“ neboli městečko **Štramberk**, místní perníkovou pochoutku Štramberské uši nebo dominantu městečka Trúbu? Věděli jste ale, že existuje speciální prohlídka, při které se dozvíte, jak to bylo ve Štramberku se zlatem, podíváte se shora na lom nebo si v pekárně U Hezounů vyzkoušíte upéct ucho? To vše nabízí prohlídka „Poklady kutarů, sládků a cukrářů“. O kousek dál, v sousedním městě **Kopřivnice**, které je rodištěm nejslavnějšího atleta všech dob Emila Zátopka, najdete další zajímavou zastávku jedinečné stezky. Jedná se o nově otevřené Muzeum nákladních automobilů Tatra. Unikátní interaktivní expozice jedné z nejstarších automobilek na světě nabízí ke zhlédnutí 80 vozů, přes 20 motorů a další množství modelů či jiných drobných exponátů. Byly to právě vozy značky Tatra, s nimiž Karel Loprais vyhrál Rallye Dakar a cestovatelé Zikmund a Hanzelka projeli svět. I ty můžete vidět v novém muzeu, které vzniklo v rekonstruované budově bývalé slévárny automobilky.

Žízeň můžete uhasit na další zajímavé zastávce Technotrasy, která je horkou novinkou. Jedná se o **Destilérii Fleret**, která se v podhůří Beskyd, konkrétně ve Frenštátě pod Radhoštěm, věnuje tradiční výrobě ovocných destilátů. Vydejte se i vy na prohlídkovou trasu, kde pod vedením zkušeného degustátora ochutnáte to nejlepší z nabídky destilérky. Nejste-li příznivcem destilátů, v nedalekých Nošovicích vaří to nejlepší pivo na severní Moravě a ve Slezsku. Ostatně, kdo by neznal **pivovar Radevast**. I ten je součástí Technotrasy a jeho návštěvnické centrum nabízí podobně jako výše zmíněný Fleret

speciální prohlídky. „Poznejte, jak se vaří správně hořké pivo a proč nošovický pivovar dostal jméno podle mýtického boha Radeagasta. Poznáte přitom stáčírnu, ležácké sklepy i varnu, kde kvalitu vody z řeky Morávky hlídají pivovarští pstruzi. Na závěr prohlídky se můžete těšit na ochutnávku krásně hořkého piva,“ zvu průvodci všechny milovníky zlatavého moku k návštěvě.

Nošovice nabízí ještě další skvost Technotrasy, a to **automobilku Hyundai**. Jestli chcete poznat jeden z nejmodernějších závodů v Evropě, neměli byste Hyundai při putování po Beskydech vynechat. V rámci exkurze poznáte celý výrobní proces, takzvaně od kusu plechu až po testovací jízdu. Dostanete se do světa robotů a nahlédnete do míst, kde se kus oceli mění na vůz nabitý nejnovějšími technologiemi.

Výlet po Beskydech můžete zakončit v nedalekém **Frýdku-Místku, Frýdlantu na Ostravicích** nebo na Jablunkovsku. Díky zastávkám Technotrasy poznáte kouzlo textilního průmyslu, který ovlivnil nejen architekturu, ale také život ve Frýdku-Místku, vyrobíte si vlastní smaltovaný suvenýr ve slévárně frýdlantských řemeslníků nebo se na chvíli stanete vojákem ze 16. století a vyzkoušíte si stráž starobylé slezsko-uherské hranice v unikátní fortifikační památce **Velká Šance v Mostech u Jablunkova**.

Podrobnosti ke zmíněným zastávkám a mnohem více naleznete na www.technotrasy.cz.

Kolébkou průmyslu je severní Morava a Slezsko

Slyšeli jste již o Technotrase? Unikátní stezka, která v současné době sdružuje téměř čtyřicet technických atrakcí, je právem nazývána pokladem Moravskoslezského kraje. Poznejte i vy jedinečné technické dědictví severní Moravy a Slezska.

Po stopách textílek, foto: MSK 5*

Štramberk

Muzeum nákladních automobilů Tatra v Kopřivnici

Automobilka Hyundai

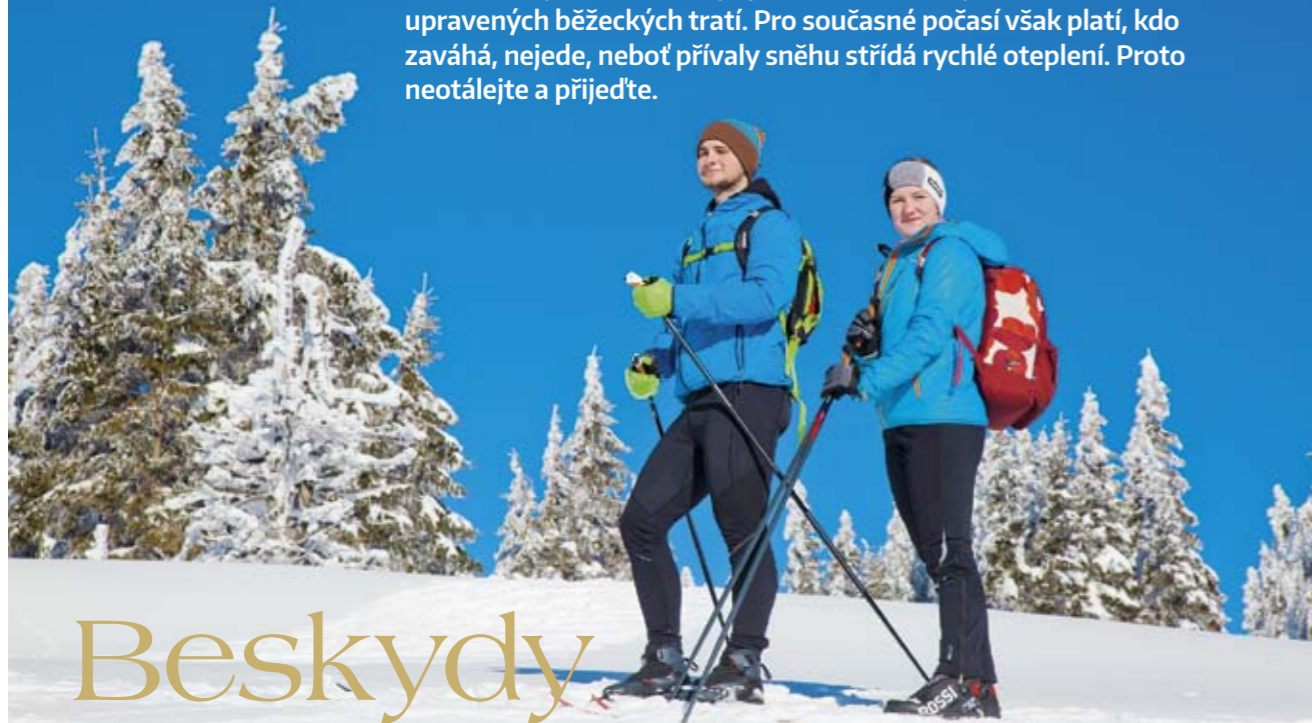

Frýdlantská slévárna

Pivovar Radevast, foto: MSK 3*

Prozkoumejte zimní Beskydy na běžkách a užijte si více než 200 km upravených běžeckých tratí. Pro současné počasí však platí, kdo zaváhá, nejede, neboť přivaly sněhu střídá rychlé oteplení. Proto neotálejte a přijďte.

Beskydy na běžkách

Foto: m-ARK

Pustevny, foto: m-ARK

Radhošť, foto: m-ARK

K oblíbeným trasám v Beskydech patří náročná, ale o to pro dobrodruhy přitažlivější **Lysohorská magistrála**. Neopakovatelné kouzlo poskytují hřebenové trasy s jen mírným převýšením v okolí **Pusteven**, kam se pohodlně dostanete lanovkou a kde si lze vybrat náročnost podle vlastního uvážení. Zajímavé jsou i rovinné tratě, například upravované okruhy na **Bílé či Ostravici**. Také v Těšínském Slezsku je nespočet lokalit, kudy se můžete projet po bílé stopě. Ať už se jedná o **Gírovskou magistrálu** nebo upravovanou cyklostezku mezi Horní a Dolní Lomnou. Nejvyhledávanější trasa celých Beskyd se nachází na Pustevnách. Krásné výhledy na rozcestí dvou krajů Moravskoslezského a Zlínského nabízí nenáročná hřebenovka směrem na Radhošť nebo na Martiňák. Při dobrých sněhových podmínkách je v okolí Pusteven upravováno dohromady 74 km běžeckých tratí. Na nástupní místo běžeckých tratí se můžete dostat lanovou dráhou z obce Trojanovice anebo se můžete vyvézt autobusem z Prostřední Bečvy. Upravené stopy se nacházejí v nadmořské výšce okolo 1000 m n. m. a jsou tak nejvýše položenými trasami v celých Beskydech.

Lysá hora, foto: m-ARK

Další oblíbené značené trasy se nacházejí na území obce Bílá. Ze skiareálu se můžete vydat čtyřmi směry. Pro modrý okruh si běžkaři mohou pomoci adrenalinovým výjezdem na lyžařském vleku k osadě Javořina. Přes Koží hřbety dále stopa pokračuje na Mezivodí. Z Mezivodí se trasa vrací po opačné straně údolí, část stopy je osvětlena. Délka trasy je 19,8 km. S nádhernými výhledy na nejvyšší vrchol **Moravskoslezských Beskyd**, Lysou horu, si můžete zaběhat v golfovém areálu na Ostravici. Upravované okruhy jsou od 400 metrů do 3 km. Na Gírovou, nejvyšší bod Jablunkovské Gírovské magistrály, lze vyrazit ze skiareálu Mosty u Jablunkova nebo Bukovce. Trasy vedou do Jablunkova, na hranici se Slovenskem, přes Gírovou na Hřčavu, Jaworzynku a také do obce Bukovec.

Foto: archiv MSK

z Oblasti Dolních Vítkovic. Cyklisté mají k dispozici zcela nový most. Cyklotrasa tak vede místy podél řeky Ostravice, což nabízí spoustu zajímavých výhledů, ať na industriální památky, tak na vodu a opravená nábřeží. Navíc se pracuje na dalších nových úsecích, a to konkrétně v Bašce a ve Sviadnově.

Mluvil jste o propojení krajů. Chystá se aktuálně nějaká tato trasa?

Ano, aktuálně se pracuje na projektové dokumentaci k propojení našeho, Moravskoslezského kraje, a sousedního, Zlínského kraje. V tuto chvíli je spojnice nebezpečná, jelikož propojení přes sedlo Pindula je vedeno po hlavní cestě, kde se tak střetávají cyklisté a automobily. Věříme, že trasa pomůže cyklistům bezpečně se dostat jak do jednoho, tak do druhého kraje.

Již víme, co všechno je v budoucnu v plánu, kam byste ale nyní poslal cyklisty v Beskydech tak, aby si jízdu na kole užili?

Záleží na tom, co si chtějí lidé na kole užít. Bude-li se jednat o rodiny s dětmi či ty, kteří rádi na kole vyrážejí na pohodové, méně náročné trasy, určitě bych doporučil například Cyklotrasu Koleje. Víím, že název je dost zavádějící, ale vlaků se na ní rozhodně bát nemusíte! Jedná se o trasu o délce cca 10 km, která vede podhůřím Beskyd, konkrétně po bývalé regionální jednokolejné trati z Hostašovic do Nového Jičína. Trať je typická přívětivým sklonem vhodným pro malé začínající cyklisty.

To zní zajímavě, napadá vás ještě nějaká další trasa pro rodiny s dětmi? Přece jen právě ony na výlety na kolech vyrážejí velmi často.

Co byste na severní Moravě určitě neměli minout, je Cyklotrasa v Jeseníku nad Odrou. Jedná se o trasu spojující Jeseník nad Odrou a obec Vražná, rodiště zakladatele genetiky Johanna Gregora Mendela a vy se na ni dozvíte, co znamená slovo štamprle, cukle, ogar atd. Navíc se jedná o nejfotogeničtější cyklostezku u nás. Budete-li mít u sebe mobilní telefon, jistě neodoláte a pár snímků si na této jedinečné trase vyfotíte.

Krajský cyklokoordinátor Tomáš Novák

V roce 2021 vznikla na severní Moravě dlouho požadovaná pozice cyklokoordinátora. Jedná se o osobu, jejíž primární náplní práce je komunikace s městy, obcemi, svazky atd. ohledně plánování cyklotras a cyklo dopravy. V praxi to znamená úzkou spolupráci při plánování a výstavbách cyklotras, vytváření základního systému koordinace cyklistické dopravy – takzvané Cyklovize 2030 nebo tvorbu páteřní cyklistické sítě.

Jak to v současné době vypadá s cyklostezkami v Beskydech?

Beskydy jsou pro cyklisty velmi přívětivou lokalitou. Ať jste vyznavači méně náročných, spíše rovinatých tras, anebo naopak dáváte přednost kopcům, všichni si zde přijdete na své. Devízou jsou krásné výhledy do krajiny, malebná města a vesnice v blízkosti tras i rozšiřující se mobiliář pro cyklisty. Abych ale jen nechválil, také v Beskydech se stejně jako na jiných místech v republice potýkáme s problémy. V některých úsecích chybí bezpečné úseky cyklotras, zázemí pro cyklisty a podobně. Vše se snažíme popsat v takzvané Cyklovizi 2030.

Co je to Cyklovize 2030?

Jedná se o soubor opatření zabývajících se například zvýšením bezpečnosti cyklistů tím, že se vybudují nové

cyklostezky a komunikace vhodné pro cyklisty, dojde k propojení cyklostezek mezi kraji i státy, vyřeší se mnohé úseky, na kterých se střetávají cyklisté s automobilovou dopravou atd. Je toho opravdu hodně, co bychom chtěli pomoci Cyklovize 2030 definovat, rozklíčovat a postupně najít dobrá řešení.

Jak se tedy bezpečně dostat na kole do Beskyd?

Jednou z možností bude cyklostezka Nošovice-Morávka, což je jakási pomyslná brána do Beskyd. Na začátku letošního roku se začalo s výstavbou 1. úseku v právě zmíněných Nošovicích a v plánu jsou další, navazující úseky. Další spojnicí z měst do Beskyd je cyklostezka č. 59, která vede z Ostravy až pod Lysou horu do Ostravice. Aby se z Ostravy do Beskyd jelo pohodlně a bezpečně, vzniklo nedávno napojení

Foto: Ivan Korč

Svatováclavský hudební festival a jeho Hudební výlety

V původně silně komunistickém ostravském regionu se koná největší mezinárodní festival duchovní a tzv. staré hudby v České republice, který také celoročně probouzí genia loci sakrálních, historických i technických památek celého Moravskoslezského kraje.

Hudbou otevírá skvosty architektury kraje, který je obecně známý svými technickými památkami. Díky Hudebním výletům rozeznává ale také nádherná šlechtická sídla, opulentní chrámy připomínající kouzelné Bradavice Harryho Pottera, nebo zavádí do akustické intimity téměř zapomenutých kapliček. Touto celoroční koncertní řadou rozšiřuje i žánrovou nabídku svých festivalových koncertů, kdy nabízí jak klasickou hudbu, tak i jazz, alternativní projekty či folklor. Vysokou uměleckou úroveň a dramaturgickým výběrem šitým na míru konkrétním místům umocňuje zážitek z koncertu, otevírá prostor široké veřejnosti a podporuje tak výrazně kulturní turismus kraje.

Znějící region

„Hluboce cítím kulturní hodnoty spjaté s naším regionem a snažím

se na ně ještě více poukazovat jak koncerty moravskoslezských rodáků, jako jsou Martina Janková, Kateřina Kněžíková, Jiří Vodička či Martin Kasík, tak i uváděním děl zapomenutých skladatelů, kteří zde žili a tvořili již od doby baroka. Již dvacet let se nám daří realizovat nejen rozsáhlý festival, ale nově i celoroční projekt Hudební výlety. Přivádíme tak prvotřídní projekty i do těch nejmenších obcí regionu a nádherných prostor v touze je rozeznít,“ uvádí ředitel a dramaturg Svatováclavského hudebního festivalu prof. Igor Františák, uznávaný klarinetista a pedagog Ostravské univerzity, který se svým týmem dokázal uskutečnit více než 1200 koncertů.

Technické památky

Hudební výlety již mohli návštěvníci podniknout do technických prostor

řetězových šaten či cechovny Dolu Michal v Ostravě-Michálkovicích, které zůstaly zachovány z roku 1915 (do roku 1993 probíhala aktivní těžba). Unikátními prostory rezonovala díla Leoše Janáčka v podání Zemlinského kvarteta, hra fenomenální houslistky Esther Yoo, ale i židovský klezmer Létajícího rabína, originální bigbandová smršť Cotatcha Orchestra nebo vánoční hra Collegia Mariana s loutkami. Živá hudba dodala nový rozměr i Muzeu Tatra, Bartošovickému mlýnu z 15. století nebo Vodárenské věži v Opavě.

Zámecké skvosty

Snaha po navrácení hudbě jejímu původnímu významu se naplňuje již tradičně díky skvělé spolupráci na zámku v Kuníně, kde zazněla i hra na unikátní historické basetové rohy Lotz Tria (jeden z 5 souborů na světě), ale také na zámčích Bruntál, Kravaře, Frýdek, Slezské Rudoltice, Žerotín v Novém Jičíně ad. Nově rekonstruovaný zámek Nová Horka u Studénky se postupně

stává festivalovou rezidencí, kde každoročně probíhají jedny z těch nejzajímavějších projektů – v roce 2020 zde například zazněla mistrovská díla velikánů Beethovena a Schuberta, a to v podání předních českých interpretů (Bennewitzova kvarteta včetně sólistů České filharmonie), kteří dali vzniku tohoto oktetu přímo pro festivalové provedení. Živá nahrávka byla poté vydána na oceňovaném CD.

Chránová atmosféra

Hudební výlety také podtrhují svými koncerty nejen čas velikonoční a adventní v „české Pise“ – šikmém kostele sv. Petra z Alkantary

v Karviné, jinak uzavřené opavské Švédské kapli s fascinujícími freskami, nebo v dřevěných kostelích v Albrechticích či Kunčicích pod Ondřejníkem. Chrám patří ale především zářijovému velkému Svatováclavskému hudebnímu festivalu, který slibuje jedinečné okamžiky v rámci svého motto Koncert v kostele je zážitek. Každoročně na něj můžete zavítat v průběhu září, kdy nabízí více než dvě desítky koncertů po celém Moravskoslezském kraji. Mimo špičkové koncerty nabízí balet v kostele, jazz, barokní operu s loutkami nebo operní gala, které se stalo skvostem v roce 2022 – vystoupení absolutní světové hvězdy Eliny

Garanči. Každý rok se můžete těšit na top rezidenční tělesa, jako jsou Collegium 1704, Collegium Marianum či Český filharmonický sbor Brno.

Více informací a aktuální nabídku koncertů obou projektů naleznete na www.shf.cz.

Foto: Ivan Korč 3x

shf

svatováclavský
hudební
festival

NEJVĚŠTÍ MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DUCHOVNÍ A STARÉ HUDBY V ČR

05 – 28/09/2023

Koncert
v kostele je
zážitek

**Hudba
stylově**

KOSTELY / ZÁMKY
KULTURNÍ A TECHNICKÉ
PAMÁTKY

HUDEBNÍ VÝLETY
KLASIKA / JAZZ / FOLKLÓR
CELOROČNÍ KONCERTNÍ ŘADA

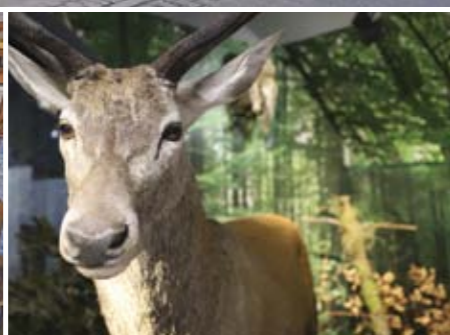
OSTRAVA A MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

MUZEUM TĚŠÍNSKA

Muzeum trojmezí

Památkově chráněný tzv. Knížecí dům se třemi prampouchy patří mezi nejstarší zděné objekty v Jablunkově. Expozice Krajina a lidé představuje staleté soužití přírody a člověka v nejvýchodnější oblasti ČR při státních hranicích s Polskem a Slovenskem, tedy na trojmezí. Seznamuje se současným stavem ochrany přírody a krajiny, fenoménem valašské a pasekářské kolonizace ve slezské části Beskyd, bohatou historií, tradicemi a zvykoslovím Jablunkova a okolí a v neposlední řadě i minulostí samotné budovy.

Trojmezí

SLEZSKÁ PRAHA

Hrčavský gajdoš a zpěváci v tradičních goralských lidových krojích. Zdroj: Muzeum Těšínska

Trojmezí zvláštního provedení tvoří společný hraniční kámen, hraniční most, dva altány a tři obelisky trojúhelného půdorysu. Český a polský obelisk jsou od sebe vzdáleny 15,05 m. Jejich vzdálenost tvoří základnu rovnoramenného trojúhelníka, z jejichž obou bodů je k obelisku slovenskému shodná vzdálenost 73,80 m. Společný hraniční kámen v korytě potůčku, oficiálně nazvaný Trojstátní bod Beskydy (49°31'1.720"N, 18°51'3.385"E), leží ve středu kružnice, opsané přes všechny tři obelisky. Od trojmezí u Aše je vzdáleno to hrčavské 650 km.

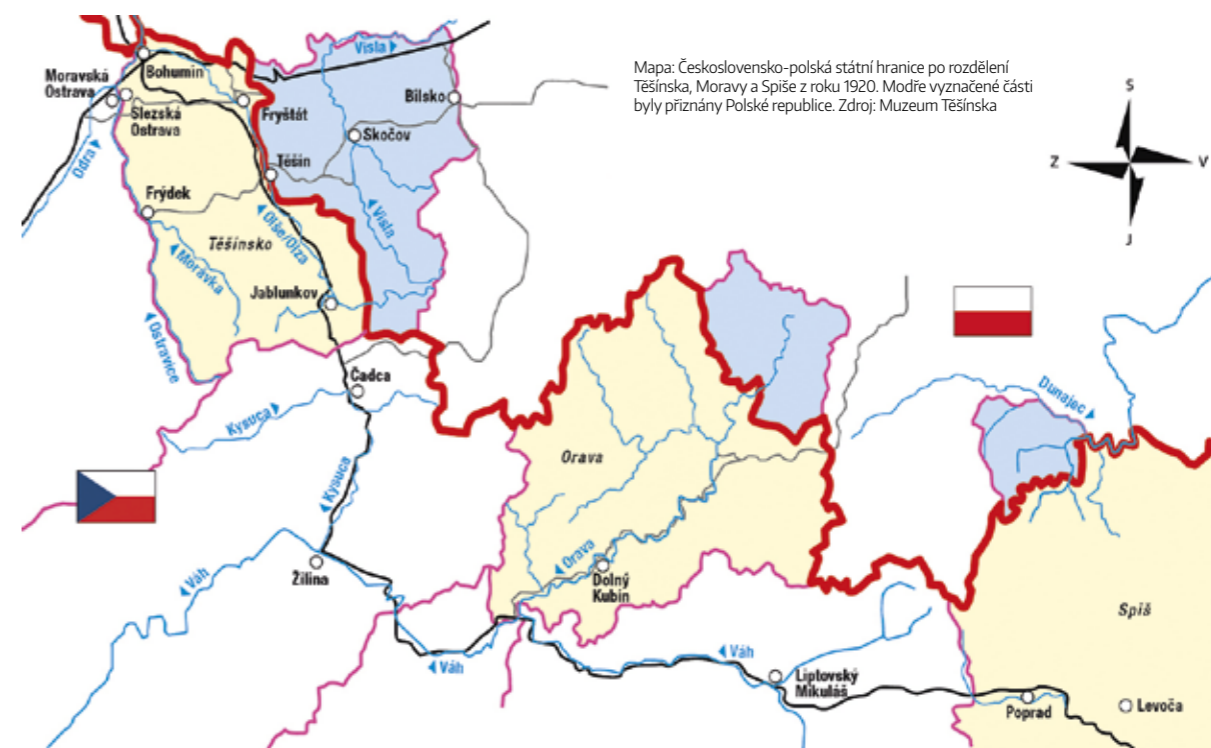
Ačkoliv nejvýchodnější bod dnešní České republiky leží v horské obci Bukovec, místo, kde se stýkají státní hranice České republiky s Polskem a se Slovenskem, najdeme na území jiné těšínské obce. Trojmezí na Hrčavě vzniklo 1. ledna 1993, tedy poměrně nedávno, ale mohlo být úplně jinde... Abychom poznali zajímavý příběh jeho vzniku, měli bychom se nejprve vrátit o více než sto let zpátky, do období záhy po vzniku ČSR po první světové válce.

Polská republika požadovala, aby bylo k jejímu území připojeno Těšínské Slezsko a také části Oravy a Spiše, dvou historických území na severním Slovensku. Na mezinárodní mírové konferenci v Paříži bylo 28. července 1920 rozhodnuto, že k Polsku bude připojena historická část města Těšína a s ním i východní část Těšínska, cca 1005 km² do té doby jedné z his-

torických českých korunních zemí, zatímco západní část Těšínska, cca 1325 km², ponechávalo arbitrážní rozhodnutí Československu. Nová hraniční linie měla původně vést na jihovýchod od Těšína resp. nově vzniklého Českého Těšína po hřebeni Slezských Beskyd přes vrchol Čantoryje až po historickou slezskou zemskou hranici se Slovenskem u horské obce Javořinka, jejíž katastrální území mezinárodní arbitrážní rozhodnutí přiznalo Polsku. Zatímco většina tehdejších obyvatel Javořinky a dalších okolních horských těšínských obcí se hlásila k polské národnosti a arbitrážní rozhodnutí uvítali, obyvatelé odlehlé a těžko přístupné osady Hrčavy, která rovněž ležela v katastrálním území Javořinky, se za Poláky nepovažovali, hrdě se přihlásili k nové Československé republice a požadovali, aby Hrčava zůstala na českém, resp. československém území.

Bouřili se proti nové státní hranici, která je oddělovala od ČSR, sepsali společnou petici a předali ji čs. úřadům i mezinárodní delimitační komisi, která nové hraniční linie vytyčovala v terénu. Delegatione obyvatel osady se vypravila na dlouhou cestu až do Prahy, kde byla přijata mj. prezidentem republiky T. G. Masarykem. Výsledkem byla další diplomatická jednání, nejprve padlo rozhodnutí o prozatímní správě osady československými úřady a 20. června 1924 došlo konečně k definitivní úpravě a zaměření zdejší československo-polské státní hranice do podnes platné podoby. Osada byla připojena k ČSR, vyčleněna z katastrálního území v té době již polské obce Jaworzynka a 6. října 1927 prohlášena novou samostatnou československou obcí s názvem Hrčava, s vlastním obecním zastupitelstvem a starostou.

Zdroj: Obec Hrčava

Mapa: Československo-polská státní hranice po rozdělení Těšínska, Moravy a Spiše z roku 1920. Modře vyznačené části byly přiznány Polské republice. Zdroj: Muzeum Těšínska

Muzeum trojmezí
Plk. Velebnovského 150
739 91 Jablunkov
tel.: +420 593 033 094
e-mail: jablunkov@muzeumct.cz
www.muzeumct.cz

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj

Foto: Muzeum Těšínska 4*

Foto: Muzeum Těšínska

Muzeum trojmezí

Než Muzeum Těšínska v roce 2022 s velkou slávou otevřelo v Jablunkově svoji rozsáhlou expozici věnovanou přírodě a především lidem, žijícím odněpaměti tam, kde se dnes setkávají hranice tří států, vedli jsme dlouhé debaty o tom, jak toto muzeum nazvat.

Krajina a lidé. Takový je název stálé expozice, která vhodně a citlivě doplňuje rozsáhlou expozici Muzea Těšínska, zpřístupněnou veřejnosti v Českém Těšíně v roce 2020. Jedním z hlavních motivů, které nás vedly k vybudování jablunkovské expozice, bylo připomenutí, že nádhernou beskydskou přírodu nenajdeme jen na Moravě, ale i u nás ve Slezsku. A dokonce i u sousedů na Slovensku a v Polsku. Beskydské přírody... nejpříhodnějším názvem jablunkovského muzea by možná bylo Muzeum Beskyd. Jenže Muzeum Beskyd již léta sídlí ve Frýdku-Místku, najdeme jej v prostorách frýdeckého zámku.

Nakonec proto zvítězil název Muzeum trojmezí. Už proto, že nedaleko od Jablunkova najdeme místo, kde se dnes stýkají státní hranice tří zemí – České, Polské a Slovenské republiky. A to nikde jinde v České republice nenajdeme.

Většina z nás si pod pojmem Beskydy představí rozsáhlé pohory na východních hranicích České republiky se Slovenskem. Kdo by také neznal Moravskoslezské Beskydy a jejich známé moravské vrcholy Radhošť, Pustevny, Kněhyni anebo Smrk... Za královnu Beskyd je ovšem považovaná jiná hora – je to nejvyšší vrchol těšínské části Slezska Lysá hora s 1324 m nadmořské výšky. Pokud se na ni vypravíme, nečekejme lanovku, která by nás až na vrchol pohodlně dopravila. Při náročném výstupu z údolí řeky Ostravice až na vrchol budeme muset

Foto: Muzeum Těšínska 3*

překonat téměř 900 metrů rozdílu nadmořských výšek. Odměnou nám budou nezapomenutelné výhledy do všech světových stran. Dohlédneme až na více než sto kilometrů vzdálené Jeseníky. Pohled na východ nám nabídne přehledku slovenských a polských pohoří, za jasného počasí lze na horizontu zahlédnout i majestátní siluety tatranských štítů. Ale pozor. Ony nejsou Beskydy jako Beskydy. Ve skutečnosti existuje totiž pohoří s tímto názvem hned několik. Kromě Moravskoslezských a Slezských Beskyd toto pojmenování patří i dalším rozsáhlým geomorfologickým celkům na území dnešního Polska a Slovenska.

Beskydská krajina

Kromě společného názvu beskydská pohoří spojuje i několik dalších charakteristických přírodních rysů. V první řadě je to geografická blízkost, vlastně sousedství. Naše, polské i slovenské Beskydy řadíme do tzv. vnějšího, severního horského pásma Karpat, tvořeného povětšinou flyšovými souvrstvými. Byly utvářeny horotvornými procesy ve stejném geologickém období, mají podobnou geologickou minulost a také podobný charakteristický tvar horského reliéfu s táhlými dlouhými hřbety a hlubokými údolím.

Našli bychom i další společné přírodní charakteristiky – patří k nejchladnějším a nejdeštivějším oblastem, průměrně zde souhrn ročních srážek dosahuje 800 až 1200 mm, na návětrných svazích často dokonce i 1400 mm. Díky měřením meteorologů víme, že průměrná roční teplota na vrcholu Lysé

Chata Klubu československých turistů na Lysé hoře pojmenovaná po slezském básníkovi Petru Bezručovi. Pohlednice, ČSR, meziválečné období. Zdroj: Muzeum Těšínska

hory činí jen 2,6 °C (v lednu -6,2 °C, v červenci 11,3 °C). Z dlouholetých měření na zdejší meteorologické stanici vyplývá, že průměrné roční srážky zde dosahují 1390,8 mm. Nejdeštivější je na Lysé hoře obvykle červenec (průměrně 196,8 mm), zatímco nejsušší je překvapivě březen (průměrně jen 76,8 mm).

Sníh a závěje se zejména v severně orientovaných úzkých beskydských údolích udrží každoročně od října až do května a sněžení se zde nezřídka objeví i v létě. Často trvá i půl roku, než sníh konečně roztaje a do vysoko položených partií hor přijde krátké karpatské jaro, rychle vystřídané létem. A protože beskydské svahy jsou poměrně strmé, v úzkých údolích vytvářených po tisíce let horskými bystrinami se právě tehdy při tání sněhu tvoří četné malé vodopády a peřeje a řeky pod horami se také každé léto nebezpečně rozvodní.

Lesy bez konce

Původní rozsáhlé jedlobukové beskydské pralesy byly v poměrně nedávné době proměněny v dnes dobře známé beskydské smrkové monokultury. Nejprve ovšem na místě původních lesů, zejména na hřebenech hor, vznikaly rozsáhlé nezalesněné travnaté plochy. Vznikly klučením lesů. Protože lidé z nížin se do hlubokých lesních hvozdu v horských údolích ani na hřebeny hor po staletí často vůbec neodvažovali vejít, stávali se prvními osadníky ve vyšších partiích hor odvážní a vytrvalí pastevcí, Valaši. Majitelé horských pozemků s nimi uzavírali dohody, v nichž se Valaši zavazovali klučit dosud neprostopupné zdánlivě nekonečné beskydské lesy – a na oplátku vytěžené dříví dodávat na trhy do nížin. Kromě dřeva dodávali Valaši na trhy ve městech i kožené výrobky, maso, mléko, sýry a další mléčné produkty,

Zimní pohled na Slovensko od Bezručovy chaty Klubu československých turistů na Lysé hoře. Pohlednice, ČSR, meziválečné období. Zdroj: Muzeum Těšínska

Při pohledu od českých státních hranic na východ zahlédneme slovenské a polské beskydské hřebeny, táhnoucí se až k Tatrám. Foto: Wikipedie

jejichž prodejem získávali prostředky potřebné pro nákup všeho, co potřebovali k životu na horách. Valaši přicházeli do Beskyd od východu postupně, se svými stády ovcí a koz nakonec osídlili v zásadě celé vnější Karpaty, jejichž tvář proměnili do nynější nezaměnitelné podoby. Doputovali i na území dnešní České republiky. Je i zásluhou prvních valašských osadníků, že členitá beskydská horská krajina je překvapivě poměrně hustě zalidněná, nejvíce to platí o oblastech na dnešním polském území, kde pastviny, pole a trvale obydlená lidská obydlí najdeme často i vysoko v horách. Rozptýlená zástavba v horách i v podhůří podnes dokumentuje způsob jejich osídlení a hospodaření.

Valaši v Těšínském knížectví

Nejstarší archivní písemné záznamy o valašském osídlení těšínské části Slezska pocházejí z 15. století, k jejich trvalému usazení zde ale došlo v průběhu 16. a 17. století. To již na celém území Těšínského knížectví – až po zemské hranice s Moravou na řece Ostravici – platil těšínský zemský zákoník, na zámku v Těšíně sídlil zemský pánovník, ve městě zasedal zemský sněm a o nejrůznějších záležitostech obyvatel knížectví rozhodoval těšínský zemský soud. A když těšínská knížata zvala Valachy k osídlení svých rozsáhlých lesů v horách, nabízela jim i řadu výjimek ze svého zemského zákoníku a také privilegií. Ono to ani jinak nešlo. Valaši totiž vedli kočovný způsob života, nezávislý na držbě půdy a svým životním stylem i způsobem obživy se výrazně odlišovali od převážně zemědělsky orientovaného obyvatelstva nížin. Těšínská knížata proto promíjela Valachům řadu poplatků a daní, zbavovala je robotních povinností a především valašským vojvodům povolila, aby řídili správu nově vznikajících valašských osad a vsí podle tzv. valašského práva, souboru zvykových nařízení a pravidel, na jejichž dodržování právě valašští vojvodové dohlíželi. Jen málokdo dnes již ví, že valašští vojvodové sídlili v Komorní Lhotce anebo ve Visle v dnešní polské části Těšínska.

K těšínským obcím, založeným anebo původně prokazatelně osídleným převážně Valachy, můžeme přiřadit i celou řadu dalších – u nás například Bystřici, Mosty u Jablunkova, Hrčavu či Bukovec, v okolí Lysé hory Krásnou, Malenovice, Morávku, Novou Ves či Staré Hamry, poblíž Třince Guty, Tyru či Řeku, valašské osídlení je doloženo dokonce i v okolí Těšína, resp. Českého Těšína a samozřejmě i v horských oblastech dnešní polské části Těšínského Slezska, kde k původně valašským obcím můžeme zařadit třeba Jistebnou (pol. Istebna), Javořinku (Jaworzynka) anebo Wislu (Wisła) aj. Obdobně je tomu i v sousedních slovenských beskydských oblastech.

Klučení původních lesů pokračovalo i v následujících staletích, někde se pastevectví dochovalo dokonce až do přelomu 19. a 20. století. To již ovšem původní valašští osadníci povětšinou splynuli s obyvateli nížin. Beskydská krajina se v době tzv. modernizace změnila k nepoznání (o industrializovaných obcích a městech v nížinách ani nemluvě).

Okres Český Těšín. Školní mapa, meziválečné období. Zdroj: Muzeum Těšínska

Čantoryje, foto: m-ARK

Poptávka po beskydském dříví dosáhla svého maxima před první světovou válkou – to už zdaleka nejvíce dříví ale nespotebovaly domácnosti v podhůří a nížinách, nýbrž stále hladovější železnice a majitelé hutí, strojřena a dalších průmyslových podniků v okolí nových ostravských a karvinských uhelných dolů.

S výjimkou horských partií se právě tehdy Ostrava a Těšínské Slezsko proměnily v nejprůmyslovější a nejhustěji osídlenou oblast celé mnohonárodnostní rakousko-uherské monarchie. Do kraje pod horami se během několika desetiletí před první světovou válkou přistěhovaly statisíce lidí. Po první světové válce stáleté starobylé zemské uspořádání – a s ním i Těšínské knížectví zaniklo. Jeho území bylo rozděleno mezi nově vzniklé Polsko a Československo. Na těšínské Valachy a jejich potomky, žijící jistě podnes kdesi na trojmezí, se ve víru dramatických událostí 20. století téměř zapomnělo. A přece i na dnešním Těšínsku po nich zůstaly zřetelné stopy v osídlení zdejších horských oblastí, ve zdejší lidové architektuře i v ostatních projevech tradiční lidové kultury, krojích, zvycích, legendách a pověstech, a také v místním nářečí.

Grapa, čupel, kyčera...

Až se budete beskydskou krajinou v okolí dnešního trojmezí toulat, dříve či později zaslechnete podivně znějící slova, jež ve slovnících spisovné češtiny, polštiny ani slovenštiny zřejmě nenajdete. Víte například, co znamenají slova čupel, grapa, grůň (horská louka), kyčera, kyčmol, magura či magurka (pahorek)? Najdeme je v topografických názvech

většiny beskydských oblastí. Slovům jako bača, salaš, anebo taková koliba budeme zřejmě rozumět, ale co třeba takový košár, gajdy, gelata, gonty, grumle či tajemně znějící slůvko striga? Hádáte správně – tento podivný slovník v okolí dnešního trojmezí na hranicích České republiky s Polskem a se Slovenskem se podnes užívá – zůstal tu po jeho prvních osadnících, Valaších. Že jste o valašském osídlení těšínské části Slezska nevěděli? Nevadí. Budete-li se chtít vypravit za poznáním trojmezí, měly by však vaše kroky vést nejprve do Muzea Těšínska – mnohé odpovědi najdete v jeho nových, moderních expozicích v Českém Těšíně a v Jablunkově. Možná budete překvapeni, co vše se ještě u nás dovíte o trojmezí a nevyjchodnější části České republiky. Neváhejte.

Zbyšek Ondřeka,
ředitel Muzea Těšínska

Na Čantoryji, foto: autor

Jablunkov

Folklorní festival Gorolski Święto, foto: archiv města 4*

NEJVÝCHODNĚJŠÍ MĚSTO ČESKÉ REPUBLIKY:
PRVNÍ NA ROZBŘESKU, NEJBLIŽŠÍ NAŠEMU SRDCI...

Na úpatí Beskyd, na česko-polsko-slovenském trojmezí, leží malebné městečko Jablunkov se zhruba 5500 obyvateli. Legenda o jeho vzniku zmiňuje rozložitou jablň a studánku, u níž se zastavovaly znavené kupecké karavany putující po starodávné obchodní stezce.

Dětský folklorní soubor „Zaolzioczek“

Bohatá historie města se pojí s Těšínským knížectvím a jeho varovným hradištěm, vybudovaným v okolí vesnice Hrádek zřejmě už ve 12. století. První dokumentovaná zmínka o Jablunkově pochází z roku 1435 a v roce 1560 mu udělil těšínský kníže Václav II. městská práva. Pamětihodnostmi města jsou historické náměstí s kašnou a barokní sochou Immaculaty z roku 1655, renesanční farní kostel Božího těla (1620) přestavěný v novogotickém slohu, nejstarší měšťanský knížecí dům, dnes Muzeum Trojmezí (16. století), Starý klášter se zachovanými klenbami a Muzeem Bible (1861) či klášter alžbětinek (1928). Ve 30. letech 20. století Jablunkov obohatilo architektonicky zajímavé Plicní sanatorium a přilehlý park se vzácným arboretem a sochami V. Makovského a J. Trísky.

Park u Sanatoria Jablunkov

Mariánské náměstí

Workoutové hřiště

I ve 21. století zde naplno žije folklor a lidová kultura

V Jablunkově působí mužský sbor Gorol, folklorní soubory Jackové, Zaolzi, Zaolzioczek, kapely Lipka, Bukoň a Polana. Od roku 1947 se tu vždy na začátku srpna koná významný Mezinárodní folklorní festival Gorolski Święto, s přibližně 1000 účinkujícími a 15 000 diváky. Kromě kulturního programu se hosté těší i na ukázky lidového řemesla a typická gorolská jídla jako „placki na blaszi, kołocze, jelito z kapustóm“. Dalším lákadlem je červencový Jablunkovský jarmark či zářijový Jabkový den. Jablunkov je se svým okolím také turistickým a rekreačním rájem. V létě jsou zde připraveny trasy pro pěší i cykloturisty, koupaliště, bazény a sportovní hřiště. V zimě lyžařům slouží vleky na Bahenci, Velkém Polomu, Skalce, Kozubové, v Dolní i Horní Lomné, Mostech u Jablunkova a Hrádku. Ve městě působí i sportovní kluby a oddíly: fotbalový, florbalový, běžecký, zápasnický nebo lyžařský.
www.jablunkov.cz

tip z jiného regionu

AREÁL PLNÝ ZÁBAVY

recyklované

TO JE JEDEN Z NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍCH
TURISTICKÝCH CÍLŮ VÝCHODNÍ MORAVY,
AREÁL KOVOZOO VE STARÉM MĚSTĚ.
PŘIJĎTE K NÁM STRÁVIT ČÁST DNE
A JE MOŽNÉ, ŽE NEBUDETE CHTÍT ODEJÍT.
STAŇTE SE SOUČÁSTÍ PŘÍBĚHU
SPOLEČNOSTI NA ZPRACOVÁNÍ KOVOVÝCH
A JINÝCH ODPADŮ A ZAŽIJTE ČAS PLNÝ
DOBRODRUŽSTVÍ, SKVĚLÉ ATMOSFÉRY
A DECHBEROUCÍ PODÍVANÉ PRO
VŠECHNY GENERACE.
U NÁS DOVOLÍME NÁVŠTĚVNÍKŮM
NAHLÉDNOUT AŽ DO NAŠÍ „KUCHYNĚ“.

www.kovozoo.cz

Již při vstupu do areálu na vás čeká jeden ze symbolů našeho recyklačního světa, „MAJÁK ŠROTÍK“. Nenechte si ujít tuto jedinečnou atrakci a vyšlápnete 96 schodů za překrásným výhledem do širokého okolí. Zatočte si kormidlem a zažijte pravou pirátskou atmosféru na 28 m dlouhé „LODI NADĚJE“. Prozkoumejte úchvatný svět KOVOZOO, v němž kovový odpad a šikovné ruce daly reálnou podobu více jak 400 zvířátkům. Přesvědčte se na vlastní oči i hmat, že zvířátka jsou jako živá. Vznikají v PORODNICI z nepotřebných, starých a odpadových materiálů někdy i stovky hodin. Je to nádherná, kreativní a tvořivá práce, která přináší vždy nový příběh pro celý tým porodníků. Žár výhní, dým a řinčení železa na vás čeká v KOVÁRNĚ, kde vám stovky let staré řemeslo předvedou praví kováři. Nechte se vtáhnout do světa kovářiny a vytvořte si za asistence kovářů drobný suvenýr. Projděte se po VYHLÍDKOVÝCH LÁVKÁCH vysoko nad celým areálem a vychutnejte si přehlídku nejmodernější techniky v běžném provozu. Ukážeme vám, že třídění odpadu má svůj velký význam. Splňte si svá nejtajnější přání a najdete skvost KOVOZOO, STROM ŽIVOTA. Unikátní železný strom, na jehož větvích visí nespočet přání našich návštěvníků v podobě malých zámek.

Smlsňte si na delikátních domácích pochoutkách a pravé italské kávé ve stylové KAVÁRNĚ. Zejména na děti se těší vláček STEELINKA, který vás provede světem recyklace odpadů s odborným komentovaným výkladem. Pro ty z vás, kteří milují adrenalin a rychlou jízdu, máme připravenou venkovní MOTOKÁROVOU DRÁHU dlouhou 450 m. Vyberte si z několika typů zábavních motokár a vyzkoušejte jak technické pasáže, tak rychlé úseky. Tu pravou historickou podívanou zažijete při návštěvě MUZEA VETERÁNŮ, které se chlubí více než 50ti historickými exponáty. Podívejte se na palubu LETOUNU L610, prohlédněte si historické zemědělské stroje, hasičskou techniku a nepřeberné množství průmyslových exponátů v MUZEU ZEMĚDĚLSTVÍ. Obdivujte původní architekturu bývalého cukrovaru ve zrekonstruovaném KONGRESOVÉM CENTRU, které vás nadchne svými interiéry, smyslem pro detail a výzdobou. Dovádějte celá rodina v GUMOLANDU a snažte se najít cestu ven z bludiště z pneumatik. Než se vydáte domů, zastavte se ve stylovém OBCHŮDKU se suvenýry a drobnými kovovými předměty, které pro vás s láskou vyrábíme.

Jak brzy na viděnou v KovoZOO!

DOVOLENÁ s nápadem

S námi je dovolená požitkem

Perfektní dovolená je – krásné počasí, příjemná společnost, dobrá nálada a jasná představa, kam vyrazit a proč. Dobré přátele a slunce nad hlavou zajistit nedokážeme, nabídnout vám výborný plán na skvělou dovolenou umíme. Stačí si jen vybrat z magazínů naší edice Dovolena s nápadem.

S magazínem **CYKLOvýlety** projedete těmi nejkrásnějšími cyklostezkami po Moravě s přesahem do Čech, Rakouska a na Slovensko. **S DĚTI za zážitky** vám představí ty nejlepší turistické cíle pro rodiny na Moravě a ve Slezsku. V **PRŠÍ? Nevadí!** najdete pestrou nabídku celoročně otevřených atrakcí pro malé i velké. Vyrazit na kole dál než za humna můžete s magazínem **Zážitkové Evropské cyklotrasy**, který vás vezme na stezky u nás, v Německu, Rakousku, Itálii a Slovensku. Že je Rakousko cyklistický ráj, zjistíte díky titulu **Zážitkové rakouské cyklotrasy**. Jedinečné umělecké sbírky, skvělou architekturu a výjimečné galerie podtržené návštěvou těch nejlepších kaváren nabízí **Unikátní Galerie a café střední Evropy**. A kde najít ty nejkrásnější parky a zahrady ve vybraných lokalitách Čech, Moravy, Dolního Rakouska a Slovenska, vám poradíme v magazínu **Unikátní Parky a zahrady střední Evropy**.

K zakoupení na e-shopu www.dovolenasnapadem.cz

ČD Bike

Služby pro cyklisty

- 69 půjčoven kol ve všech krajích ČR (ve vybraných stanicích k dispozici i elektrokola a koloběžky)
- přeprava a úschova vypůjčených kol zdarma*
- možnost výletů cyklovlakem ČD
- výhodná přeprava vlastních kol, a to i do zahraničí
- v prodeji celodenní jízdenka pro přepravu kola po celé ČR za 99 Kč

* Platí na vybraných tratích a v určených stanicích.

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/cdbike

 České dráhy
Národní dopravec

Foto: m-ARK

Zaujmete
dobrou fotkou
a příběhem

tourist edition
lookatit!

Magazíny LOOK AT IT! jsou ucelená kolekce cestovatelských titulů z Moravy, Vysočiny a Bratislavy. V jednotlivých magazínech najdete příběhy lidí, institucí a firem, kteří svým umem a schopnostmi šíří svou slávu daleko za hranice své oblasti. Od roku 2016 vycházejí nové magazíny každé jaro a jsou distribuovány do informačních center, všem zapojeným partnerům a na místa s turistickým potenciálem. Najít je můžete i při cestování rychlovlakem Českých drah (Pendolino), na letištích v Ostravě a Brně nebo v digitální podobě na www.lookatit.cz.

Jak se stát partnerem projektu?

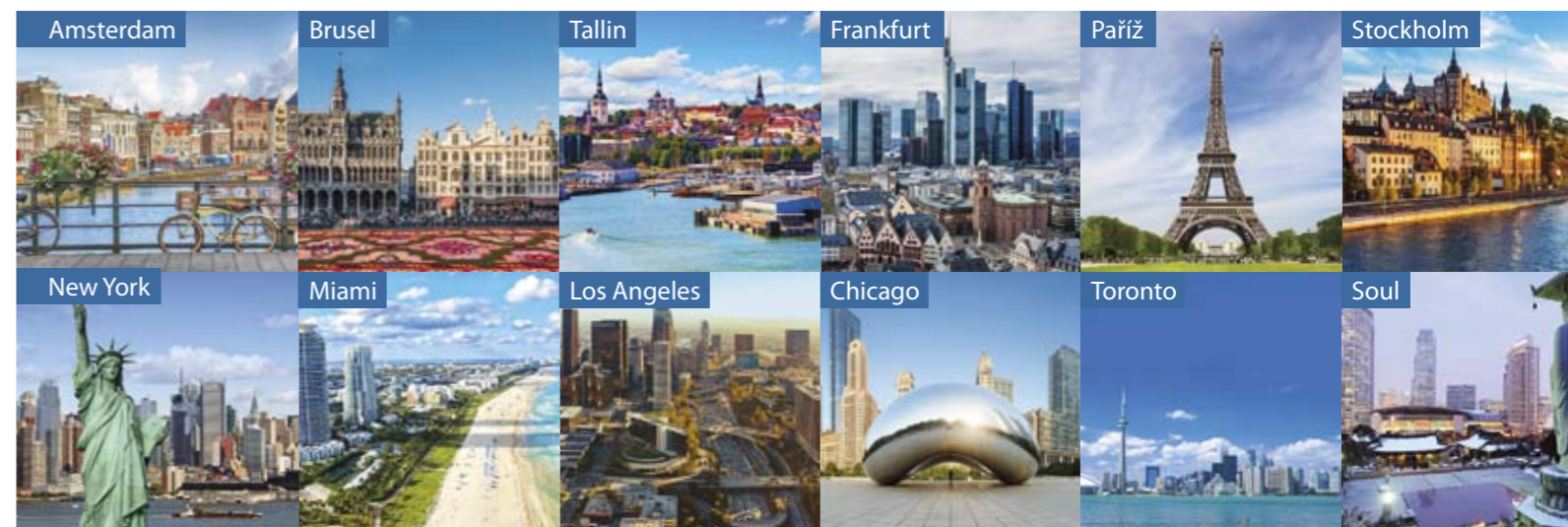
Stát se součástí projektu a zajímavým způsobem se prezentovat může prakticky každá obec, instituce, firma, hotel, cukrárna nebo třeba místní prodejce moštu, pokud je něčím jedinečný, zajímavý a spojený s danou oblastí. Pro více informací nás neváhejte kontaktovat.

www.lookatit.cz

FB: Magazíny LOOK AT IT
INSTAGRAM: lookatit.tips

Z Ostravy přes Varšavu do celého světa Letěte s LOT-em do Evropy, Severní Ameriky a Asie

A dalších více než 90 destinací.

airport-ostrava.cz

Leos Janacek
Ostrava Airport

Nejlepší energie pro každé zařízení